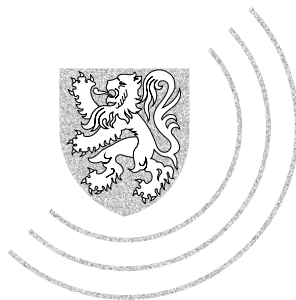

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **283** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 8 december 2009 (2009-2010)

Actieplan

Topsportactieplan II

ingediend door de heer Philippe Muyters,
Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke onderneming en Sport

Topsportactieplan Vlaanderen II
(2009-2012)

INHOUDSOPGAVE

Inleiding, Algemeen kader en fasering	5
▪ Topsportactieplan Vlaanderen I	5
▪ Strategische nota 2009-2012	6
▪ Werkgroepen Topsportactieplan Vlaanderen II	6
Hoofdstuk 1. Randvoorwaarden voor een performant Vlaams topsportbeleid	7
▪ Financiële ondersteuning van de topsport door de Vlaamse overheid	7
▪ Organisatie en structuur van het Vlaams topsportbeleid	7
Vlaams Regeerakkoord 2009-2014	8
Noodzaak van een overlegmodel en samenwerking tussen alle topsportactoren gezien de internationale organisatie van topsport	8
Topsportbeleid binnen de Vlaamse topsportfederaties	9
▪ Strategische keuze van te ondersteunen topsporttakken	10
Topsporttakkenlijst in functie van Subsidies topsport	10
Soorten decretale topsportsubsidies (Blosa begroting 2009)	11
Vlaamse werkingsmiddelen voor Topsport	12
Het gemeenschappelijke Project Be Gold	12
Selectiecriteria voor international competities	13
Hoofdstuk 2. Professionalisering van de topsportfederaties	14
▪ Actiepunt 1. Pool van Toptrainers	14
▪ Actiepunt 2. Pool van Jeugdtrainers Topsport	16
▪ Actiepunt 3. Verhogen van de expertise/competentie van het trainingstechnisch, administratief en bestuurlijk kader van de topsportfederaties	17
Systematische opleiding en uitdieping van de expertise van de trainers.	17
Competentieverhoging van de coördinatoren Topsport en de sporttechnische coördinatoren	21
Hoofdstuk 3. De topsportloopbaan	24
▪ Actiepunt 4. Talentdetectie	25
▪ Actiepunt 5. Topsport en leerplichtonderwijs: Talentontwikkeling in en/of buiten de topsportschool	27
▪ Actiepunt 6. Topsport en hoger onderwijs : Blosa-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs	34
▪ Actiepunt 7. Teverkstellingsprojecten Topsport	35
Het Blosa-teverkstellingsproject Topsport	35
Teverkstellingsprojecten van het departement CJSM	38
▪ Actiepunt 8. Carrièrebegeleiding	41
Hoofdstuk 4. Trainingsinfrastructuur Topsport	43
▪ Actiepunt 9. Uitbouw van de Vlaamse trainingsinfrastructuur voor Topsport	43
Hoofdstuk 5. Topsport en wetenschap	47
▪ Actiepunt 10. Wetenschappelijke begeleiding en wetenschappelijk onderzoek inzake topsport	47
Hoofdstuk 6. Organisatie van topsportevenementen	54
▪ Actiepunt 11. Organisatie van topsportevenementen	54
Hoofdstuk 7. Specifieke doelgroepen	58
▪ Actiepunt 12. Olympische ploegsporten	58
▪ Actiepunt 13. Paralympische sporten	64
Hoofdstuk 8. Begroting Topsportactieplan Vlaanderen II (2009, 2010, 2011, 2012)	71
Bijlagen	77
▪ Bijlage 1: Topsportactieplan Vlaanderen I	77
▪ Bijlage 2: Strategische nota Topsport 2009-2012	107
▪ Bijlage 3: Samenstelling en vergaderingen Stuurgroep Topsport en werkgroepen Topsportactieplan Vlaanderen II	115

INLEIDING, ALGEMEEN KADER EN FASERING

TOPSPORTACTIEPLAN VLAANDEREN I

Op 6 april 2004 werd in opdracht van minister Keulen, het **eerste Topsportactieplan Vlaanderen** ooit opgesteld door de Stuurgroep Topsport. Het Topsportactieplan Vlaanderen I was gericht op de eerste fase (korte termijn) 2004 en de Olympiade 2005– 2008 (Beijing) en werd integraal opgenomen in de beleidsnota Sport 2004-2009 van minister Anciaux. In deze periode werd het Topsportactieplan Vlaanderen I nagenoeg volledig uitgevoerd, met ondermeer de nieuwe initiatieven Pool van Toptrainers, Pool van Jeugdtrainers Topsport en vernieuwde aandacht voor de Olympische ploegsporten en topsport voor gehandicapten. Bovendien werden bestaande initiatieven op vlak van de topsportscholen, loopbaanondersteunende projecten inzake tewerkstelling en de combinatie topsport en hoger onderwijs, alsook de begeleiding en ondersteuning van de Vlaamse topsportfederaties verder uitgebouwd. In september 2006 en januari 2008 werd de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen door de Stuurgroep Topsport geëvalueerd met het oog op een nieuw Topsportactieplan voor de Olympiade 2009-2012 (OS Londen).

STRATEGISCHE NOTA 2009-2012

De Stuurgroep Topsport (met nieuwe samenstelling volgens ministerieel besluit Anciaux van 19 februari 2009) heeft in de periode februari tot april 2009 in opdracht van minister Anciaux een **strategische nota** opgesteld voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012, waarin een consensus werd bereikt over de missie, visie, strategische doelstellingen, de prestatiebepalende factoren en randvoorwaarden (integraal opgenomen in bijlage 2). De missie van het Vlaams topsportbeleid is om resultaten te behalen op internationale kampioenschappen in de erkende Vlaamse topsporttakken en/of ondersteunde sportdisciplines, en om een concurrentieel topsportklimaat in Vlaanderen te realiseren. De visie van het Vlaams topsportbeleid is om haar missie te realiseren door middel van het maximaal uitbouwen van de prestatiebepalende factoren waarop het beleid invloed kan uitoefenen. De strategische doelstellingen zijn (1) het maximaliseren van de topsportresultaten op Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Wereldspelen, Wereldkampioenschappen en Europese kampioenschappen en (2) een verbetering van het topsportklimaat via de prestatiebepalende factoren professionalisering van de topsportfederaties, de topsportloopbaan, trainingsfaciliteiten en infrastructuur, sportwetenschappelijk onderzoek en begeleiding en de organisatie van nationale en internationale competities. Er worden 17 strategische subdoelstellingen geformuleerd gekoppeld aan de verschillende prestatiebepalende factoren. Deze worden per hoofdstuk en/of per actiepoint in het topsportactieplan vermeld. Als randvoorwaarden vermeldt de strategische nota de financiële ondersteuning van de topsport door de Vlaamse overheid, de organisatie en structuur van het topsportbeleid en de strategische keuze van te ondersteunen sporttakken.

WERKGROEPEN TOPSPORTACTIEPLAN VLAANDEREN II

De Stuurgroep Topsport heeft op 14 mei 2009 de opdracht gegeven aan de Taskforce Topsport om tegen 27 augustus 2009, op basis van de strategische nota voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012, het **Topsportactieplan Vlaanderen II 2009-2012** op te stellen en voor te leggen aan de Stuurgroep Topsport (met nieuwe samenstelling volgens ministerieel besluit Anciaux van 22 juni 2009). In de periode juni tot augustus 2009 werd het Topsportactieplan Vlaanderen II door Bloso voorbereid in ruim overleg binnen volgende specifieke werkgroepen : “trainers”, “vorming kader en coaches”, topsportloopbaan”, “topsport en wetenschap”, “Olympische ploegsporten”, “topsport voor gehandicapten”, “infrastructuur topsport” en “organisatie van topsportevenementen”. (De samenstelling en werkzaamheden van deze werkgroepen zijn weergegeven in bijlage 3). Het Bloso nam het voorzitterschap en het secretariaat van elk van de werkgroepen waar, alsook de redactie van de deeltteksten per werkgroep/actiepunt. Het inhoudelijk werk binnen de verschillende werkgroepen werd op 13 augustus 2009 afgerond en de eindredactie gebeurde vervolgens door de Taskforce Topsport.

In elk hoofdstuk en/of actiepunt wordt de huidige stand van zaken weergegeven (evenals het bijhorende budget in de voorbije Olympiade en in 2009) en de te ondernemen actie door het Vlaams topsportbeleid. Aansluitend wordt telkens de situatie in drie succesrijke Westerse topsportnaties (Australië, Nederland en Groot-Brittannië) als internationaal referentiekader (benchmark) kort weergegeven, op basis van werkbezoeken aan deze landen en hun topsportinstanties in de voorbije Olympiade (2005-2008) en recente publicaties (ondermeer het rapport “Topsport in Nederland aan de algemene rekenkamer” van 23/9/2008, het “National high performance plan for olympic and paralympic sports in Australia” van het Australian Olympic Committee en het Australian Paralympic Committee van 28/2/2009 en het rapport “preparing for sporting success at the Londen 2012 Olympic and Paralympic Games and beyond” van het National Audit Office (Groot-Brittannië) van 20/3/2008).

Tot slot wordt per hoofdstuk en/of actiepunt de budgettaire weerslag berekend voor de resterende jaren 2010, 2011 en 2012 van de lopende Olympiade (OS Londen). Een samenvatting van de budgettaire weerslag op de begrotingen 2009 t/m 2012 wordt nog eens afzonderlijk weergegeven in het hoofdstuk 8.

HOOFDSTUK 1. RANDVOORWAARDEN VOOR EEN PERFORMANT VLAAMS TOPSPORTBELEID

De strategische nota voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012 (zie hoger) vermeldt als randvoorwaarden de financiële ondersteuning van de topsport door de Vlaamse overheid, de organisatie en structuur van het topsportbeleid en de strategische keuze van te ondersteunen sporttakken.

FINANCIËLE ONDERSTEUNING VAN DE TOPSPORT DOOR DE VLAAMSE OVERHEID

België haalde in 2008 te Beijing twee medailles op de Olympische Spelen en één medaille op de Paralympische Spelen, telkens door of met Vlaamse topsporters. In 2012 te Londen worden 5 medailles op de Olympische Spelen en 7 medailles op de Paralympische Spelen beoogd, door of met Vlaamse topsporters (zie bijlage 2 : strategische nota voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012, strategische doelstelling 1). De nood inzake financiële ondersteuning door de Vlaamse overheid met het oog op deze ambitieuze doelstelling, wordt per hoofdstuk en/of per actiepunt in dit Topsportactieplan Vlaanderen II 2009-2012 weergegeven. De Olympiade 2009-2012 is inmiddels ingezet, maar deze Olympiade valt grotendeels samen met de regeerperiode van de nieuwe Vlaamse regering (2009-2014). Zowel budgettair als beleidsmatig dient het Topsportactieplan Vlaanderen II 2009-2012 nog door de nieuwe Vlaamse minister van Sport te worden goedgekeurd. Na Londen 2012 dient opnieuw een globale evaluatie te gebeuren van de bereikte sportieve prestaties, en dient het Topsportactieplan Vlaanderen III (2013-2016) opgesteld te worden, met het oog op de Olympische Spelen 2016.

In de Strategische Nota Topsport 2009-2012 werden duidelijk prioriteiten vastgelegd inzake de te realiseren strategische doelstellingen. In het voorliggend Topsportactieplan Vlaanderen 88 wordt uitgegaan van dezelfde prioriteiten, namelijk (1) het maximaliseren van de topsportresultaten op Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Wereldspelen, Wereldkampioenschappen en Europese kampioenschappen en (2) een verbetering van het topsportklimaat via de prestatiebepalende factoren professionalisering van de topsportfederaties, de topsportloopbaan, trainingsfaciliteiten en infrastructuur, sportwetenschappelijk onderzoek en begeleiding en de organisatie van nationale en internationale competities.

ORGANISATIE EN STRUCTUUR VAN HET VLAAMS TOPSPORTBELEID

In de voorbije regeerperiode werd het Vlaams topsportbeleid verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd en werd een financiële inhaaloperatie voor topsport gerealiseerd (door de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen I). Een topsportmanager en een topsportexpert werden aangesteld. Tegelijk werd het Vlaams topsportbeleid gekenmerkt door versnippering tussen het Bloso en het departement CJSB, zowel op budgettair vlak, personeelsvlak als op inhoudelijk vlak.

VLAAMS REGEERAKKOORD 2009-2014

Het Vlaams regeerakkoord 2009-2014 vermeldt (p. 72) dat “voor het topsportbeleid binnen Bloso wordt gewerkt aan één Vlaams loket voor de topsport en de Topsportatleten”. Er is inderdaad nood aan één coherente Vlaamse beleidsvisie inzake topsport, één loket voor alle betrokkenen, één soort instapcriteria en resultaatsverbintenissen voor topsporters, etc.

Daarnaast wordt in het Vlaams regeerakkoord benadrukt dat topsportgerelateerd onderzoek in de Vlaamse universitaire onderzoekscentra moet worden bestendigd en maximaal moet afgestemd worden op de reële noden van de topsporters, toptrainers en topsportfederaties. De werking van de topsportscholen moet worden geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd. Vlaanderen blijft ook investeren in atletiek Vlaanderen en in het wielerteam.

Alle atleten die direct of indirect op de loonlijst van de Vlaamse Gemeenschap staan, moeten voldoende return op het gebied van visibiliteit voor Vlaanderen garanderen. Dit wordt contractueel vastgelegd. De pool van de toptrainers moet verder worden uitgebreid.

NOODZAAK VAN EEN OVERLEGMODEL EN SAMENWERKING TUSSEN ALLE TOPSPORTACTOREN GEZIEN DE INTERNATIONALE ORGANISATIE VAN TOPSPORT

Vlaanderen is autonoom bevoegd voor het voeren van een eigen Vlaams sportbeleid, dus ook het topsportbeleid. Het respecteren en ten volle uitbouwen van deze Vlaamse autonomie, kan binnen de internationale topsportcontext evenwel slechts tot topsportsucces leiden mits het in stand houden van een goed overlegmodel, met de Franstalige en Duitstalige gemeenschap en het BOIC. Het IOC erkent immers uitsluitend nationale staten en internationale sportbonden. De internationale sportbonden hebben uitsluitend de nationale sportbonden als leden. Dit heeft als direct gevolg dat de selectie en inschrijving van Vlaamse topsporters voor internationale (al dan niet multidisciplinaire) competities steeds via de nationale sportbonden (EK en WK) en/of het BOIC (OS) dient te gebeuren. Waar het geen individuele topsporters, maar deelnemende teams of ploegsporten betreft, is een bicommunautaire samenstelling van het team zeer waarschijnlijk (bvb. 4x100m estafetteploeg die zilver haalde op de OS en de voetbalploeg die 4de werd in Beijing). In dergelijke gevallen is, zowel inzake selectie, als inzake aanstelling van het begeleidingskader en het vastleggen van het programma, een goed overleg tussen de betrokken Vlaamse en Franstalige sportfederatie, de nationale sportbonden (koepels) alsook het Bloso, het Adeps en het BOIC noodzakelijk. Het verder afstemmen van de visie, doelstellingen en selectiebeleid tussen de Vlaamse topsportfederaties/het Bloso, de Franstalige topsportfederaties/Adeps/DG en het BOIC is noodzakelijk om betere resultaten te bekomen op internationale kampioenschappen. Het is aan te bevelen om de huidige werking van ABCD (Adeps, Bloso, BOIC en de Duitstalige gemeenschap) en ABCD-techniek verder uit te bouwen en te intensifiëren. Dit kan en dient te gebeuren met het volle respect voor de Vlaamse autonomie en het uitbouwen van een performant Vlaams topsportbeleid.

Op Vlaams niveau zijn in het verleden diverse initiatieven genomen om de verschillende beleidsactoren topsport (kabinet Sport, topsportmanager en –expert, Bloso, VSF, BOIC, universiteiten en externe experts) samen te brengen voor overleg en advies inzake topsportaanlegenheden. Op 1 december 2003 werd de Stuurgroep Topsport opgericht (voorheen Vlaams Overlegplatform Topsport) door minister Keulen, “om (1) de beleidslijnen van het Vlaams Topsportbeleid uit te stippelen, (2) de selectiecriteria voor topsporters te bepalen voor opname in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en het Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs, (3) toezicht uit te oefenen op de uitvoering van het

Vlaams Topsportbeleid en (4) de samenwerking tussen de partners in het Vlaams Topsportbeleid, met name het Bloso, het BOIC en de VSF, te coördineren en te stroomlijnen tot een coherente werking”.

Op 3 mei 2005 werden door minister Anciaux de samenstelling en het huishoudelijk reglement van de Stuurgroep Topsport aangepast en werd de Stuurgroep een adviesorgaan voor de minister van Sport inzake strategische kwesties. Parallel werd de Taskforce Topsport opgericht (één vertegenwoordiger namens het kabinet, het Bloso, het BOIC en de VSF), als een adviesorgaan inzake specifieke topsportdossiers.

Het is noodzakelijk om het structureel overleg op Vlaams niveau te behouden en verder uit te bouwen en om de verantwoordelijkheden inzake de uitvoering, voorbereiding en evaluatie van het topsportbeleid te verdelen over de verschillende actoren. De Stuurgroep Topsport dient een strategisch overlegorgaan te zijn met betrekking tot de voorbereiding en de evaluatie van het Vlaams topsportbeleid (bvb. het opstellen van het Topsportactieplan Vlaanderen). De Taskforce Topsport dient een coördinerend overlegorgaan te zijn met betrekking tot concrete topsportdossiers. De uitvoering van het Vlaams topsportbeleid dient, zoals decretaal is vastgelegd, te gebeuren door het Bloso. De beleidsondersteuning, -evaluatie en -voorbereiding gebeurt door het departement.

TOPSPORTBELEID BINNEN DE VLAAMSE TOPSPORTFEDERATIES

In het Vlaamse topsportbeleid wordt het voeren van een topsportbeleid decretaal toevertrouwd aan de Vlaamse topsportfederaties, die als ‘sport-owners’ worden beschouwd. Binnen de meeste topsportfederaties bestaat inzake topsportaangelegenheden evenwel een spanningsveld tussen de Raad van Bestuur en het professioneel topsportkader (topsportpersoneel : coördinator topsport en/of sporttechnisch coördinator en trainers). Hoewel de topsportmiddelen grotendeels of volledig worden ingebracht door de Vlaamse overheid (subsidies, financiering en tewerkstelling door het Bloso en het departement CJSB) en het vierjaarlijks beleidsplan topsport, het jaarlijks actieplan topsport en alle ad hoc topsportdossiers bij het Bloso worden ingediend en in de Taskforce Topsport worden besproken, dient het topsportpersoneel verantwoording af te leggen aan de Raad van Bestuur van de betrokken topsportfederatie. Het toezicht en de controle door de Raad van Bestuur wordt vaak als een te grote inmenging in de autonomie van het professioneel topsportkader beschouwd.

In het uitvoeringsbesluit Topsport van 19 december 2008, werd een bijkomende subsidievoorwaarde opgenomen, nl. het oprichten binnen de topsportfederatie van een topsportcommissie, voorgezeten door de coördinator topsport en/of sporttechnisch coördinator, met een zekere operationele autonomie binnen de topsportfederatie. In de loop van de Olympiade 2009-2012 zal de werking van deze topsportcommissies en de autonomie van het professioneel topsportkader geëvalueerd worden, en desgevallend worden bijgestuurd.

STRATEGISCHE KEUZE VAN TE ONDERSTEUNEN TOPSPORTTAKKEN

TOPSPORTTAKKENLIJST IN FUNCTIE VAN SUBSIDIES TOPSPORT

Per Olympiade wordt door de Vlaamse regering de Vlaamse topsporttakkenlijst vastgelegd als bijlage aan het uitvoeringsbesluit Topsport. Hiermee maakt de Vlaamse overheid een strategische keuze inzake de te ondersteunen topsporttakken en disciplines en worden de topsportfederaties ingedeeld in vier categorieën, met bijhorende maximumbedragen inzake de subsidiëring van de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden.

De huidige topsporttakkenlijst werd vastgelegd in het uitvoeringsbesluit Topsport van 19 december 2008 en geldt voor de volledige Olympiade 2009-2012. Topsportfederaties die niet tot de topsporttakkenlijst behoren maar in de loop van de Olympiade een topsportwerking opstarten, kunnen evenwel jaarlijks een aanvraag indienen bij het Bloso (via het beleidsplan/jaaractieplan Topsport) om op de topsporttakkenlijst opgenomen te worden. De huidige topsporttakkenlijst is als volgt samengesteld (niet-Olympische disciplines zijn cursief weergegeven):

Categorie I :

Atletiek : sprintnummers en kampnummers (Olympische disciplines)
 Basketbal
 Gymnastiek : artistieke gymnastiek (Olympisch), *acro-gym (Wereldspelen)*
 Judo
 Tennis : dames en heren : enkel, dubbel en dubbel gemengd
 Voetbal : veldvoetbal heren, veldvoetbal dames
 Volleybal : zaalvolleybal, beachvolleybal
 Wielrennen : wegwielrennen, piste, mountainbike, bmx (Olympische disciplines)
 Zwemmen : Olympische zwemafstanden (zwembad en open water)

Categorie II :

Kajak : lijnvaren (sprint : 200, 500 en 1000m)
 Paardrijden : jumping, dressuur, eventing
 Roeien
 Triatlon en Duatlon : triatlon-olympische afstand, *triatlon-lange afstand, duatlon*
 Zeilen : zeilen en windsurfen (Olympische klassen)

Categorie III :

Badminton : enkel en dubbel : dames, heren en gemengd
 Handbal
 Ski en Snowboard : snowboard half pipe, *snowboard big air*
 Tafeltennis : dames en heren : enkel, dubbel en team

Categorie IV :

Handboogschieten : doelschieten (Olympisch), *field*
Ju-Jitsu : fighting en duo-systems (Wereldspelen)
Korfbal
Rolschaatsen : snelschaatsen
 Schermen : degen, floret, sabel
Squash
 Taekwondo : sparring (Olympisch)

Aparte categorie Gehandicaptensport : disciplines Paralympische Spelen

Aparte categorie van sporttakken die niet behoren tot hoger genoemde categorieën, maar die wel door topsporters worden beoefend die deelnemen aan Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Europese Jeugd Olympische dagen (EYOD) en Wereldspelen.

Ten opzichte van de voorbije Olympiade Beijing (2008) zijn schieten en waterski niet langer op de topsporttakkenlijst weerhouden. Ski en snowboard werd voor het eerst toegevoegd, evenals (per 1/7/2009) voetbal.

Na de Olympische Spelen te Londen 2012, dient de topsporttakkenlijst opnieuw door de Vlaamse regering vastgelegd te worden voor de Olympiade 2013-2016.

SOORTEN DECRETALE TOPSPORTSUBSIDIES (BLOSO BEGROTING 2009¹)

Topsportfederaties worden inzake topsport decretaal gesubsidieerd voor :

- (1) De voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden, de structurele topsportwerking, de begeleiding en omkadering van geregistreerde elitesporters, beloftevolle jongeren en jonge topsporttalenten en voor programma's van talentdetectie en talentontwikkeling buiten de topsportschool : 5.380.000 euro in 2009
- (2) De specifieke voorbereiding en deelname aan Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Europese Jeugd Olympische Dagen (EYOD) en Wereldspelen : 575.000 euro in 2009
- (3) De participatie in een topsportschool : 2.200.000 euro in 2009
- (4) De organisatie van Europese kampioenschappen, Wereldkampioenschappen en Wereldbekerwedstrijden : 311.000 euro in 2009

De topsportsubsidies aan de topsportfederaties vormen een essentieel onderdeel van het Vlaams topsportbeleid, in eerste instantie gericht op medaillekansen van Vlaamse topsporters op de Olympische Spelen (zie prestatiedoelstellingen in de strategische nota voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012 : bijlage 2). Om niet verder achterop te geraken ten opzichte van de concurrerende landen, die zelf jaar na jaar meer overheidsmiddelen investeren in topsport ("global medal race"), werden de maximumbedragen inzake de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden per categorie nogmaals verhoogd met ingang van 1/1/2009 (uitvoeringsbesluit Topsport van 19 december 2008). (In 2004 werd reeds een gevoelige verhoging doorgevoerd n.a.v. het Topsportactieplan Vlaanderen I 2004-2008).

Voor categorie 1 werd het maximumbedrag per 1/1/2009 opgetrokken van 225.000 naar 350.000 euro, voor categorie 2 van 150.000 naar 225.000 euro, voor categorie 3 van 75.000 naar 120.000 euro, voor categorie 4 van 37.500 naar 65.000 euro, en voor de aparte categorie gehandicaptensport van 125.000 naar 350.000 euro.

¹ Cijfers uit de Bloso-begroting 2009 n.a.v. de derde (nog goed te keuren) begrotingscontrole, aangepast in functie van de subsidiëring van de Voetbal Federatie Vlaanderen vanaf 1/7/2009.

VLAAMSE WERKINGSMIDDELEN VOOR TOPSPORT

Naast de decretale subsidiëring voor topsport, werd het Topsportactieplan Vlaanderen 1 grotendeels uitgevoerd en gefinancierd via bijkomende Vlaamse werkingskredieten topsport (verdeeld over het Bloso en het departement CJSM). De 13 actiepunten in het voorliggende Topsportactieplan Vlaanderen II (2009-2012), dienen eveneens gerealiseerd te worden via Vlaamse werkingskredieten topsport, supplementair aan de decretale topsportsubsidies. De begroting van het Topsportactieplan Vlaanderen II (2009-2012) is weergegeven in hoofdstuk 8. Het ligt voor de hand dat deze middelen steeds dienen aangewend te worden, in lijn met de strategische keuze van de Vlaamse overheid, zoals vastgelegd in de Vlaamse topsporttakkenlijst.

HET GEMEENSCHAPPELIJKE PROJECT BE GOLD

Op 30 april 2004 werd een overeenkomst ondertekend tussen de Federale staat (ministers Guy Verhofstadt en Johan Vande Lanotte), de Vlaamse Gemeenschap (ministers Bart Somers en Marino Keulen), de Franse Gemeenschap (ministers Hervé Hasquin en Christian Dupont), de Duitstalige Gemeenschap (minister Karl-Heinz Lambertz) en het BOIC (François Narmon en Guido De Bondt) om het gemeenschappelijk project “Jonge topsporttalenten – Olympische Spelen 2012-2016” op te starten. Dit project heeft als doel specifieke projecten te financieren op het vlak van talentdetectie, talentontwikkeling en talentbegeleiding van jonge topsporttalenten met het oog op het behalen van top-8 plaatsen op de Olympische zomerspelen van 2012 en 2016 en de Olympische winterspelen van 2014, en is inmiddels eveneens gericht op de Olympische winterspelen van 2018 en de Olympische zomerspelen van 2020.

In dit project – in 2007 omgedoopt tot Be Gold – wordt een gemeenschappelijke “pot” aangelegd, waarbij de Nationale Loterij (jaarlijks 1.250.000 euro), het Bloso (jaarlijks 740.000 euro), het Adeps (jaarlijks 500.000 euro), de Duitstalige Gemeenschap (jaarlijks 10.000 euro) en het BOIC (jaarlijks 750.000 euro) investeren. De Vlaamse sportfederaties, de franstalige sportfederaties, de sportfederaties van de Duitstalige Gemeenschap, alsook de nationale sportbonden en de partners in ABCD kunnen projecten indienen.

De ABCD-commissie (het overlegorgaan inzake topsportbeleid tussen de gemeenschappen en het BOIC) beoordeelt de projecten en beslist over het bedrag, de aard en de periode van financiering. Middelen die binnen een kalenderjaar niet besteed zijn, blijven in de gemeenschappelijke pot en worden aldus overgedragen en besteed in de daaropvolgende jaren binnen dit topsportproject.

Sinds 2004 worden projecten van Vlaamse topsportfederaties en bicommunautaire projecten ondersteund ten behoeve van de Vlaamse topsporttalenten. In 2009 werd 1.024.500 euro toegekend aan twaalf Vlaamse projecten (atletiek, gymnastiek, judo, kunstschaatsen, roeien, shorttrack, skiën, tafeltennis, tennis, triatlon, volleybal en zwemmen) en 640.000 euro aan twee bicommunautaire projecten met Vlaamse topsporttalenten (wielrennen en hockey).

De eerste resultaten van vier jaar Be Gold zijn inmiddels aantoonbaar. Op het EYOF 2009 (Tampere) behaalde België 18 medailles (9x goud, 5x zilver en 4x brons), wat een gevoelige verbetering is ten opzichte van vorige EYOF's (10 medailles in Belgrado in 2007, 11 medailles in Lignano in 2005, 6 medailles in Parijs 2003). Daarnaast zijn er ook de goede resultaten op EK en WK in diverse jeudgcategorieën in volleybal, hockey, tafeltennis en atletiek.

SELECTIECRITERIA VOOR INTERNATIONAL COMPETITIES

De strategische doelstellingen van het Vlaams Topsportbeleid (zie bijlage 2 : strategische nota voor het Vlaams topsportbeleid 2009-2012, strategische doelstelling 1) zijn het maximaliseren van de topsportresultaten op Olympische Spelen, Paralympische Spelen, Wereldspelen, Wereldkampioenschappen en Europese kampioenschappen.

De doelstellingen inzake topsportresultaten, individueel of per team, dienen afgestemd te zijn op doelstellingen van het Vlaams topsportbeleid, en bijgevolg te beantwoorden aan de internationale prestatienorm. De selectiecriteria voor deelname aan internationale competities moeten op hun beurt afgestemd zijn op de resultaatsdoelstellingen en de internationale prestatienorm. De selectiecriteria zijn bijgevolg een essentieel onderdeel van het Vlaams topsportbeleid.

De verantwoordelijkheid voor de afvaardiging van topsporters naar internationale wedstrijden ligt officieel bij de nationale sportbond voor deelname aan EK en WK en bij het BOIC voor de Olympische Spelen en de Wereldspelen. Voor de Paralympische Spelen ligt de bevoegdheid gezamenlijk bij het BOIC en het BPC.

Bij de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen II 2009-2012, dienen de selectiecriteria voor deelname aan internationale doelcompetities, en de desbetreffende subsidiëring/financiering door het Bloso en/of het BOIC, volledig afgestemd te worden op de doelstellingen van het Vlaams topsportbeleid. Het voldoen aan de selectiecriteria en de deelname aan een internationale competitie is geen doel op zich. Selectiecriteria dienen zo vastgelegd te worden, dat topsporters geselecteerd worden die, mits het juiste programma en de gepaste omkadering, de internationale resultaatsdoelstellingen kunnen bereiken (resultaatsverbintenis in het contract). Dit is inmiddels reeds vertaald in de instapcriteria voor tewerkstellingcontracten bij het Bloso, die ook geen doel zijn op zich maar een middel zijn om de resultaatsdoelstellingen te realiseren. Voor wat de beloftevolle jongeren betreft, moet er naast prestatienormen ook rekening gehouden worden met de intrinsieke kwaliteiten van de topsporter omdat die geen direct succes dient na te streven, maar pas op latere leeftijd volledig tot ontplooiing moet komen.

Aangezien de doelstellingen voor de Olympische Spelen het behalen van een top-8 plaats of medaille is, zijn de Olympische selectienormen gebaseerd op resultaten die overeen komen met een achtste positie op de landenranglijst. Tewerkstellingscontracten zijn een middel om deze doelstellingen te bereiken en dus ligt de instapdrempel iets ruimer, namelijk twaalfde land op de wereldranglijst.

Het Bloso dient enkel de deelname aan internationale competities te subsidiëren, vooral inzake WK, EK en Wereldbeker waarvoor de federaties zelf de criteria bepalen, indien de selectiecriteria volledig afgestemd zijn op de doelstellingen van het Vlaams topsportbeleid.

Indien Vlaanderen erin slaagt om duidelijke selectiecriteria te formuleren zal het bilateraal overleg tussen de Vlaamse en Franstalige federaties in de nationale sportbonden (koepels) bovendien makkelijker verlopen. Inzake dit gemeenschapsoverschrijdend overleg kan een belangrijke taak weggelegd zijn voor de ABCD-commissie.

HOOFDSTUK 2. PROFESSIONALISERING VAN DE TOPSPORTFEDERATIES

ACTIEPUNT 1. POOL VAN TOPTRAINERS

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat

Prestatiebepalende factoren: Professionalisering van de topsportfederaties

Strategische subdoelstelling 1.1.1. Behouden en aantrekken van toptrainers met contracten van bepaalde duur met resultaatsverbintenissen (Pool van Toptrainers)

Op 3 mei 2005 besliste de Stuurgroep Topsport om de Pool van Toptrainers op te starten. Door het Bloso werd de budgettaire ruimte voorzien voor een initiële pool van 10 VTE toptrainers en werden criteria vastgelegd waaraan de kandidaten dienen te voldoen. De kandidaten worden door de betrokken topsportfederatie voorgedragen en bij gunstige beslissing wordt de aanwerving of de aanneming door de betrokken sportfederatie geheel of gedeeltelijk door het Bloso gefinancierd. De toptrainers in deze pool krijgen een contract van bepaalde duur (meestal gericht op resultaten op de Olympische Spelen), waarbij de tussendoelen en de finaliteit als een resultaatsverbintenis zijn opgenomen.

Eind 2005 werden voor het eerst drie toptrainers (0,75VTE) in de Pool van Toptrainers opgenomen en gefinancierd voor een gezamenlijk bedrag van 43.559 euro (beperkte periode). In 2006 werd de Pool van Toptrainers uitgebreid naar elf toptrainers (8VTE), met een totaalbudget van 628.636 euro. In de aanloop naar de Olympische Spelen te Beijing steeg het aantal toptrainers naar dertien (13VTE) in 2007 (928.880 euro) en zeventien (13VTE) in 2008 (989.902 euro). In 2009 worden momenteel vijftien toptrainers (15VTE) (verdeeld over dertien topsportfederaties) ondersteund en gefinancierd voor een bedrag van 1.275.000 euro.

De kwaliteit van de dagdagelijkse trainingstechnische begeleiding van Vlaamse topsporters is de grootste prioriteit in het topsportbeleid. Daarom dient gestreefd te worden naar het behoud en de verdere uitbreiding van de Pool van Toptrainers. Naar analogie met de voorbije Olympiade zal de nood aan toptrainers in de aanloop naar de Olympische Spelen te Londen aanzienlijk toenemen. Uitgaande van een verdere professionalisering van de topsportfederaties is het opportuun om de Pool van Toptrainers in de loop van de huidige Olympiade daarom uit te breiden naar ±25 VTE.

De criteria voor financiering van toptrainers ten aanzien van de topsportfederaties dienen verder aangescherpt te worden. Het is aangewezen om uitsluitend expertise van hoog internationaal niveau (uit binnen- of buitenland) aan te trekken in de Pool van Toptrainers. De resultaatsverbintenis in de contracten dient te beantwoorden aan het behalen van finaleplaatsen of medailles op Wereldkampioenschappen en/of Europese Kampioenschappen in de Olympische sporttakken/disciplines en medailles in Paralympische sporttakken/disciplines, met als finaliteit het behalen van finaleplaatsen (top-8) of medailles op de Olympische Zomer- en/of Winterspelen en medailles op de Paralympische Zomer- en/of Winterspelen.

Het contract dient afgesloten te worden tussen de topsportfederatie en de toptrainer, na goedkeuring van de kandidatuur in de Taskforce Topsport. Het omhelst een overeenkomst van bepaalde duur, waarvan de einddatum afgestemd is op de finale doelstelling (Olympische/

Paralympische zomer- of winterspelen) met minimaal een jaarlijkse evaluatie (en daaraan gekoppelde mogelijkheid tot verbreking) op basis van de werking en het behalen van de tussentijdse doelstellingen. De overeenkomsten kunnen niet eenzijdig door de opdrachtgever (in casu topsportfederatie) verbroken worden, zonder voorafgaandelijk overleg met en akkoord van het Bloso.

De loonkost van 1 VTE toptrainer wordt onderhandeld door de topsportfederatie. De financiering wordt door de Taskforce Topsport ad hoc bepaald op basis van competentie, workload, beschikbaarheid en takenpakket van de toptrainer en dient geplafonneerd te worden op maximum 90.000 euro per jaar (momenteel geen maximum budget), inclusief de dagelijkse werkingskosten van de toptrainer (verplaatsings- en verblijfskosten binnenland, communicatiekosten, ...). Verplaatsings- en verblijfskosten met betrekking tot buitenlandse stages en internationale wedstrijden worden gedekt via de topsportsubsidies. Globaal betekent dit een verhoging van het Bloso werkingsbudget topsport van 1.275.000 euro in 2009 (15 toptrainers) tot 2.250.000 euro in 2012 (25 toptrainers).

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Het "Elit Coach Program" werd in 2007 opgestart en omvat een drie jaar durend ontwikkelingsprogramma (obv snelle opsporing) voor topsportcoaches met als uiteindelijke doel om over 60 topsportcoaches te beschikken in 2012. De coaching staf en de atleten zullen op basis van de medaille-oogst erkend en overeenkomstig vergoed worden. Verder heeft UK Sport een zeer ervaren Coaching Consultant aangeduid, die nauw zal samenwerken met de verschillende bondscoaches. De subsidiëring van UK Sport voor de omkadering van de nationale topsportfederaties (coaching en andere voorzieningen voor atleten) bedraagt 540 miljoen euro gedurende 7 jaar (stijging van 60 miljoen euro in 2006 over **81 miljoen euro** in **2010** tot 116 miljoen euro in 2013).

Nederland:

De afgelopen jaren zijn er diverse initiatieven ontstaan om de positie van de Nederlandse topsportcoaches te verbeteren. Het programma "Coaches aan de top" biedt faciliteiten voor topcoaches waardoor ze zich fulltime aan de training, coaching en begeleiding van topsporters kunnen wijden. Voor de periode van **2007-2010** is voor Coaches aan de top in totaal **18 miljoen euro** beschikbaar.

Australië:

Het Australisch High Performance Coaching System wordt geconfronteerd met een verlies van talent als gevolg van onvoldoende investeringen in fulltime coaching (wegens onvoldoende middelen voor concurrentie met overzeese landen). Het High Performance Plan pleit voor een herziening van de aanstellingsvoorwaarden (verlagen van taksen, tegemoetkoming in leefkosten, vrijstelling van wisselkoersen,...) waardoor een hoger aantal professionele (buitenlandse) fulltime coaches kan aangetrokken worden. Voorts dient er geïnvesteerd te worden in de omscholing van ex-atleten naar elitecoaches... In **2010** wordt **19,7 miljoen euro** (14,6% van totale topsportuitgaven) geïnvesteerd in de omkadering van de atleten (trainers en technische staf).

ACTIEPUNT 2. POOL VAN JEUGDTRAINERS TOPSPORT

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat

Prestatiebepalende factoren: Professionalisering van de topsportfederaties

Strategische subdoelstelling 1.1.2. Uitbouwen van de Pool van Jeugdtrainers Topsport en verhogen van de expertise en de professionalisering.

In het Topsportactieplan Vlaanderen I werd de oprichting van een tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport vooropgesteld, gericht op een betere begeleiding van jonge talenten bij de aanvang van hun topsportloopbaan, zowel in de clubs, als in de basisscholen voor topsportbeloften, als in de middenschool/topsportschool. Hiertoe zouden in de eerste fase (2005-2008) maximaal 60 VTE betrekkingen voorzien worden (geco-statuuat). Tot eind 2007 werd dit project niet opgestart aangezien noch de nodige VTE's, noch de nodige kredieten hiervoor werden toegekend.

In 2008, op het einde van de lopende legislatuur en Olympiade, werd een eerste aanzet gegeven om dit project alsnog op te starten onder de noemer "Pool van Jeugdtrainers Topsport". Binnen de Taskforce Topsport werden een reglement en procedure opgesteld, na uitvoerig overleg met de topsportfederaties.

De financiering van een Jeugdtrainer Topsport, is gekoppeld aan volgende criteria:

1. Aantonen van de meerwaarde van de aanstelling van de Jeugdtrainer Topsport binnen de topsportwerking van de betrokken topsportfederatie.
2. Het stellen van een concreet objectief voor de Jeugdtrainer Topsport. Er dient aangetoond te worden dat het project waar de Jeugdtrainer Topsport wordt ingezet noodzakelijk is om de finale doelstelling "het behalen van een medaille op een EK, een finale op een WK, een top-8 plaats op de Olympische Spelen (zomer of winter) of een medaille op de Paralympische Spelen" te kunnen bereiken.
3. De Jeugdtrainer Topsport dient uitsluitend of voornamelijk zelf training te geven.
4. De taakomschrijving kadert in het nastreven van één of meerdere van volgende doelstellingen :
 - a. Het optimaliseren van de processen om de instroom naar de topsportscholen te verbeteren. Indien een samenwerking met (een) club(s) wordt opgezet, dient de concrete aanpak van samenwerking in het project opgenomen te worden.
 - b. Het optimaliseren van de processen van de uitstroom uit de topsportscholen. In dit geval dienen er per atleet of groep atleten concrete doelstellingen opgenomen te worden in het project. Indien een samenwerking met (een) club(s) wordt opgezet, dient de concrete aanpak van samenwerking in het project opgenomen te worden.
 - c. Het optimaliseren van de begeleiding van jongeren binnen de leeftijdscategorie van 12 - 21 jaar voor topsportfederaties zonder topsportschool of naast de topsportschool.
5. Het curriculum van de kandidaat Jeugdtrainer Topsport dient in verhouding te zijn tot het gewenste competentieprofiel. Er zijn geen strikte diplomavereisten.

Conform deze criteria werden in totaal 22 voltijdse of deeltijdse jeugdtrainers (545.000 euro voor 11 VTE in 2008) in de Vlaamse topsportfederaties aangesteld, ten laste van topsportkredieten van het departement CJSM.

In 2009 werd het project, evenwel zonder de daartoe vereiste kredieten, overgeheveld van het departement CJSM naar het Bloso. Om dit project verder te zetten, werd in 2009, ten koste van andere topsportinitiatieven, 125.000 euro vrijgemaakt binnen de werkingskredieten Topsport van het Bloso, voor de financiering van maximaal 12 VTE Jeugdtrainers Topsport. Vanaf 2010 dienen de nodige kredieten voorzien te worden.

De verdere uitbouw van dit project is een prioriteit in nagenoeg alle sporten (zoals blijkt uit ondermeer de bilaterale gesprekken met alle Vlaamse topsportfederaties in januari en juni 2009). Zeker wanneer de talentontwikkeling buiten (of in plaats van) de topsportschool zou worden uitgewerkt, zal dit de nood aan Jeugdtrainers Topsport gevoelig verhogen (zie ook hoofdstuk 3, actiepunten 5 Topsport en leerplichtonderwijs). Dit kan budgettair gedeeltelijk opgevangen worden door de subsidiëring van lesgevers/trainers in de topsportscholen voor de betrokken topsportfederaties te verschuiven naar de financiering van de Pool van Jeugdtrainers Topsport. Bovenop deze verschuiving blijkt er nood te zijn aan minstens 25 VTE Jeugdtrainers Topsport tegen 2012.

Voor de volwaardige uitbouw van de Pool van Jeugdtrainers Topsport is een krediet nodig van 750.000 euro (n=15 VTE) in 2010, 1.000.000 euro (n=20 VTE) in 2011 en 1.250.000 euro (n=25 VTE) in 2012. Deze kredieten zijn supplementair aan desgevallende verschuivingen van de kredieten voor subsidiëring van de Topsportschool naar financiering van de Pool van Jeugdtrainers.

ACTIEPUNT 3. VERHOGEN VAN DE EXPERTISE/COMPETENTIE VAN HET TRAININGSTECHNISCH, ADMINISTRATIEF EN BESTUURLIJK KADER VAN DE TOPSPORTFEDERATIES

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat
Prestatiebepalende factoren: Professionalisering van de topsportfederaties

1.1. Trainingstechnische omkadering

Strategische subdoelstelling 1.1.4. Systematische opleiding en uitdieping van de expertise van de trainers, die op alle niveaus binnen de topsportwerking van de federatie actief zijn.

1.3. Administratief en bestuurlijk kader

Strategische subdoelstelling 1.3.1. Competentieverhoging van het administratief en bestuurlijk kader van de topsportfederaties

SYSTEMATISCHE OPLEIDING EN UITDIEPING VAN DE EXPERTISE VAN DE TRAINERS

In de lopende Olympiade 2009-2012 zullen gaandeweg meer dan 100 VTE trainers in de verschillende topsportfederaties de dagelijkse leiding hebben over de training van elitesporters,

beloftevolle jongeren, leerlingen/topsporters, topsportbeloften en andere geïdentificeerde topsporttalenten in meer dan 25 verschillende sporttakken (Vlaamse topsporttakkenlijst, evenals daar niet toe behorende Olympische disciplines). Het betreft ± 25 VTE toptrainers (voornamelijk Pool van toptrainers) en ± 75 VTE jeugdtrainers topsport (lesgevers/trainers in de topsportschool, pool van jeugdtrainers topsport, opdrachten in het kader van BeGold en anderen binnen de jeugdopleiding Topsport van de betrokken topsportfederaties).

Teneinde de expertise van deze trainers te bewaken vanaf de opleiding, via de instroom tot bij het dagelijks functioneren, dienen de nodige initiatieven genomen te worden inzake hun opleiding (trainer B en trainer A), specifieke aanvullende opleidingen in functie van de doelgroep (bvb. jongeren in een topsportopleiding), permanente vorming en begeleiding op het terrein.

Opleiding topsporttrainers

- (1) De trainersopleidingen van de Vlaamse Trainersschool op het niveau Trainer B en Trainer A dienen gaandeweg afgestemd te worden op de competenties die nodig zijn om (potentiële) topsporters te begeleiden.

Dit dient in eerste instantie te gebeuren voor die sporttakken die hetzij voorkomen op de topsporttakkenlijst, hetzij andere Olympische disciplines omvatten waarin Vlaamse (potentiële) topsporters worden begeleid.

De Stuurgroep VTS heeft op 5/6/2009 de “generieke competentieprofielen voor de Sport” goedgekeurd, in het kader van de verankering van de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS) in het Vlaams kwalificatiedecreet van 30/4/2009. Op het niveau Trainer B en Trainer A werden generieke competenties ingeschreven ten behoeve van begeleiding tot het hoogste nationaal en internationaal niveau, die aldus eveneens verwijzen naar topsportopleiding. Gezien de sporttakspecifieke invulling van de opleidingen Trainer B en Trainer A, dienen de betrokken VTS-denkcellen te waken over de implementatie van de competentieprofielen met het oog op het opleiden van trainers voor topsportbegeleiding. Per denkcel dienen de criteria voor de instroom van cursisten, alsook de inhoud van de opleidingen, de organisatie van de opleiding en de mogelijke stage (ook) afgestemd te worden op kandidaat-trainers voor de topsportbegeleiding.

- (2) Aansluitend op de opleiding Trainer A dient een module “jeugdtrainer Topsport” georganiseerd te worden.

Het merendeel van de trainers die vandaag belast zijn met de topsportopleiding van jongeren, beschikken hetzij over de nodige kwalificatie om jongeren te trainen, aangevuld met het hoogste trainersdiploma (trainer A), hetzij over ervaring in het werken met topsporters. Het intens trainen van jongeren op jonge leeftijd (8 tot 18 jaar) vergt evenwel specifieke kennis inzake omgang met jongeren, belastbaarheid op jonge leeftijd, gevoeligheid voor de emotionele ontwikkeling, de specifieke sociale context, etc... die anders is dan bij gewone jongeren van die leeftijd en anders dan bij elitesporters die op volwassen leeftijd (voltijds) topsport bedrijven.

De deskundigheid van de Trainer A dient daarom aangevuld te worden met competenties inzake specifieke aspecten (capita selecta) van topsporttraining bij jongeren. Deze aspecten dienen de jeugdtrainer topsport te helpen om potentiële topsporters beter te vormen en voor te

bereiden op het leveren van topsportprestaties. Deze aspecten zullen in een sporttakoverschrijdende module, aansluitend op de opleiding Trainer A uiterlijk in de loop van 2011 aangeboden worden. Deze module zal uit een verplicht te volgen gedeelte en een keuzegedeelte (*capita selecta*) bestaan. Vermits het een opleiding VTS betreft, zal deze open staan voor alle Trainers A in de verschillende sporttakken, maar aanbevolen (gaandeweg opgelegd) worden voor huidige en toekomstige jeugdtrainers topsport, actief in de topsportopleiding van de verschillende Vlaamse topsportfederaties.

Permanente vorming topsporttrainers

- (3) Het Vlaams Coachesplatform dient verder uitgebouwd te worden en beter afgestemd te worden op de noden van topsporttrainers.

Het Vlaams coachesplatform werd opgericht in 2006, in uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen I. Alle trainers/coaches in het topsportprogramma van de Vlaamse topsportfederaties werden +/- 3 keer per jaar uitgenodigd op een sessie (halve dag) van het Vlaams coachesplatform. Het betrof telkens lezingen van binnenlandse en buitenlandse coaches en/of experts in trainingstechnische en/of sportwetenschappelijke thema's. Ondanks positieve evaluaties door de VTS, de Taskforce Topsport en de deelnemers zelf, is de werking van het Vlaams coachesplatform totnogtoe geen onverdeeld succes : (1) het blijkt permanent moeilijk te zijn om thema's te selecteren die voldoende trainers uit de doelgroep bij voorbaat aanspreken, (2) de belangstelling (aanwezigheid) van de doelgroep is vaak ondermaats, en (3) het Vlaams coachesplatform is in de huidige vorm enkel een circuit van lezingen met beperkte interactie en zeker geen platform waarin coaches tot een echte uitwisseling van expertise en inzichten kunnen komen.

In de komende jaren dient het Vlaams coachesplatform uitgebouwd te worden tot een interactief platform door (1) het aanbod van sprekers en thema's beter af te stemmen op de noden van de doelgroep topsporttrainers, (2) de formule deels aan te passen tot een workshop-formaat en discussieforum. De noden inzake bijscholing zullen bevestigd worden bij de doelgroep. Het aanbod zal hierop worden afgestemd.

Op dit vlak dient gestreefd te worden naar overleg, afstemming en synergie (zowel logistiek als inhoudelijk) met gelijklopende initiatieven bij de Franstalige gemeenschap en het BOIC (Olympisch coachesplatform), vermits de nationale topsportdelegaties/teams vrijwel steeds bicommunautair zijn samengesteld.

Voor de verdere uitbouw van het Vlaams Coachesplatform is een jaarlijks budget van 10.000 euro noodzakelijk vanaf 2009.

- (4) De Vlaamse topsportfederaties dienen gestimuleerd te worden om permanente vorming te bieden/te faciliteren op maat van de betrokken topsporttrainers

In de dagelijkse training van (potentiële) topsporters zijn trainers in staat om bepaalde aspecten van hun taak beter uit te voeren dan andere. Het invullen van, door het werkveld aangebrachte, ontbrekende competenties is noodzakelijk om de topsportopleiding op een zo hoog mogelijk niveau aan te bieden. Hiertoe kan een vormingspakket voor de trainers op maat uitgewerkt worden, aanvullend op het standaardaanbod van opleidingen, bijscholing en clinics.

Voor de trainers die actief zijn als jeugdtrainer topsport (lesgevers/trainers in de topsportschool, pool van jeugdtrainer topsport, ...) of als toptrainer (pool van toptrainers, nationaal trainer, ...)

zal het Bloso (afdeling Topsport) jaarlijks een vormingskrediet (supplementair) ter beschikking stellen, afhankelijk van het niveau en het engagement van de betrokken trainer, van maximum 1.000 euro per VTE toptrainer en maximum 500 euro per VTE jeugdtrainers Topsport. Volgende criteria dienen hierbij in aanmerking genomen te worden : het %VTE topsporttraining, taak/doelgroep van de betrokken trainer (begeleiding elitesporters of topsportopleiding jongeren), participatie aan bestaande permanente vormingsinitiatieven (Vlaams Coachesplatform, clinics door de topsportfederatie, ...) en (desgevallend) de garantie op het doorstromen van de expertise naar andere (topsport)trainers in de betrokken sporttak. De concrete uitwerking zal gebeuren door de Taskforce Topsport, in overleg met de Vlaamse Trainerschool.

Voor de permanente vorming op maat van de topsporttrainers is een budget nodig van 52.500 euro in 2010 (20 topsporttrainers, 15 jeugdtrainers topsport en 50 lesgevers/trainers topsportschool), 60.000 euro in 2011 (25 topsporttrainers, 20 jeugdtrainers topsport en 50 lesgevers/trainers topsportschool) en 62.500 euro in 2012 (25 topsporttrainers, 25 jeugdtrainers topsport en 50 lesgevers/trainers topsportschool).

Begeleiding topsporttrainers

- (5) Coach the coach : De Vlaamse topsportfederaties dienen de kans te krijgen om hun topsporttrainers te begeleiden op het terrein

Naast de initiële opleiding en permanente vorming, kan een belangrijke meerwaarde gecreëerd worden door toptrainers en jeugdtrainers topsport in het veld op regelmatige tijdstippen te begeleiden bij hun training/coaching ("coach the coach"). Het betreft enerzijds het bewaken van de opleidingsvisie (zowel inhoud als aanpak) over de verschillende leeftijdsgroepen heen, anderzijds het bijsturen van de betrokken trainer in zijn eigen ontwikkeling als topsporttrainer door een ervaren (ex-)trainer/coach. De betrokken trainer dient uiteraard vragende partij te zijn om op dergelijke wijze begeleid te worden.

Hoewel dit in eerste instantie een opdracht is voor de coördinator Topsport en/of sporttechnisch coördinator van de betrokken topsportfederatie zelf, zal het in een aantal gevallen noodzakelijk zijn hiervoor bijkomende inzet te voorzien van experts binnen of buiten de topsportfederatie. Per topsportfederatie en per topsporttrainer dienen de noden op dit vlak kenbaar gemaakt te worden. Een concreet budget kan pas opgesteld worden na het oplijsten van de reële noden en wensen van de topsportfederaties op dit vlak.

Het Bloso (afdeling Topsport) zal onderzoeken in welke mate alle bovenstaande initiatieven (1 tot 5) mede kunnen ingevuld worden door de inzet en expertise van gefinancierde toptrainers (Pool van toptrainers) en door externe experts die een aannemingsovereenkomst hebben met het Bloso in het kader van lopende topsportprojecten (bewegingsplatform, plannen en periodiseren, letselpreventie, sportpsychologische begeleiding, ...), of met het departement CJSM (topsportcoach) of met de directie Topsport van het BOIC.

COMPETENTIEVERHOOGING VAN DE COÖRDINATOREN TOPSPORT EN DE SPORTTECHNISCHE COÖRDINATOREN

De coördinatoren topsport en de sporttechnische coördinatoren van de topsportfederaties zullen steeds meer hun rol dienen te spelen in de uitvoering van het topsportbeleid van de topsportfederaties. Zij moeten daarom niet alleen experts zijn en up-to-date blijven op sporttechnisch vlak, maar zij moeten ook andere vaardigheden beheersen/ontwikkelen, waarvoor ze vaak niet zijn opgeleid: coaching van een groep experts-medewerkers, timemanagement en agendabeheer, organisatiemanagement, administratieve en sporttakspecifieke informaticatoepassingen,... De huidige decretaal verplichte bijscholingen zijn uitsluitend sporttechnisch georiënteerd en ontoereikend om al deze vaardigheden te verwerven.

Voor deze doelgroep zullen specifieke (indien nodig geïndividualiseerde) praktijkgerichte opleidingen/modules, bijscholingen en workshops ingericht en/of gefinancierd worden door het Bloso, in samenwerking met de VSF en/of het BOIC. Deze dienen te beantwoorden aan een gedetailleerd en actueel functieprofiel (en taakomschrijving) van de coördinator topsport en/of de sporttechnisch coördinator, uiterlijk in 2010 door de Taskforce Topsport op te stellen. Aansluitend zullen de nodige competenties onder meer op managementvlak geïnventariseerd worden.

Voor deze specifieke bijscholingen is vanaf 2011 een jaarlijks budget van 100.000 euro noodzakelijk.

STATUUT EN VERLONING VAN TOPSPORTTRAINERS

De verdere professionalisering van topsporttrainers in de verschillende sporten is één van de grootste prioriteiten in het Vlaams topsportbeleid. Naarmate topsportfederaties hun topsportwerking verder professioneel uitbouwen, blijken het statuut en de (subsidiering van de) verloning van topsporttrainers immers steeds minder in overeenstemming te zijn met de expertise, de verantwoordelijkheid, het takenpakket en het meer dan voltijds engagement dat van de topsporttrainers wordt verwacht. Het is evident dat de verschillen inzake trainingsomvang tussen de verschillende sporten zich ook vertalen in verschillen in omvang van de opdrachten van de betrokken trainers.

Deze problematiek kan slechts ten gronde aangepakt worden door de erkenning van de (topsport)trainers als een afzonderlijke beroepscategorie, met aangepast sociaal en fiscaal statuut.

Momenteel is er geen structurele regeling inzake de specifieke werkomstandigheden (frequent onregelmatige uren, weekendwerk, langdurige uithuizigheid voor stages en internationale toernooien,...) van trainers en coaches. Trainers met een arbeidsovereenkomst ressorteren momenteel, bovenop de algemene wettelijke bepalingen inzake arbeid, onder de specifieke regelgeving binnen het paritair comité van de Socio-culturele sector, met name PC 329.01. Het is duidelijk dat de geldende regelgeving en CAO binnen dit PC niet in eerste instantie bedoeld, en bijgevolg onvoldoende zijn afgestemd op de specifieke werkomstandigheden van professionele topsporttrainers. De sportsector is dan ook vragende partij om deze situatie ten gronde te regulariseren, bij voorkeur via een eigen paritair comité of een eigen afzonderlijke CAO.

Hiervoor is echter geen oplossing op korte termijn voorhanden, aangezien de doelgroep relatief klein is. Mogelijk is een overheveling van de ene beroepssector (socio-cultureel) naar een andere beroepssector (sport) een noodzaak. De overheid moet het belang van een regularisatie inzien en de verschillende partners in de respectievelijke paritaire comités dienen tot een akkoord te komen.

Op kortere termijn wenst de sportsector reeds over te gaan tot mogelijke aanpassingen (binnen de sector) in functie van de specifieke arbeidsomstandigheden van (topsport) trainers. Via een aangepaste functieclassificatie binnen de socio-culturele sector en PC 329.01 voor de sportsector kunnen wellicht reeds een aantal aanpassingen ten behoeve van de topsporttrainers gerealiseerd worden.

In afwachting hiervan dient, conform de opdracht en het engagement van de trainers in de betrokken sporttak, een aangepaste financiering van de topsporttrainers uitgewerkt te worden. Topsportfederaties die bijkomende opdrachten geven aan gesubsidieerde topsporttrainers zouden hiervoor ad hoc supplementair moeten gefinancierd worden. Het Bloso zal in overleg met de VSF de voorwaarden en modaliteiten van deze bijkomende financiering, alsook de budgettaire implicaties verder uitwerken tegen midden 2010.

STATUUT EN VERLONING VAN DE COÖRDINATOREN TOPSPORT

In de lopende Olympiade 2009-2012 wordt gestreefd naar een opmerkelijke competentieverhoging binnen het uitgebreid takenpakket van de coördinator Topsport. In een aantal gevallen is er sprake van “high performance managers”. De topsportfederaties en betrokken medewerkers ervaren dit als een positieve en logische evolutie.

Anderzijds wordt vastgesteld dat er een ongewenst verloop is van coördinatoren Topsport in de topsportfederaties. De (niet concurrentiële) verloning, in verhouding met de arbeidsintensiteit en verantwoordelijkheden spelen hier zeker een rol in. Een aangepaste financiering in functie van de arbeidsintensiteit en verantwoordelijkheden is noodzakelijk. Daarnaast dient, net als voor de topsporttrainers, een structurele regeling inzake specifieke werkomstandigheden voorzien te worden.

Het Bloso zal in samenwerking met de VSF de voorwaarden en de modaliteiten van deze bijkomende financiering, alsook de concrete budgettaire implicaties verder uitwerken tegen midden 2010.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Groot-Brittannië werkt aan het verder ontwikkelen van de verschillende World Class Performance Programs per sporttak, waarbij een volledige interdisciplinaire omkadering voor de topsporters mogelijk gemaakt wordt. De uitvoering van dit programma voorziet onder andere subsidies voor de aanstelling van een fulltime high performance manager per sporttak, die de programma's van de verschillende topsporters opstelt en coördineert.

Nederland:

Net NOC*NSF ondersteunt en begeleidt verschillende initiatieven zoals een specifieke topsportcoachopleiding (TopCoach5), een coachesplatform voor gediplomeerde trainers (NLcoach), expertmeetings voor kleine groepen coaches, specifieke toegang voor topcoaches tot de internetsite van het Topsport Expertise Centrum, ...

Australië:

In Australië is er nood aan bijkomend hoog gekwalificeerd personeel, erkend om de High Performance Plans effectief uit te voeren. De meeste federaties beschikken over onvoldoende gekwalificeerd/deskundig personeel of doen beroep op vrijwilligers. Momenteel verhuizen de Australische topsporters tijdelijk naar de Noordelijke hemisfeer om de trainingen en competitie op voldoende hoog niveau te kunnen beoefenen. In **2010** wordt **5,8 miljoen euro** (4,3% van de topsportuitgaven) voorzien voor de tewerkstelling van high performance managers en aanverwant personeel.

HOOFDSTUK 3. DE TOPSPORTLOOPBAAN

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat
Prestatiebepalende factoren: Topsportloopbaan

2.1. Talentdetectie en –ontwikkeling

Strategische subdoelstelling 2.1.1. Realiseren per sporttak van een performant sporttalentdetectiesysteem

Strategische subdoelstelling 2.1.2. Realiseren van een performant talentontwikkelingsprogramma op maat van elke sporttak.

2.2. Beloftevolle jongeren en elite sporters

Strategische subdoelstelling 2.2.1. Creëren van die voorwaarden om een optimaal, geïndividualiseerd programma voor beloftevolle jongeren en elite sporters te realiseren: dit betreft onder meer trainingsprogramma, stages, combinatie topsport en leerplichtonderwijs, combinatie topsport en hoger onderwijs, tewerkstellingcontracten,...

Het Vlaams topsportbeleid dient een voorwaardenscheppend beleid te zijn, geen beloningsbeleid. Alle maatregelen dienen er dus op gericht te zijn om de topsportloopbaan mogelijk te maken, niet in functie van persoonlijke (financiële) voordelen voor de betrokken topsporter(s). Wat loopbaanmaatregelen betreft betekent dit dat programma's van talentdetectie en talentontwikkeling (o.a. topsportschool) en de topsportgerelateerde onkosten van beloftevolle jongeren en elitesporters door de overheid gefinancierd kunnen worden, wanneer aan welbepaalde topsportcriteria wordt voldaan. Wanneer topsporters omwille van hun topsportprogramma genoodzaakt worden om deeltijds te studeren of geen voltijdse of deeltijdse normale job kunnen uitoefenen, is het aangewezen dat de overheid bovendien in hun levensonderhoud voorziet, door middel van een deeltijdse of voltijdse tewerkstelling, gekoppeld aan strenge topsportcriteria. Topsporters die een professionele (inzake loon en statuut) loopbaan kunnen uitbouwen in een beroepssport, komen uiteraard niet in aanmerking voor dergelijke topsportcontracten.

Voorwaardenscheppende maatregelen in het Vlaams topsportbeleid moeten het geheel van de topsportloopbaan omsluiten, met inbegrip van de voorbereiding van de nacarrière. De verschillende beleidsinitiatieven dienen daarom op mekaar aan te sluiten, met bijzondere aandacht voor scharniermomenten in de normale levensloop (overgang tussen onderwijsniveau's, overgang onderwijs - werk, ...) en in de topsportloopbaan (van competitiesport naar instap topsportprogramma, overgang van geïdentificeerd topsporttalent naar beloftevolle jongere tot elitesporter, ...). Het bewerkstelligen van een coherente samenhang in toepassing van de verschillende beleidsmaatregelen op vlak van de topsportloopbaan in hoofde van de individuele topsporter of ploeg, dient een prioritaire zorg te zijn in het Vlaams topsportbeleid. Dit kan gerealiseerd worden door het bestaande project carrièrebegeleiding structureel te verankeren binnen het Bloso.

Een topsportloopbaan is per definitie van korte duur en overlapt doorgaans met de periode van leerplichtonderwijs en hoger onderwijs. Aangezien de professionele nacarrière bijgevolg langdurig is en topsporters op het einde van hun topsportloopbaan zelden financieel onafhankelijk zijn, is de beste toekomstgarantie en 'sociale zekerheid' voor een topsporter het

behalen van een diploma. Daarom bestaan de belangrijkste loopbaanmaatregelen uit het faciliteren van de combinatie topsport - leerplichtonderwijs en het faciliteren/aanmoedigen van de combinatie topsport - hoger onderwijs. Voor de niet-studenten bestaan de Bloso-tewerkstellingscontracten, maar dient er tevens gezocht te worden naar overeenkomsten met werkgevers in verband met mogelijke beroepsopleidingen en/of deeltijdse tewerkstelling met mogelijkheid tot integratie in het bedrijf tijdens en/of na de topsportloopbaan.

Beleidsinitiatieven gericht op jongeren tot 18 jaar (einde leerplichtonderwijs) : talentdetectie en talentontwikkeling binnen en buiten de topsportschool.

ACTIEPUNT 4. TALENTDETECTIE

Talentdetectie verwijst naar alle maatregelen en initiatieven met betrekking tot de instroom van getalenteerde jongeren in een topsportprogramma. Talentdetectie vereist expertise en een gerichte werking per sporttak inzake (1) de identificatie van talent a.d.h.v. talentidentificatie parameters (“welke kenmerken moeten we observeren/meten op welke leeftijd/ontwikkelingsfase?”), (2) de opsporing van talenten in een ruimere groep (“hoe wordt het zoeken naar jongeren met de geschikte kenmerken effectief en efficiënt georganiseerd?”) en (3) de selectie van een beperkte groep getalenteerde jongeren voor deelname aan een topsportprogramma (“Welke selectiecriteria of normen worden op welke leeftijd/ontwikkelingsfase opgelegd?”).

Naast sporttakoverschrijdende expertise op het vlak van testen en meten, opsporingsmethodes en mogelijk gemeenschappelijke talentkenmerken, dient de expertise voornamelijk sporttakspecifiek opgebouwd en toegepast te worden. Op het vlak van testen en meten en de opsporingsmethodes, kunnen sportfederaties hun expertise uitbouwen op basis van eigen ervaring en de ‘best practices’ in andere sporttakken. Op het vlak van talentkenmerken, dient wetenschappelijk gevalideerde kennis gekoppeld te worden aan binnen- en buitenlandse expertise van coaches, voornamelijk binnen de eigen sporttak/discipline.

Projecten met betrekking tot Talentdetectie

Tijdens de voorbije Olympiade werd door het Bloso (periode 2004-2006) een project talentdetectie uitgewerkt, in de vorm van een doorlichting en consultatie van de werking ter zake door de Vlaamse topsportfederaties. Vermits talentdetectie in een groot aantal topsportfederaties geformaliseerd wordt via de instroom in de topsportscholen, wordt er door de selectiecommissie en de topsportfederaties jaar na jaar gesleuteld om de selectiecriteria beter af te stemmen op de finaliteit Topsport.

In 2007 werd een grootschalig sporttakoverschrijdend project talentdetectie (“sportkompas”) opgezet door de U.Gent. Het betreft een wetenschappelijk onderzoeksproject, gericht op de oriëntatie van jongeren naar de sporttak of groep van sporttakken waarvoor ze het meest aanleg hebben, gefinancierd voor 225.000 euro in 2007, 485.000 euro in 2008 en (momenteel) 245.000 euro in 2009. Een specifiek talentidentificatie project handbal werd in 2007 en 2008 telkens voor 7.500 euro gefinancierd. Bovendien werd een aanvullende werkingssubsidie toegekend van 350.000 euro in 2008 voor de uitvoering van een “talentsearch – provinciale testdagen”, alsook een subsidie van 100.000 euro in 2008 voor een “project sporttalent” en een subsidie

van 50.000 euro in 2008 en 60.000 euro in 2009 voor een project “MX opleiding talenten”. Telkens werden hiertoe de topsportkredieten van het departement CJSJ aangewend. Er dient te worden onderzocht of deze nieuwe pistes voldoende potentieel hebben om op een bredere schaal te worden doorgevoerd. Federatiespecifieke projecten kunnen desgevallend worden verankerd.

Sporttakspecifieke invulling

In de praktijk blijkt onmiskenbaar dat een valide uitspraak over het talent van een jongere slechts mogelijk is na een gerichte sporttakspecifieke observatie van minstens twee jaar. In deze periode kunnen verschillende momentopnames (tests, metingen en observaties), alsook een inschatting van de reactie op trainingsprikkels (leervaardigheid, trainbaarheid en coachbaarheid) gecombineerd worden tot een gefundeerd oordeel. De Vlaamse topsportfederaties hebben nood aan advies en begeleiding over de meest effectieve en efficiënte aanpak van deze observatieperiode in hun sporttak. Het is aan te bevelen om alle bestaande projecten in de toekomst aan te passen en te richten op advies en intensieve begeleiding van de Vlaamse topsportfederaties ter zake.

In die gevallen waar de eerste periode van jonge talenten in de topsportschool (naargelang de sporttak en discipline is dat hetzij de basisschool voor topsportbeloften, hetzij de middenschool, hetzij de tweede graad topsportschool) als een observatiegraad wordt ingevuld, omdat talenten vooraf onvoldoende geïdentificeerd zijn, wordt aan de betrokken jongeren ten onrechte het etiket “topsporter” toegekend. In dergelijke gevallen is het aangewezen een tweejarige observatie op te zetten (bv. via de Pool van Jeugdtrainers) buiten/voorafgaand aan de topsportschool, teneinde een betere instroom in de topsportschool te bekomen, een kleinere drop-out van “vals positieven” en minder negatieve persoonlijke gevolgen voor de betrokken jongeren en hun directe omgeving. Lopend onderzoek naar de evaluatie van de werking van de topsportscholen kan hierin bijkomend duidelijkheid verschaffen.

Faciliteren van “cross-over” tussen sporttakken

Wanneer gedetecteerde talenten na een periode in een topsportprogramma, de ontwikkelingslijn niet blijken te kunnen aanhouden, is soms een overstap naar een andere sporttak/discipline aan te bevelen (vb. internationale subtop in het zwemmen kan mogelijk uitstekend geschikt zijn voor triatlon). In plaats van een (negatieve) drop-out, betekent dit voor de betrokkene een (positieve) heroriëntatie. Het betreft - zeker op topniveau - occasionele transfers, die moeilijk systematisch kunnen georganiseerd worden tussen een waaier van sporttakken. In de begeleiding van de topsportfederaties inzake talentdetectie dienen de mogelijkheden ad hoc onderzocht te worden en, daar waar success mogelijk is, in het belang van de topsporter gestimuleerd te worden.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Talentdetectie en -ontwikkeling wordt voornamelijk gecoördineerd door UK Sport, in nauwe samenwerking met de verschillende topsportfederaties. De ontwikkelingslijnen voor schoolgaande jeugd worden beschreven in specifieke programma's met tussentijdse doelstellingen/evaluatiemomenten. Het betreft een brede pool van talenten die zes of meerdere jaren verwijderd zijn van een podiumplaats op de OS/PS. Daarnaast identificeert UK Sport de kritische “gaten” in het topsportbeleid en implementeert het hiervoor een aantal initiatieven rond

talentdetectie: Girls4Gold (selectie vrouwen 17-25 jaar), Pitch2Podium/Talent Transfer (cross-over naar andere sporttak), Sporting Giants (selectie grote mensen), ...

Nederland:

Het detecteren van potentiële sporttalenten gebeurt in Nederland voornamelijk via sportverenigingen en sportbonden. Vanuit de rijksoverheid wordt op het gebied van talentherkenning geen specifiek beleid gevoerd. In Nederland (en vele andere Westerse landen) bestaat geen systematisch talentidentificatiesysteem voor het meten van aanleg en talent voor sport bij alle kinderen en jongeren. Voor het totale programma van talentontwikkeling is met ingang van 2007 voor de **vier jaar** erna een budget beschikbaar van **19,2 miljoen euro**. De talentontwikkeling is gespreid over een aantal initiatieven. Sinds 1991 bieden de LOOT-scholen (voortgezet onderwijs: Landelijk Overleg Onderwijs en Topsport) in de leeftijdscategorie 12-18 jaar de mogelijkheid en faciliteiten om onderwijs en topsport te combineren, onder meer door het verlenen van vrijstellingen in lesstof of contacturen, het bieden van begeleiding en aanpassingen in het examineren, ... Binnen het basisonderwijs bestaan weinig tot geen mogelijkheden om af te wijken van het standaard onderwijsprogramma, hoewel verschillende sporttakken (turnen, tennis, paardensport) al op lage leeftijd veel trainingsuren vereisen. In het middelbaar beroepsonderwijs is er een uitgesproken ambitie om sport- en bewegingsonderwijs in te voeren (piloot-studie "MBO-Loot").

Australië:

Algemeen geldt dat de verschillende programma's rond talentidentificatie weinig op elkaar afgestemd zijn en/of onvoldoende gecoördineerd verlopen vanuit de overheid en/of de topsportfederaties. Het Australian Sports Council (ASC) en Australian Institute of Sports (AIS) National Talent Identification and Development Program ondersteunt 600 topsporttalenten en 60 trainers, maar is slechts in 14 topsporttakken geïmplementeerd en is niet gelinkt aan het National High performance Plan. Het ASC "Active After School" beoogt een verhoging van de sportparticipatie, maar is onvoldoende geïntegreerd in het topsportbeleid. Het Australian Paralympic Committee (APC) heeft een succesvol talentontwikkelingsprogramma uitgewerkt, maar bereikt minder dan de helft van de potentiële Paralympische topsporters. Er dient meer aandacht besteed te worden aan correlatie tussen de sportspecifieke langetermijnvisie en de ASC/AIS NTID programma's. De topsportfederaties dienen een intensiever talentontwikkelingsprogramma in de clubs en het schoolnetwerk te ondersteunen. In **2010** wordt **13,6 miljoen euro** (10% van totale topsportuitgaven) geïnvesteerd in het talentdetectie en -ontwikkelingsprogramma.

ACTIEPUNT 5. TOPSPORT EN LEERPLICHTONDERWIJS: TALENTONTWIKKELING IN EN/OF BUITEN DE TOPSPORTSCHOOL

Stand van zaken en uitvoering Topsportactieplan Vlaanderen I

De werking van de topsportscholen wordt geregeld via een afzonderlijk Topsportconvenant tussen de onderwijssector (Vlaams minister van Onderwijs en de drie onderwijskoepels) en de sportsector (minister van Sport, Bloso, BOIC, VSF en BVLO).

Op 25 juni 2004 werd de meest recente versie van het Topsportconvenant ondertekend. In dit aangepast convenant werd de uitbreiding naar de middenschool, en voor sommige sporttakken (gymnastiek, tennis en zwemmen) zelfs naar de basisschool, mogelijk gemaakt. Op 1 september 2004 hebben 9 sportfederaties hun werking uitgebreid naar de middenschool. Tijdens het schooljaar 2009-2010 participeren 12 sportfederaties in de middenschool. Gymnastiek en tennis worden aangeboden vanaf de basisschool. De Vlaamse Zwemfederatie heeft zijn werking in de basisschool inmiddels stopgezet. De subsidiëring van de werking in de middenschool van de bestaande topsportschool verloopt van bij aanvang via de verhoogde Bloso subsidies voor de topsportscholen. Ook de verhoging van de trainingsarbeid met 12 naschoolse uren per week wordt middels deze subsidies bekostigd. De werking van de basisscholen gymnastiek en tennis wordt op heden grotendeels gefinancierd vanuit het BeGold project.

Eén van de andere realisaties binnen het aangepast Topsportconvenant is de uitbreiding van de bestaande studierichtingen in het ASO en TSO met de richtingen Wiskunde-Topsport (3e graad ASO), Moderne Talen-Topsport (3e graad ASO), Handel-Topsport (2e en 3e graad TSO) en de basisoptie Topsport (2e leerjaar 1e graad). In 2008 besliste de Vlaams minister van onderwijs om de studierichting Handel-Topsport te laten uitdoven. Deze studierichting zal worden stopgezet op 1 september 2009 in het 1e leerjaar van de 2e en 3e graad en op 1 september 2010 in het 2e leerjaar van de 2e en 3e graad. In hetzelfde ministerieel besluit werd de opstart mogelijk gemaakt van de studierichtingen Topsport - sportinitiatie (2e en 3e graad BSO) en Topsport - sportbegeleider (3e jaar 3e graad BSO). Op 1 september 2009 zal Topsport in het BSO effectief van start gaan in de topsportscholen van Hasselt, Leuven, Antwerpen en Brugge.

Op 25 april 2007 werd een addendum bij het Topsportconvenant van 25 juni 2004 ondertekend. In dit addendum werd de aanstelling van één voltijdse coördinator (vrijgesteld van lesopdracht en aangesteld door onderwijs) per topsportschool vastgelegd die de volledige coördinatie (bovenbouw en in voorkomend geval middenschool, basisschool en internaat) uitvoert met de participerende sportfederaties.

In het Topsportactieplan Vlaanderen I werd naast deze realisaties ook gepleit voor een gegarandeerd minimimpakket uren lerarenomkadering voor de middenscholen en een aangepaste omkaderingsnorm voor internaten verbonden aan een topsportschool. Deze zaken werden tot op heden nog niet gerealiseerd.

Criteria voor de participatie in een topsportschool

De topsportscholen gaan in 2009-2010 hun 12^e schooljaar in. Het aantal leerlingen/topsporters, ingeschreven in een topsportschool, steeg van 447 in het schooljaar 2004-2005 naar 646 in het schooljaar 2008-2009. De topsportschool is echter niet voor elke sporttak/discipline per definitie het meest aangewezen instrument om de talentontwikkeling in deze leeftijdscategorie optimaal in te vullen. Om een topsportschool op te starten en/of om verder te blijven investeren in een bestaande topsportschool dient in de toekomst aan een aantal criteria voldaan te worden. Dit dient per sporttak/discipline onderzocht te worden. In geen geval echter, mag de participatie in een topsportschool vooral of uitsluitend gericht zijn op het verwerven of behouden van de daaraan gekoppelde subsidies topsport aan de betrokken sportfederatie.

1. Kaderen in een volwaardig topsportloopbaantraject

De topsportschool moet kaderen in een volledig traject/programma van talentontwikkeling. In het traject van detectie van een topsporttalent tot het behalen van internationaal topsportsucces, dient de topsportschool een deel van het geheel te vormen. De nadruk moet liggen op de doorstroommogelijkheden in verdere samenwerking met de topsportfederatie.

2. Selectiecriteria gericht op internationaal niveau

De selectiecriteria voor het verkrijgen van een topsportstatuut dienen permanent afgestemd te worden op de finaliteit 'topsport'. De finaliteit en de selectiecriteria dienen per graad ondubbelzinnig vastgelegd te worden in een convenant tussen het Bloso en de betrokken federatie. Het behalen van de finaliteit dient voortaan als een belangrijke parameter in de evaluatie van de werking van de topsportscholen gehanteerd te worden.

3. Omvang van de instroom

De selectiecriteria dienen voldoende streng gesteld te worden, zodat uitsluitend leerlingen/topsporters van voldoende hoog niveau in functie van doorgroeimogelijkheden weerhouden worden. In geval van onvoldoende aantal talentvolle jongeren dient de betreffende graad/topsportschool stopgezet te worden en dienen individuele maatregelen of structurele maatregelen buiten de topsportschool genomen te worden.

4. De noodzaak van participatie in één of meerdere graden in de topsportschool moet aangetoond worden teneinde een optimale talentontwikkeling te bekomen

In overleg met de betrokken federatie moet nagegaan worden of er evenwaardige of betere alternatieven opgestart kunnen worden binnen het gewone leerplichtonderwijs, bijvoorbeeld via een uitbreiding van de Pool van Jeugdtrainers (zie actiepunten 2). Hiervoor dienen desgevallend de nodige middelen voorzien te worden. Per federatie dient nagegaan te worden of er bepaalde graden of zelfs volledige topsportscholen dienen stopgezet te worden indien zij onvoldoende meerwaarde genereren op het vlak van het topsportprogramma, de begeleiding en de topsportontwikkeling. Ook federaties die niet participeren in een topsportschool dienen duidelijk weer te geven hoe de talentdetectie en –ontwikkeling binnen hun federatie verloopt. Indien nodig dient de federatie aangezet te worden om de nodige initiatieven hieromtrent te ontwikkelen.

5. Deskundigheid van de sporttechnische en interdisciplinaire omkadering

De aanwezigheid van deskundige trainers (zowel op sportief als op pedagogisch-didactisch vlak) is bijzonder bepalend in het al dan niet doorstromen van leerlingen/topsporters naar de top. Vanuit een interdisciplinaire begeleiding kunnen zowel de trainers als de leerlingen/topsporters optimaal ondersteund en begeleid worden. De federaties dienen te waken over de continuïteit binnen de sporttechnische omkadering.

6. Koppeling aan een trainingscentrum met geschikte topsportinfrastructuur

Ten einde de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten is het noodzakelijk dat de topsportfederaties (de sportinfrastructuur van) hun topsportschool koppelen aan hun trainingscentrum. Dit leidt immers ook tot het rationeel inzetten van trainers en (para)medische staf en geeft aanleiding tot een betere en vlottere communicatie en begeleiding van de andere topsporters.

7. Totaalconcept : leefsituatie – onderwijs – sport

Topsportfederaties moeten streven naar het één-campus model per sporttak, waarbij leven, trainen en studeren gecentraliseerd worden in één trainingscentrum voor de betrokken sporttak. Vanuit dit totaalconcept wordt de leerling/topsporter reeds vanaf toetreding in de topsportschool opgenomen in een topsportcultuur : de leerling/topsporter leeft samen met andere beloftevolle jongeren en kan genieten van aangepast onderwijs en deskundige trainingsbegeleiding in één trainingscentrum.

Uiterlijk tegen het einde van het schooljaar 2010-2011 dient in nauw overleg met de betrokken topsportfederaties en op basis van de onderzoeksresultaten van de evaluatieve studie over de topsportscholen, voor zover relevant en beschikbaar, uitgemaakt te worden, voor welke sporttakken/disciplines en in welke graden de topsportschool verder dient ingericht te worden. Op dat moment dienen eveneens mogelijke alternatieven uitgewerkt en opstartklaar te zijn.

Remediëring van de topsportschool via maatregelen op het vlak van onderwijs

Het uitgangspunt hierbij moet zijn dat leerlingen aan de topsportschool hetzelfde kwaliteitsvolle onderricht kunnen krijgen, met in het bijzonder die essentiële competenties en kennisgebieden die noodzakelijk zijn om het voortgezet onderwijs met voldoende slaagkansen aan te vatten. Los van de discussie voor welke sporttakken de topsportschool het ideale instrument is om aan talentontwikkeling te doen, veronderstelt een optimalisering van de topsportscholen volgende maatregelen tot remediëring op vlak van onderwijs :

1. Topsportinternaat

Binnen een visie omtrent de volwaardige topsportschool is de realisatie van een topsportvriendelijk klimaat op het internaat essentieel. Aangezien dit op heden nog steeds een pijnpunt is, zijn volgende maatregelen prioritair:

- a. Het internaat verbonden aan een topsportschool dient andere omkaderingsnormen te krijgen voor leerlingen/topsporters die in het internaat verblijven. Leerlingen/topsporters vragen immers een grotere flexibiliteit van het opvoedend personeel. Zo is er vaak al een volledige bezetting op zondagavond, dient men op verschillende tijdstippen maaltijden te voorzien, etc. Het voorstel is 1 opvoeder/begeleider per aangevallen reeks van 15 leerlingen/topsporters in plaats van 1 op 21.
- b. Bovendien dient ernaar gestreefd te worden om enkel opvoeders aan te stellen die beantwoorden aan een specifiek profiel. Een grote mate van 'topsportmindedness' bij de opvoeders is van essentieel belang. Men dient flexibel in te spelen op de specifieke noden en behoeften van de leerlingen/topsporters. Een optimaal evenwicht tussen studeren, rust en ontspanningsactiviteiten dient op het internaat nagestreefd te worden.

2. Minimumpakket lerarenomkadering

Vanaf het schooljaar 2004-2005 werden de topsportscholen uitgebreid naar de eerste graad. Naar analogie met de bovenbouw vraagt men om ook voor de middenschool een gegarandeerd minimumpakket uren lerarenomkadering te voorzien die niet gegenereerd dienen te worden uit het lesurenpakket van de school. Deze extra omkadering zou de middenschool in staat moeten stellen om, los van het aantal ingeschreven leerlingen/topsporters, aparte klassen voor de leerlingen/topsporters in te richten en zo in een aangepaste begeleiding te kunnen voorzien. Op dit moment is er in een aantal middenschool geen vraag naar deze omkadering, gezien het groot aantal leerlingen/topsporters die ingeschreven zijn in de eerste graad. Om de werking in de toekomst niet te hypothekeren is deze minimum omkadering niettemin noodzakelijk om een efficiënte begeleiding te kunnen verzekeren.

3. Studiebegeleiding en studiefaciliteiten

Inzake studiebegeleiding en studiefaciliteiten is men vaak afhankelijk van individuele initiatieven van geëngageerde vakleerkrachten. Het profiel van de leerkracht is hierbij allesbepalend. Enerzijds zijn meer topsportschool – en netoverschrijdende initiatieven inzake het ter beschikking stellen van geïnformateerde studiepakketten en het uitwerken van aangepaste leermethodes noodzakelijk. Anderzijds dient er een profiel van de leerkracht opgesteld te worden, aangepast aan de specifieke noden en behoeften van de leerling/topsporter, dat als leidraad kan aangeboden worden aan de verschillende topsportscholen. Extra individuele tutoring/mentoring tijdens (buitenlandse) stages en competities voor de leerlingen/topsporters die veelvuldig en lang in het buitenland verblijven is gewenst.

Remediëring van de topsportschool via maatregelen op het vlak van sportorganisatie

1. Medisch/paramedische begeleiding

De sportfederaties dienen voor de medisch/paramedische begeleiding van hun leerlingen/topsporters op structurele basis samen te werken met experts uit de verschillende domeinen. Dit komt bovendien de uitbouw tot een volwaardig trainingscentrum ten goede en kan mede ondersteund worden via projecten ten laste van Vlaamse werkingsmiddelen topsport.

2. Topsportstatuten binnen en buiten de topsportschool

Het toekennen van een topsportstatuut door de selectiecommissie topsportscholen heeft consequenties voor de desbetreffende getalenteerde jongeren, de topsportfederatie en de topsportschool:

- De getalenteerde jongere kan slechts een topsportstatuut verwerven wanneer hij/zij het vooropgestelde instapniveau haalt, zoals bepaald in de selectiecriteria. Het instapniveau/selectiecriteria worden per sporttak vastgelegd door de selectiecommissie en de betrokken sportfederatie en zijn afgestemd op doelstellingen van de topsportschool (tussenfinaliteiten per graad) en de doelstellingen van het Vlaams topsportbeleid (eindfinaliteit).
- Alle topsportstatuten dienen aangevraagd te worden door de betrokken topsportfederatie, uitsluitend voor kandidaten die voldoen aan de selectiecriteria en waarvoor de federatie zich garant stelt voor de inhoud van het topsportprogramma, de uitvoering ervan en de begeleiding, hetzij in de topsportschool waarin ze participeert, hetzij in een andere school.
- De topsportschool kan enkel leerlingen als leerling/topsporter inschrijven, wanneer deze over een topsportstatuut beschikken, uitgereikt door de selectiecommissie topsportscholen. Wanneer leerlingen met een topsportstatuut zich wensen in te schrijven in een andere topsportschool dan deze waarin de betrokken topsportfederatie participeert, is een voorafgaandelijk akkoord nodig van alle betrokken partijen: de topsportfederatie die het topsportstatuut heeft aangevraagd, de topsportschool (directie en topsportschoolcoördinator) waarin de leerling zich wenst in te schrijven en alle topsportfederaties die in de betrokken topsportschool participeren.

In de discussie omtrent het toekennen van topsportstatuten binnen en buiten de topsportschool is het noodzakelijk dat alle partners in het topsportbeleid een éénduidig standpunt innemen. Er zijn vijf mogelijke situaties. De reguliere situatie, waarbij een sportfederatie participeert in een topsportschool en topsportstatuten aanvraagt voor leerlingen/topsporters die zich effectief inschrijven aan deze topsportschool, staat niet ter discussie. De vier andere mogelijke situaties hebben in het verleden aanleiding gegeven tot discussie, verwarring en versnippering. Volgende éénduidige regeling dringt zich daarom op:

a. De sportfederatie participeert in een topsportschool en de leerling wenst zich niet in te schrijven in een topsportschool

Het betreft vaak leerlingen waarop men beroep wenst te doen in het kader van de nationale ploeg, maar die om allerlei redenen niet wensen in te stappen. Deze statuten worden uitgereikt op voorstel van de sportfederatie en worden niet gecontesteerd. Het programma wordt door de topsportfederatie bepaald en opgevolgd.

- b. De sportfederatie participeert in een topsportschool en de leerling wenst in te schrijven in een andere topsportschool dan deze waarin de federatie participeert
Tot op heden werden dergelijke aanvragen steeds geweigerd. De sportfederaties wensen dit niet en zien dit als een bedreiging voor de normale werking van de topsportscholen. Met het oog op een efficiënt gebruik van de beschikbare middelen is dergelijke versnippering inderdaad niet wenselijk. Bovendien stellen zich vragen naar de verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid t.a.v. de betrokken leerlingen wanneer de begeleiding tijdens de schooluren maar buiten de school niet door de topsportfederatie wordt ingevuld. Dergelijke aanvragen kunnen in de toekomst uitsluitend behandeld worden mits akkoord van alle betrokken topsportfederaties en de betrokken topsportschool.
- c. De sportfederatie participeert niet in een topsportschool en de leerling wenst zich in te schrijven in een topsportschool
Noch onderwijs, noch de sportsector zijn voorstander van het toekennen van topsportstatuten in het secundair onderwijs aan kandidaten van sportfederaties die niet kunnen instaan voor de professionele omkadering van hun geselecteerde jongeren tijdens en na de schooluren. Deze situatie kan bij hoge uitzondering worden toegestaan als de betrokkene topsporter ingeschreven wordt aan een bestaande topsportschool, een Olympische discipline beoefent, de betrokken sportfederatie zich positief heeft uitgesproken en er een goedgekeurd leerplan is. Momenteel genieten vijf jonge talenten (drie kunstschaatsers en twee ruiters) van deze uitzonderingsmaatregel.
- d. De sportfederatie participeert niet in een topsportschool en de leerling wenst zich niet in te schrijven in een topsportschool
De betrokken topsporter kan op basis van de omzendbrief van onderwijs (SO/2005/04 van 12 mei 2006) die betrekking heeft op de afwezigheden in het secundair onderwijs, en al dan niet met tussenkomst van carrièrebegeleiding (zie verder, actiepunt 8), een regeling treffen met de directie van de school waar hij/zij zich wenst in te schrijven.

Beleidsinitiatieven gericht op beloftevolle jongeren en elitesporters vanaf 18 jaar (leeftijd instap hoger onderwijs)

De loopbaanmaatregelen ten behoeve van beloftevolle jongeren en elitesporters (vanaf 18 jaar of leeftijd van instap in hoger onderwijs) met deeltijds of voltijds topsportengagement (Actiepunt 6 : Topsport en hoger onderwijs : Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs en Actiepunt 7: Tewerkstellingsprojecten Topsport) worden in de lopende Olympiade uitgewerkt conform volgende beleidsvisie:

Uniformiteit inzake instapcriteria, statuten en verloning

Om in aanmerking te komen voor loopbaanmaatregelen (deeltijdse of voltijdse tewerkstelling als topsporter of een deeltijds contract als topsporter/student) moeten Vlaamse topsporters aan strenge instapcriteria voldoen, beantwoordend aan de normen van de internationale topsport. Ongeacht het project of de werkgever, dient uniformiteit nagestreefd te worden op het vlak van instapcriteria (sporttakoverschrijdend vastgelegd en waar nodig bijkomend sporttakspecifiek

ingevuld), statuut en verloning. Binnen de Vlaamse overheid dienen de criteria, statuten en verloning in de verschillende projecten gelijkgeschakeld te worden. Tussen de Vlaamse overheid en defensie (federaal) moet verdere gelijkgeschakeling van de instapcriteria nagestreefd worden door onderling overleg.

Aanmoedigen van het behalen van een diploma hoger onderwijs

Topsporters in de leeftijdperiode hoger onderwijs moeten in de eerste plaats aangemoedigd worden om hogere studies aan te vatten en af te werken, in combinatie met een volwaardig topsportprogramma. In de meeste gevallen is het noodzakelijk om hiertoe de hogere studies te spreiden via een geïndividualiseerd studietraject. Ook voor de niet-studenten dienen er oplossingen gezocht te worden om hun post-carrière voor te bereiden.

Aparte regeling voor de Vlaamse wielerploegen

De Vlaamse wielerploegen dienen een eigen logica, werking, criteria en verloning te behouden. Het betreft immers geen project voor individuele topsporters, maar een echt ploegproject, met een eigen finaliteit.

Complementariteit tussen instanties en organisaties inzake het invullen van topsportnoden

Er dient gestreefd te worden om de bestaande complementariteit tussen het Bloso en het BOIC uit te breiden met lokale overheden (bv. stad Antwerpen) en privaatpartners/sponsors (bv. Golazo). Vermits Vlaamse topsporters steeds meer parallel bij deze verschillende partners/instanties aankloppen voor ondersteuning, dienen de maatregelen door onderling overleg op mekaar afgestemd te worden. Overleg tussen het Bloso en het BOIC is structureel voorzien (Stuurgroep en Taskforce Topsport) en leidt tot transparante complementaire invulling van de noden inzake topsport. Complementariteit met de andere instanties/organisaties dient in de eerste plaats via de topsportfederaties bewaakt te worden.

Contractueel vastgelegde return voor de Vlaamse overheid

Vlaamse topsporters met een tewerkstelling als topsporter of een deeltijds contract als topsporter/student bij het Bloso/Departement CJSB, dienen contractueel vastgelegde return t.a.v. de Vlaamse overheid te bieden. De return bestaat uit een combinatie van volgende elementen : (1) de geleverde prestaties op zich, zoals opgenomen in de resultaatsverbintenissen in het contract, (2) een beperkt aantal representaties voor de Vlaamse overheid, passend in het programma van trainingen, stages en wedstrijden, (3) portretrecht ten behoeve van (niet commerciële) publicaties en campagnes van de Vlaamse overheid en (4) het tonen/dragen van de logo's van de Vlaamse overheid op de eigen website, kledij en materiaal, in zoverre dit reglementair toegelaten is. Afhankelijk van de sporttak en de individuele situatie kan de Vlaamse overheid uitzonderingen toestaan en/of een individueel aangepaste return opleggen, rekening houdend met de belangen van de individuele topsporter.

ACTIEPUNT 6. TOPSPORT EN HOGER ONDERWIJS : BLOSO-TOPSPORTSTUDENTENPROJECT HOGER ONDERWIJS

Het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs is sinds het academiejaar 2003-2004 een volwaardige aanvulling van het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport. Het voorziet voor Vlaamse topsporters (beloftevolle jongeren en elitesporters), die aan dezelfde criteria voldoen als deze voor het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport (zie actiepunt 7), in een aantal maatregelen om hun topsportloopbaan uit te bouwen in combinatie met volwaardige, zij het gespreide hogere studies. Sinds de opstart van het project steeg het aantal topsporters/studenten van 5 in 2003-2004 (OS Athene) tot 15 in 2007-2008 (OS Beijing). In het lopende academiejaar 2008-2009 (eerste jaar van de nieuwe Olympiade richting Londen 2012) hebben 15 topsporters een contract als topsporter/student.

Voor de betrokken topsporters/studenten wordt een convenant afgesloten tussen het Bloso, de universiteit of hogeschool, de topsportfederatie en het BOIC. Op basis van dit convenant geniet de topsporter/student van een deeltijds loon (50% van een voltijds loon voor beloftevolle jongeren en 80% voor elitesporters, conform het Bloso-barema met betrekking tot het hoogste behaalde diploma) ten laste van het Bloso, van individuele studiebegeleidende maatregelen/flexibiliteiten (via de universiteit of hogeschool ten laste van het Bloso) en van een krediet voor zijn/haar topsportprogramma via de topsportfederatie ten laste (in complementariteit) van het Bloso en het BOIC (Olympische disciplines).

Door het toekennen van een loon verwerft de topsporter/student een zekere financiële onafhankelijkheid, maar is hij/zij niet langer fiscaal ten laste van de ouders en kunnen de ouders niet langer genieten van kinderbijslag. Daarom werd de verloning in eerste instantie opgetrokken tot het huidige niveau en werd vervolgens de mogelijkheid grondig onderzocht om, naar Amerikaans model, een beurs toe te kennen aan deze topsporters/studenten, die de financiële nadelen voor de ouders zou beperken. De mogelijkheden die onderzocht werden, bleken echter onvoldoende financiële voordelen en fiscale garanties voor de betrokkenen te bieden. Vermits het bovendien om een beperkt aantal topsporters/studenten gaat (gezien het instapniveau) wordt geopteerd om de bestaande werking verder te zetten.

Door de gerichte initiatieven vanuit carrièrebegeleiding wordt getracht de combinatie van topsport en studie te optimaliseren. Omdat uit ervaring blijkt dat op het einde van de Olympiade meer studerende topsporters voldoen aan de instapcriteria, wordt verwacht dat het aantal topsporters/studenten in de loop van de volgende Olympiade gaandeweg zal stijgen van 15 in het academiejaar 2008-2009 tot 30 in het academiejaar 2011-2012.

Opmerking: voor de ploegsporten kan dit actiepunt per individuele topsporter/student uitsluitend binnen het kader van het ploegproject specifiek ingevuld worden (zie hoofdstuk 7, Actiepunt 12).

Budgettair (loon en studiebegeleiding, excl. topsportprogramma en omkadering):

2005 : 254.000 euro (n=13)

2006 : 261.000 euro (n=14)

2007 : 324.000 euro (n=18)

2008 : 265.000 euro (n=15)

Opmerking: academiejaar en begrotingsjaar lopen niet parallel.

Te verwachten uitgaven (eenheidskost +/- 25.000 euro):

2009 : 375.000 euro (n=15)

2010 : 500.000 euro (n=20)

2011 : 625.000 euro (n=25)

2012 : 750.000 euro (n=30)

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

UK Sport ondersteunt het "Talented Athlete Scholarship Scheme" (TASS), dat een ondersteuning (zoals coaching en fysiotherapie) voorziet aan getalenteerde atleten (toekomstige medaillewinnaars OS/PS). In 2007/2008 ontvingen 1.111 atleten een dergelijk scholarship (+/- 11.500 euro per topsporter per jaar).

Nederland:

In het hoger onderwijs ontbreken voldoende mogelijkheden om de studies te kunnen combineren met topsport. Van de 47 HBO-instellingen (Hoger Beroepsonderwijs) heeft er geen enkele een overkoepelend topsportbeleid en is er ook geen sprake van een overkoepelende organisatie die zich bezighoudt met topsport in het HBO. Wel hebben verschillende hogescholen een eigen topsportbeleid ontwikkeld. De universiteiten voeren alle een eigen topsportbeleid, waarbij de verschillen vaak zeer groot zijn. De ontwikkeling van de Centra voor Topsport en Onderwijs is een van de speerpunten van het masterplan Talentontwikkeling 2006-2010. Op initiatief van de sportsector wordt gewerkt aan het oprichten van een aantal centra met onderwijs, training, huisvesting en andere voorzieningen op één locatie, waarbij alle soorten voortgezet onderwijs in de naaste omgeving van het centrum moeten aanwezig zijn.

Australië:

Het Athlete Career and Education (ACE) Program werd in 1990 uitgewerkt door het Victorian Institute of Sports. Het voornaamste objectief van dit programma is het optimaal ondersteunen van de topsporters tijdens hun carrière en het faciliteren van de onderwijsmogelijkheden. Hierbij wil men voornamelijk een omgeving creëren waarbij de topsporter aangemoedigd wordt om op een zelfstandige en zelfbedruipende manier zich doorheen de topsportcarrière te bewegen. Momenteel worden ruim 3.000 topsporters via het ACE-Program begeleid en ondersteund.

ACTIEPUNT 7. TEWERKSTELLINGSPROJECTEN TOPSPORT

HET BLOSO-TEWERKSTELLINGSPROJECT TOPSPORT

Historiek

Topsport is steeds minder combineerbaar met andere deeltijdse of voltijdse engagementen (werken of studeren). Het noodzakelijke trainingsvolume en programma van internationale stages en wedstrijden om concurrentieel te blijven op topniveau, vereist in de meeste gevallen immers een voltijds engagement van de topsporter.

Vanuit deze bekommernis werd het Bloso-Tewerkstellingsproject Topsport (gesco-project met maximum premie) in 1995 goedgekeurd door de ministers van Cultuur (H.Weckx) en Tewerkstelling (L.Peeters). Dit was ongetwijfeld een eerste maar belangrijke stap naar een volwaardig sociaal statuut van de Vlaamse topsporter.

In maart 2002 ging minister Renaat Landuyt akkoord om het tewerkstellingsproject van 18 voltijdse equivalenten uit te breiden met 15 voltijdse equivalenten (totaal=33VTE). In november 2002 ging minister Renaat Landuyt akkoord met een nieuwe uitbreiding van het

tewerkstellingsproject met 10 voltijdse equivalenten zodat het totaal contingent op 43 voltijdse equivalenten werd gebracht.

In het Topsportactieplan Vlaanderen I (2005-2008) werd vooropgesteld om het project verder uit te breiden met 20 VTE vanaf 2005. Deze uitbreiding werd echter niet gerealiseerd. In de voorbije Olympiade werd het contingent van 43 VTE in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport jaar na jaar dan ook nagenoeg volledig ingevuld : 41 in 2005, 43 in 2006, 40 in 2007 en 37 in 2008.

Het merendeel van de Vlaamse deelnemers aan de Olympische Spelen in 2008 (Beijing : 28 van de 48 Vlaamse deelnemers buiten de ploegsporten hockey en voetbal) en alle Vlaamse deelnemers aan de Olympische Winterspelen in 2006 (Turijn) waren op dat moment in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport (of het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs) opgenomen.

Tia Hellebaut (goud in het hoogspringen in Beijing) en alle Vlaamse meisjes (Kim Gevaert, Elodie Ouedraogo en Hanna Mariën als effectieve en Frauke Peenen als reserve) in de 4x100m ploeg (zilver in Beijing) waren op dat moment in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport of het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs opgenomen. Zij behaalden (samen met Olivia Borlée als effectieve en Elisabeth Davin als reserve in de 4x100m) de enige Belgische medailles in Beijing. 13 van de 17 Belgische top-8 plaatsen in Beijing (exclusief voetbal) werden door Vlaamse topsporters behaald, waarvan 6 op dat moment in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en 3 in het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs waren opgenomen.

Instapcriteria

De instapcriteria voor opname in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport werden in juni 2002 vastgelegd door de minister van Sport op voorstel van het Vlaams Overlegplatform Topsport (voorloper van de Stuurgroep Topsport) en zijn sindsdien niet gewijzigd.

De instapcriteria voor opname van individuele elitesporters in het tewerkstellingsproject zijn :

1. Olympische sporttakken:
 - 12de land op Wereldkampioenschappen
 - 8ste land op Europese kampioenschappen
 - finales op de grootste internationale tornooien (vooraf te bepalen)
 - 32ste plaats op wereldranglijst: badminton, tafeltennis, tennis
2. Paralympische sporttakken:
 - medaille op Paralympische Spelen
 - medaille op Wereldkampioenschappen
3. Niet Olympische sporttakken:
 - medaille op Wereldspelen
 - medaille op Wereldkampioenschappen

Wat betreft de categorie beloftevolle jongeren zijn de instapcriteria afgestemd op het prestatieprofiel (de resultaten), waarbij zowel piekprestatie, prestatie-evolutie als prestatiedichtheid in rekening gebracht worden. Anderzijds wordt rekening gehouden met de intrinsieke kwaliteiten van de beloftevolle jongere. De intrinsieke kwaliteiten verwijzen naar

het individueel op schema zitten in het “topsportloopbaanplan”, afgeleid uit de ontwikkelingslijn per sporttak.

De instapcriteria inzake de prestaties voor beloftevolle jongeren zijn op dit moment als volgt vastgelegd :

- 12de land op Wereldkampioenschappen “Jeugd”
- 8ste land op Europese kampioenschappen “Jeugd”
- Finale op EYOF (European Youth Olympic Festival)
- Finales op de grootste internationale toernooien (op voorhand te bepalen binnen de Stuurgroep Topsport)
- 12de plaats op de wereldranglijst van de respectievelijke leeftijdscategorie

Voor wat de Olympische ploegsporten betreft, wordt de tewerkstelling van een individuele topsporter steeds in het kader van het ploegproject specifiek ingevuld (zie hoofdstuk 7, actiepunt 12). De betrokken ploeg dient gekwalificeerd te zijn voor en bovendien resultaten behaald te hebben op Wereldkampioenschappen en/of Europese kampioenschappen (jeugd of seniors) en reële kwalificatiekansen te hebben voor Olympische Spelen en/of Wereldkampioenschappen, conform het daartoe uitgestippelde traject (verschillend per sporttak).

Deze instapcriteria zijn blijvend actueel vermits het absoluut instapniveau afhankelijk is van het niveau van de internationale concurrentie. Deze criteria zijn een middel – en geen doel op zich – om de topsportfinaliteit waar te maken. Ze liggen volledig in lijn met de criteria voor de Olympische Spelen en geven correct het verschil weer tussen het noodzakelijke instapniveau voor Olympische tegenover niet-Olympische disciplines. Bovendien zijn deze criteria inmiddels ingeburgerd bij de topsportfederaties en de topsporters zelf. Het is daarom aan te bevelen deze instapcriteria te behouden en als verdere referentie te gebruiken voor alle tewerkstellingsprojecten binnen en buiten de Vlaamse overheid. Een bijkomende voorwaarde voor het verwerven van een statuut is dat het een meerwaarde moet betekenen voor het voorbereidings- en wedstrijdprogramma van de desbetreffende topsporter.

Verloning

Aan de betrokken topsporters wordt een wedde uitbetaald conform de gangbare Bloso-barema's, gebaseerd op het behaalde diploma. Het diploma is een objectief en stabiel criterium voor het bepalen van de loonschaal en geeft in tegenstelling tot verloning op basis van sportief niveau (behaalde resultaten) geen aanleiding tot schommelingen, discussies en arbitraire beslissingen, zoals in het geval van ontbrekende of tegenvallende prestaties onder invloed van vormpeil of kwetsuren. Topsporters worden bovendien bijkomend gestimuleerd om het hoogst haalbare diploma te behalen. Desgevallend kan in de toekomst bekeken worden of uitzonderlijke topsportprestaties extra kunnen beloond worden met een bonus.

Ondersteuning van het topsportprogramma en de begeleiding

Het topsportprogramma van de tewerkgestelde topsporters wordt via de topsportfederatie ingevuld ten laste van topsportsubsidies van het Bloso. In de uitzonderlijke gevallen waarin er (nog) geen erkende Vlaamse topsportfederatie is (vb. gewichtheffen, shorttrack, kunstschaatsen), gebeurt de financiering ad hoc ten laste van de werkingsmiddelen topsport van

het Bloso. Voor topsporters op de BOIC-lijsten wordt de ondersteuning door het BOIC in beide situaties complementair aan de Bloso-kredieten toegekend.

TEWERKSTELLINGSPROJECTEN VAN HET DEPARTEMENT CJSM

In de voorbije Olympiade, werden twee specifieke tewerkstellingsprojecten verder gezet. Het betreft drie Vlaamse wielerploegen en Atletiek Vlaanderen, die aanvankelijk in afzonderlijke vzw's waren ondergebracht en waaraan per vzw een aantal gesco-statuten en een werkingsbudget werden toegekend. Een maximale inhoudelijke afstemming van dergelijke projecten binnen de beleidsvisies van de betrokken federaties (Vlaamse atletiekliga en Wielerbond Vlaanderen) is noodzakelijk. Nadruk bij deze projecten ligt op het creëren van kansen voor beloftevolle jongeren om te kunnen doorgroeien tot een professionele sportcarrière. In samenspraak met de Taskforce Topsport moeten voor deze projecten aangepaste instap- en outputcriteria worden vastgelegd.

Wielerploegen

In 1993 werd een eerste initiatief genomen – ondersteund ondermeer door Eddy Merckx - om een professionele Vlaamse wielerploeg 2002 bij de heren op te richten. Enkele jaren later in 1995 lag dezelfde initiatiefnemer aan de basis van de oprichting van het Vlaanderen-Capri sonne-T-Interim wielerteam bij de dames. In een latere fase werd bijkomend een wielerteam voor jongeren opgericht. De renners werden via een gesco-contract (deeltijds of voltijds) opgenomen in de ploeg.

1. Het damesteam “Ladies Cycling team Vlaanderen” is gericht op de opleiding en vorming van jonge rensters, met als doelstelling om het Vlaamse dames wielrennen op de weg terug op internationaal niveau te brengen. In 2004-2005 bestond de ploeg vooral uit sterke buitenlandse rensters, aangevuld met enkele Vlaamse beloften. Inmiddels betreft het vooral Vlaamse rensters, aangevuld met enkele ervaren buitenlandse rensters, teneinde te kunnen deelnemen aan grote internationale wedstrijden. De omkadering en begeleiding is inmiddels ook professioneel ingevuld.
2. “Jong Vlaanderen” is een continentale wielerploeg voor beloftevolle wegrenners (heren).
3. Het “Topsport Vlaanderen Pro Cycling Team” maakt de brug voor beloftevolle renners naar het Protour circuit. Vlaamse pisterrenners met de ambitie om op de Olympische Spelen te presteren op de piste (Iljo Keisse, Kenny De Ketele, Steve Schets, ...), kunnen als beloftevolle jongere opgenomen worden in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en nadien, van zodra zij in aanmerking komen, overstappen naar dit team. Dit stelt hen in staat om binnen een volwaardige professioneel geleide ploeg toch de nodige prioriteit te kunnen geven aan hun pisteprogramma, naast een volledig wegprogramma.

In 2008 werden 36 renners opgenomen in de Vlaamse wielerploegen (6 in het “Ladies Cycling team Vlaanderen”, 7 in “Jong Vlaanderen” en 23 in het “Topsport Vlaanderen Pro Cycling Team”).

In 2007 werd een werkingsbudget van in totaal 110.000 euro ter beschikking gesteld, in 2008 werd het budget opgetrokken tot 330.000 euro en in 2009 tot 360.000 euro.

Vermits het om echte ploegen gaat, met een eigen logica, werking, instapcriteria en finaliteit, dient deze werking in stand gehouden te worden als afzonderlijk project.

De Taskforce Topsport dient regelmatig geïnformeerd te worden aangaande de finaliteit, het programma, de werking en de resultaten van de Vlaamse wielerploegen.

Atletiek Vlaanderen

Atletiek Vlaanderen werd eveneens als apart teamproject opgericht, hoewel het om individuele atleten uit verschillende disciplines gaat, aangesloten bij de Vlaamse Atletiekliga. Met ingang van 1/1/2009 werd het project specifiek toegespitst op fond en halve fond. Deze disciplines werden immers niet langer op de topsporttakkenlijst (Olympiade 2009-2012) weerhouden wegens ontbrekende internationale resultaten. Atletiek Vlaanderen werd door minister Anciaux op 5/9/2008 (net als de drie VZW's voor de Vlaamse wielerploegen), met terugwerkende kracht vanaf 1/1/2008 overgeheveld naar het departement CJSM.

Atletiek Vlaanderen beschikt over 15 VTE arbeidsplaatsen, die ook in 2008 volledig werden ingevuld. In 2008 werd een werkingsbudget van 280.000 euro ter beschikking gesteld voor de werking 2008 en 2009.

Overige projecten

In de loop van de voorbije Olympiade werden bijkomende projecten voor andere sporttakken opgestart. Het betreft het “Eventing Team Vlaanderen” rond Karin Donckers (die zelf evenwel sinds 2003 voltijds in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport is opgenomen), “Jumping Vlaanderen” met twee jonge beloften, drie basketbalspelers bij één Vlaamse club, het “Topsport Vlaanderen Beach Volleybal Team” (Liesbeth Mouha en Liesbeth Van Breedam), wiens programma sinds 1/1/2009 door de opname van Beachvolley op de topsporttakkenlijst in categorie 1 ook subsidieerbaar is door het Bloso via de Vlaamse Volleybal Bond) en een Vlaams Olympisch boksproject.

In 2008 waren in totaal 15 topsporters in deze tewerkstellingsprojecten opgenomen, in 2009 zijn in totaal 69 topsporters opgenomen in deze tewerkstellingsprojecten.

In 2008 werd een werkingsbudget van 160.000 euro ter beschikking gesteld, in 2009 is dit momenteel 37.000 euro.

De betrokken topsporters in de diverse projecten van het departement CJSM dienen te beantwoorden aan afzonderlijke instapcriteria (elitesporters A, elitesporters B, beloftevolle jongeren A en beloftevolle jongeren B), conform het ministerieel besluit Anciaux van 5/9/2008. De situatie waarin atleten, ruiters, basketbalspelers of boksers aan verschillende instapcriteria dienen te voldoen naargelang zij zich via hun topsportfederatie kandidaat stellen voor een contract bij het Bloso of het departement CJSM moet gerationaliseerd worden. Teneinde één Vlaams topsportbeleid te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de instapcriteria voor tewerkstellingsprojecten over alle individuele sporten heen gelijkgeschakeld worden. De criteria van het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs gelden hierbij als referentie.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

UK Sport ondersteunt de beste en meest getalenteerde topsporters door het toekennen van een Athlete Personal Award. Deze award wordt jaarlijks herzien en uitgereikt aan de individuele topsporter, en heeft als doel om deels tussen te komen in de persoonlijke leefkosten en sportonkosten van de topsporter (niet bedoeld als vervangend salaris). In de periode van 2006-2013 wordt een subsidiëring van in totaal 180 miljoen euro voorzien voor de persoonlijke uitkering aan atleten, met een stijging van 12 miljoen euro in 2006 over **25 miljoen euro in 2010** tot 27 miljoen euro in 2013. Topsporters die tot de top-3 op de wereldranking behoren, worden ingedeeld in categorie A (max. €29.000 per jaar). Topsporters met een wereldranking tussen plaats 4 en 10 worden gerangschikt in categorie B (max. €22.000 per jaar). Topsporters die behoren tot de top-20 van de wereld, worden ingedeeld in categorie C (max. €14.500 per jaar). Reeds in 2004 werden 512 topsporters ondersteund met een Athlete Personal Award: 121 met een A-statuu, 169 met een B-statuu en 222 met een C-statuu.

Nederland:

Sinds 1 januari 2001 bestaat de stipendiumregeling voor topsporters in Nederland. Het stipendium is een inkomensvervangende uitkering (bedoeld voor sporters die de A- of High performance-status hebben en die minder dan het bruto minimumloon verdienen), dat de topsporter toelaat om meer (quasi ideaal) tijd aan topsport te besteden. De hoogte van de uitkering kan oplopen tot maximaal 70% van het wettelijke minimumloon voor een 23-jarige (1.010 euro brutoloon per maand incl. vakantiebijslag). In 2007 waren er 526 A-sporters (uitzicht op top-8 OS of WK), 220 B-sporters (uitzicht op top-16 OS of WK) en 26 high potentials (met een reële kans op het bereiken van de mondiale top in een tijdspanne van maximaal 4 jaar). Van de 516 A-sporters ontvingen er 312 een uitgekeerde stipendium. Voorts werden de mogelijkheden voor bijverdiensten van topsporters uitgebreid (naast het stipendium mag tot 125% van het minimumloon worden bijverdiend). Eind 2006 kwam de topsportspaarregeling (TSSR) tot stand. Deze regeling houdt in dat een topsporter bij het Fonds van de Topsporter een aanvraag kan doen om incidentele piekinkomsten uit de sportbeoefening (prijzengeld, startgeld, medaillebonus, sponsorbedragen, ...) op een geblokkeerde spaarrekening te storten die bestemd is voor de periode na het beëindigen van de sportcarrière. De Bijzondere regeling onbetaald verlof (BROV) is ingesteld voor topsporters met een A-, HP- of B-statuu die geen gebruik maken van het stipendium en die een inkomen hebben uit een baan. Indien zij voor langere tijd onbetaald verlof opnemen (bv. intensief wedstrijdprogramma), dan voorziet deze regeling in een uitkering ter hoogte van 100% van het wettelijk minimumloon (volledig gedekt door het NOC*NSF). Tot slot kunnen topsporters die voor hun topsportbeoefening vervoer nodig hebben, in aanmerking komen voor een auto (NOC*NSF supplier Volkswagen) en voor ondersteuning allerhande zaken door "Partners in Sport" (Randstad, Ernst&Young, Zilveren Kruis, ...). In **2008** werd **7,5 miljoen euro** aan de uitkering van de topsporters uitgegeven door het Fonds voor de Topsporter.

Australië:

In Australië bestaat geen geïntegreerd nationaal netwerk rond de ondersteuning van de topsporters. Er wordt op verschillende manieren ondersteuning geboden aan de topsporters uit de verschillende deelstaten en de verschillende sporttakken. Een aantal topsportfederaties keren rechtstreeks subsidies aan de atleten uit, opdat de betreffende atleet fulltime kan begeleid worden en deze niet opteert voor een overzeese carrière. Het jaarlijks loon van betreffende topsporters ligt tussen €17.000 en €28.000, plus bijkomende onkosten. Het Australian Government Sports Training Grant Program vergoedt high-performing sporters en het AOC (Australian Olympic Committee) Medal Incentive Scheme voorziet een beloningssysteem voor medaillewinnaars op de OS/PS en andere benchmark events. In het High Performance Plan wordt voorgesteld om het Britse tewerkstellingsmodel over te nemen, met directe verloning volgens wereldranking. In **2010** wordt **14,2 miljoen euro** (10,5% van het topsportbudget) geïnvesteerd in de rechtstreekse subsidiëring van de topsporters (incl. dagelijkse leefkosten, medische begeleiding, ...).

Begeleiding van (potentiële) topsporters doorheen de ganse topsportloopbaan**ACTIEPUNT 8. CARRIÈREBEGELEIDING**

Carrièrebegeleiding werd tijdens de voorbije decennia reeds in diverse topsportlanden uitgebouwd (o.a. 'Athlete Career & Education Program' aan het Australian Institute of Sport, netwerk UK Sport 'Performance lifestyle managers', de Canadian Sport Centres 'Life services', studie- en loopbaanbegeleiders in de Olympische Netwerken NOC*NSF, 'Laufbahnberatung'-specialisten in de Olympiastützpunkten, 'Projet de vie' in het INSEP).

In augustus 2007 werd ook in Vlaanderen een project 'Carrièrebegeleiding' opgestart (gefinancierd door het Departement CJSJ), met als hoofddoel om, ondersteunend aan de reeds voorhanden zijnde topsportbegeleiding, specifieke steun te bieden aan topsporters en toptrainers/coaches om de unieke leefstijl en -omstandigheden te creëren vereist voor het verhogen van de kansen op topsportsucces. De inhoudelijke realisatie van het project steunt op het holistisch topsportcarrière-ontwikkelingsmodel waarin specifieke carrièrefasen en carrièrereïntegraties (a) op sportief vlak (de ontwikkelingsfase, de perfectiefase, de discontinuïteit en na-topsportcarrière), (b) op studievak (het lager, secundair en hoger onderwijs) en (c) op beroepsvak (de fase als beroepsatleet, de na-topsportcarrière tewerkstelling) worden afgelijnd.

Organisatie, werkwijze en doelgroepen

In de eerste projectfase (vanaf augustus 2007) werd begeleiding aangeboden aan leerlingen/topsporters en topsporters/studenten om tot een optimaliseren van hun combinatie van studie en topsport te komen. Doorheen het school-/academiejaar worden op systematische wijze volgende diensten aangeboden : (1) informatiesessies over het verloop van een topsportcarrière, problemen met betrekking tot en aanpak van de combinatie van studie en topsport, de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs, het aanbod voor studenten/topsport in het hoger onderwijs, de studiekeuze, (2) interactieve workshops over de leefstijl van de topsporter, eigen evolutie als topsporter, voorbereiding op transitie naar of uit hoger onderwijs, timemanagement en carrièreplanning, studie- en leefstijlvaardigheden, (3) overleg met betrokken topsportactoren (topsportcoördinatoren, interdisciplinair begeleidingsteam, ouders, topsportschoolcoördinatoren, CLB, verantwoordelijken studenten/topsport in het hoger onderwijs, opleidingshoofden), (4) informatiesessies voor ouders over het verloop van een topsportcarrière, de problemen die zich kunnen voordoen in de combinatie van studie en topsport en de manier waarop hiermee kan omgegaan worden, de procedure die kan gevolgd worden tijdens de overgang van het secundair onderwijs naar het hoger onderwijs, het aanbod van het hoger onderwijs voor studenten/topsport, timemanagement en carrièreplanning) en (5) individuele gesprekken en carrièrebegeleiding in functie van specifieke problemen met betrekking tot de combinatie topsport en studie.

In de tweede projectfase (vanaf januari 2009) wordt begeleiding aangeboden aan topsporters met als doel hun tewerkstelling (deeltijds of voltijds) in functie van (het beëindigen van) de topsportloopbaan te optimaliseren. Deze begeleiding bestaat uit (1) individuele gesprekken met betrekking tot loopbaanbegeleiding (o.a. interesses, locatie van werken, type van werkomstandigheden, kennis, vaardigheden, dromen en verwachtingen, opleidingsniveau en plannen voor de toekomst), (2) workshops over en begeleiding in functie van de leefstijl in voorbereiding van en tijdens de na-topsportcarrière, (3) infosessies voor en specifieke

begeleiding van (voormalige) topsporters i.s.m. organisaties actief in tewerkstellings- en carrièrebegeleiding en carrièrecoaching (o.a. VDAB, UNIZO) en werkgevers (o.a. De Lijn), (4) het aanbieden van specifieke opleidings- en stageplaatsen in functie van het maximaliseren van de beroepservaring als (ex) topsporter en (5) het aanbieden aan (voormalige) topsporters van mogelijkheden tot tewerkstelling.

In de loop van 2010 zal het project geëvalueerd worden, en desgevallend bijgestuurd.

Structurele verankering van het project

De basisopdracht (begeleiding, uitvoering versus voorbereiding) van carrièrebegeleiding moet afgelijnd worden en de huidige werking moet worden geëvalueerd. Deze taakomschrijving zal duidelijk maken waar het project structureel moet worden ondergebracht. Voorgesteld wordt om één VTE carrièrebegeleider aan te stellen. Het hiertoe bestaande krediet, inclusief het werkingsbudget (183.000 euro in 2007, 200.000 euro in 2008 en 44.000 euro in 2009) dient te worden behouden.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Performance Lifestyle Managers (aangesteld door UK Sport) begeleiden alle topsporters die zich op het World Class Pathway (ontwikkelingslijn richting volgende Olympische Spelen) bevinden. Hierbij wordt voornamelijk een geïndividualiseerde ondersteuning (advies, psychologische begeleiding, ...) aangeboden, om een zo ideaal mogelijke trainingsomgeving voor de topsporter te creëren (optimale verhouding tussen carrière, familie, sociale status, financiële toestand, ...).

Nederland:

Het NOC*NSF heeft, in samenwerking met partner Randstad en diverse particuliere instanties, nieuwe initiatieven genomen die gericht zijn op de preventie van het 'zwarte gat' en een succesvolle transitie naar een nieuwe maatschappelijke positie. Met name door het voorzien van 'consultancy' worden de topsporters bijgestaan met hun (na)carrière, via individuele begeleiders voor A-sporters en via de Olympische Steunpunten voor B-sporters.

Australië:

Het Olympic Job Opportunities Program (OJOP) is een internationaal programma dat in 1996 werd opgestart in Australië, Zuid-Afrika en de Verenigde Staten, met als doel om de carrièremogelijkheden van de (potentiële) Olympische topsporters te ondersteunen en te financieren (via sponsoring door Ernst & Young). Daarnaast voorziet het Athlete Career and Education (ACE) Program een ondersteuning van de topsporters tijdens hun carrière, meer specifiek tijdens de transitieperiodes. Voorts worden de onderwijsmogelijkheden voor de topsporters gefaciliteerd, waaronder studiebegeleiding op lange afstand.

HOOFDSTUK 4. TRAININGSINFRASTRUCTUUR TOPSPORT

ACTIEPUNT 9. UITBOUW VAN DE VLAAMSE TRAININGSINFRASTRUCTUUR VOOR TOPSPORT

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat
Prestatiebepalende factoren: Trainingsfaciliteiten en infrastructuur

Strategische subdoelstelling 3.1. Het verhogen van de kwaliteit en de beschikbaarheid van sporttakspecifieke infrastructuur en trainingsinfrastructuur in het bijzonder, onder meer op het vlak van voorzieningen voor sportwetenschappelijke begeleiding.

Stand van zaken

De strategische doelstellingen met betrekking tot het verbeteren van de trainingsfaciliteiten en de topsportinfrastructuur dienen geoperationaliseerd te worden, met name door het verhogen van de kwaliteit en de beschikbaarheid van sporttakspecifieke infrastructuur en trainingsinfrastructuur in het bijzonder, met inbegrip van voorzieningen voor sportwetenschappelijke en medische/paramedische begeleiding.

De eerste prioriteit ligt op de dagdagelijkse trainingscapaciteit (flexibele, permanente beschikbaarheid en toegankelijkheid) voor de Vlaamse topsporters. Het creëren en ter beschikking stellen van infrastructuur voor de organisatie van grote internationale topsportcompetities (multidisciplinaire competities, Wereldkampioenschappen, Europese Kampioenschappen en Wereldbikers) dient ad hoc bekeken te worden.

Begripsafbakening

Het begrip “topsporttrainingsinfrastructuur” dient per sporttak door de betrokken (top)sportfederatie nader gedefinieerd te worden. De uitbouw van één (of meerdere) sporttakspecifieke trainingscentra in Vlaanderen dient verder onderzocht te worden. Het zou goed zijn om in Vlaanderen één centrum te bouwen dat zich leent tot de organisatie van multidisciplinaire topsportactiviteiten en daarnaast een aantal gespecialiseerde sportspecifieke centra, waar de topsporters prioritair aan bod kunnen komen.

De inrichting van topsporttrainingsinfrastructuur in Vlaanderen dient steeds getoetst te worden aan volgende objectieveerbare parameters:

1. Noodzaak/meerwaarde voor het voeren van een integraal topsportbeleid
2. De mate waarin de exploitatie van de topsporttrainingsinfrastructuur in overleg met de betrokken topsportfederatie zal verlopen (=software). De topsportfederatie dient te participeren in de bouw en/of het beheer van de sportinfrastructuur (verdeling accommodaties en tijdsblokken/uren), bijvoorbeeld aan de hand van cofinanciering van betreffende accommodatie.

3. Bereikbaarheid/ligging: makkelijk bereikbaar, centraal gelegen en daarenboven geografisch goed gelocaliseerd in functie van de noden van de topsportfederatie (bv. schermen in Hasselt en Gent als gevolg van de aanwezigheid van schermclubs).
4. Voldoende professioneel ingericht: aanwezigheid van permanente infrastructuur en sporttakspecifiek en technologisch materiaal (=hardware).
5. Prioriteit leggen op topsport: infrastructuur permanent/grotendeels beschikbaar voor de Vlaamse topsporter (na overleg en inspraak in de desbetreffende planning en afsprakenkalender), zodat het gewenste trainingsprogramma kan afgewerkt worden.
6. Gecentraliseerde topsportwerking: koppeling (desgevallend) van de topsportschool aan het trainingscentrum, de opleiding van trainers (VTS) en de mogelijkheid tot organisatie van stages. Dit vereist de aanwezigheid van gepaste leefaccommodatie (overnachting en eetgelegenheid) in één centraal trainingscentrum.
7. Centralisatie van de (para)medische/wetenschappelijke omkadering en expertise voor de Vlaamse topsporter: streven naar een interdisciplinaire werking in één trainingscentrum per sporttak.

Behoeftenbevraging en ontwikkeling van een Vlaams topsportinfrastructuurplan

Een grondige behoeftenbevraging -studie naar topsportinfrastructuur is een eerste noodzakelijke stap in de goede richting. Er dient een analyse van de noden te worden gemaakt per sporttak. Dit kan door de federaties en de topsporters te bevragen. Het onderzoek dient de verschillende soorten infrastructuren te behandelen (gebouw, uitrusting, wetenschappelijke apparatuur) en de verschillende soorten benuttingen van de infrastructuur (diagnose en begeleiding, training, wedstrijden).

Gezien een expansieplan voor infrastructuur budgettair zeer zwaar is, moeten alle mogelijkheden en opties nagegaan worden. Volgende zaken dienen afgetoetst te worden:

- Centralisatie en/of decentralisatie: goede topsportlanden hebben allemaal één gecentraliseerd trainingscentrum, met alle services aanwezig: medici, kine, wetenschappers,... Daarnaast streven zij naar enkele regionale topsportcentra per sporttak of voor enkele sporttakken. In hoeverre is dit nodig en haalbaar in Vlaanderen?
- Hoe kan de efficiëntie gemaximaliseerd worden: combinatie breedtesport/topsport binnen één centrum? Combinatie van verschillende sporttakken binnen één centrum?
- In hoeverre kan de reeds bestaande topsportinfrastructuur beter benut worden, eventueel mits beperkte investeringen? Dit zowel voor de eigen infrastructuur van de Vlaamse Gemeenschap als voor gesubsidieerde topsportinfrastructuur.
- Idem voor de universitaire sportcentra. Gelet op de aangegeven expertisevelden die ook in de medische en paramedische sfeer zitten is de nabijheid van een medisch expertisecentrum en een sportcentrum aangewezen. Hiervoor komen enkel universitaire centra in aanmerking in Vlaanderen. Echter, niet alle expertisedomeinen zijn in één universitair centrum verenigd, wat samenwerking bemoeilijkt en waardoor centralisatie op dit vlak momenteel in Vlaanderen niet mogelijk lijkt.
- Wat zijn de mogelijkheden voor onze topsporters om te trainen in andere landsgedeeltes en in het buitenland?

Op basis van de behoeftenbevraging kan een “Topsportinfrastructuurplan Vlaanderen” worden opgesteld. Het Topsportinfrastructuurplan Vlaanderen kan, naast de effectieve realisatie van nieuwe topsportinfrastructuur, ook het volgende inhouden:

- Samenwerkingsakkoorden over permanente en tijdelijke uitwisselingen met andere landsgedeelten of landen over het gebruik van topsportinfrastructuur.
- Uitbreiding of aanpassing van bestaande (top)sportinfrastructuur, zowel op vlak van de infrastructuur zelf, als i.v.m. het beheer. Voor sporttakken of –disciplines waarvoor voldoende infrastructuur aanwezig is, maar waar het probleem zich stelt op vlak van de beschikbaarheid van deze infrastructuur, dient ad hoc naar oplossingen gezocht te worden. Per situatie moet bekeken worden welke verschillende groepen (individueën, verenigingen, scholen,...) gebruik maken van de infrastructuur en in welke mate en onder welke voorwaarden prioriteit kan gegeven worden aan topsport. Er dienen stimulansen gecreëerd te worden om de exploitatie van potentiële topsportinfrastructuur sterk op topsport te richten.
- Mogelijkheden voor Londen 2012 worden bekeken en benut: bestaande topsportinfrastructuur kan dienen als trainingsfaciliteit voor buitenlandse teams met het oog op de Olympische Spelen in 2012 te Londen. Dit genereert inkomsten die kunnen terugvloeien naar de Vlaamse Topsportwerking. Ook nadien kan deze infrastructuur nog gebruikt worden voor stages van buitenlandse teams. Op die manier kan Vlaanderen zich internationaal profileren als topsportland.

Uitvoering van het Topsportinfrastructuurplan Vlaanderen

Gezien de specifieke problematiek inzake behoeftebepaling, planning, bouw, exploitatie en inrichting van topsportinfrastructuur is het aangewezen om hetzij een specifieke commissie Topsportinfrastructuur op te richten, hetzij beroep te doen op bestaande commissies.

Het is gekend dat topsportinfrastructuur op zich zelden rendabel is. Zo kan eventueel naar oplossingen gezocht worden bij de private sector. Voor de uitbouw van topsportinfrastructuur kunnen daarom alternatieve financieringsvormen zoals PPS in aanmerking komen. Verder overleg, een grondige evaluatie van voorafgaande investeringsprojecten en kennis over de beschikbare budgetaire ruimte zullen bepalen op welke wijze invulling zal gegeven worden aan de prioritaire zorg om de aangepaste trainingsinfrastructuur voor Vlaamse topsporters te verhogen.

Vernieuwing van de voetbalstadions

De Vlaamse Regering levert, via alternatieve financiering, een bijdrage voor de vernieuwing van de voetbalstadions. Hierbij wordt een regionale spreiding en multifunctionele benadering in acht genomen. Deze actie kan eventueel deel uitmaken van het Topsportinfrastructuurplan Vlaanderen.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

In aanloop naar de Olympische Spelen zal de (top)sportinfrastructuur in Groot-Brittannië, Londen in het bijzonder, enorm uitbreiden. In 2006 waren de topsportvoorzieningen beperkt tot hoofdzakelijk negen regionale sites. Uit een enquête met de nationale sportbonden bleek echter dat de kwaliteit en de beschikbaarheid van de verschillende faciliteiten onvoldoende was om mee te dingen op wereldniveau.

Nederland:

Nederland streeft - naast het NOC*NSF centrum Papendal - naar één topsportaccommodatie per sporttak, die tevens kan gebruikt worden voor internationale wedstrijden (A-accommodaties). Daarnaast bestaan per sporttak op regionaal niveau trainings- en wedstrijdvoorzieningen (B-accommodaties). Vaak zijn het grote sportcomplexen, waar ook sportmedische en sportwetenschappelijke voorzieningen aanwezig zijn. De ontwikkeling en realisatie van (top)sportaccommodaties wordt veelal gestuurd en gefinancierd vanuit gemeenten (city marketing: bevorderen van topsport als belangrijk middel in de promotie van de gemeente). In toenemende mate worden daarbij allianties gesloten met het bedrijfsleven en sportclubs.

Australië:

In 2007-2008 werden 63 topsportfederaties door het ASC ondersteund in de ontwikkeling en de uitbouw van de sporttakspecifieke High Performance Centres. Als gevolg van het internationaal ontoreikend competitieniveau in Australië zijn de Australische topsporters steeds meer genoodzaakt om de trainingen en competities overzees te verrichten. Bijgevolg dient geïnvesteerd te worden in de installatie van buitenlandse trainingsplaatsen/kampen (zoals bv. in Noord-Italië ter voorbereiding van de OS te Londen). Het High Performance Plan voorziet een aantal permanente trainingsplaatsen in het buitenland, aangevuld met "floating bases" naar de actuele competitieplaatsen.

HOOFDSTUK 5. TOPSPORT EN WETENSCHAP

ACTIEPUNT 10. WETENSCHAPPELIJKE BEGELEIDING EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK INZAKE TOPSPORT

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat
Prestatiebepalende factoren:

1. Professionalisering van de topsportfederaties
- 1.2 Medisch, paramedische en sportwetenschappelijke ondersteuning
 - Strategische subdoelstelling 1.2.1. Uitbouwen en ondersteunen van (onderbouwde) vraaggestuurde sporttakspecifieke, interdisciplinaire projecten
 - Strategische subdoelstelling 1.2.2. Uitbouwen en verder ondersteunen van sporttakoverschrijdende projecten, ondermeer mentale begeleiding, voedingsbegeleiding, bewegingsexpertise, letselpreventie, trainingsadvies, ...
2. De topsportloopbaan
- 2.1 Talentdetectie en –ontwikkeling
 - Strategische subdoelstelling 2.1.1. Realiseren per sporttak van een performant sporttalentdetectiesysteem
 - Strategische subdoelstelling 2.1.2. Realiseren van een performant talentontwikkelingsprogramma op maat van elke sporttak
4. Sportwetenschappelijk onderzoek
 - Strategische subdoelstelling 4.1. Vraaggestuurd topsportrelevant wetenschappelijk onderzoek ondersteunen, voor zover dit een reële meerwaarde biedt voor het topsportbeleid van de federatie.
 - Strategische subdoelstelling 4.2. Ter beschikking stellen van de verworven onderzoeksresultaten en aanbevelingen via alle mogelijke kanalen (nieuwsbrief, workshops, studiedagen en andere) aan ondermeer de topsportcoördinatoren, toptrainers, jeugdtrainers topsport, clubtrainers en iedereen die betrokken is bij de topsportspecifieke omkadering.

Na de oprichting van de afdeling Topsport binnen het Bloso op 19/3/2003 werden het personeel en – na een inhoudelijke screening per project – de wetenschappelijke begeleidingsprojecten van het Instituut Topsport Vlaanderen vanaf 1/7/2003 door het Bloso overgenomen.

Sindsdien werden bestaande projecten geoptimaliseerd en werden nieuwe initiatieven uitgewerkt inzake begeleiding en ondersteuning van de topsportfederaties, ondermeer op het vlak van letselpreventie en sportverzorging, rughygiëne en houdingsperceptie, sportpsychologische begeleiding, bewegingsanalyse, plannen en periodiseren, talentdetectie en talentontwikkeling, voeding, digitale trainingsagenda, de ontwikkeling van een topsportervolgsysteem en de oprichting van het “bewegingsplatform” (zelfstandige trainingsexperts die in opdracht van het Bloso de topsportfederaties ondersteunen op vlak van houdingstraining, krachttraining, testen en meten, bewegingsanalyse en het gebruik van software voor bewegingsanalyse).

Intussen is er in 2007 een Steunpunt voor Beleidsrelevant Onderzoek voor de beleidsvelden cultuur, jeugd, sport opgericht voor de periode van 2007-2011. De budgettaire last hiervoor wordt gedragen door het budget voor onderzoek en innovatie van de Vlaamse Gemeenschap. De opvolging gebeurt door een Stuurgroep van het Wetenschappelijk Steunpunt en een Substuurgroep Sport waarin naast het kabinet Sport, de departementen CJSB en EWI ook BLOSO en de Studiedienst van de Vlaamse Gemeenschap zetelen samen met de promotoren uit de

universiteiten voor de verschillende onderzoekslijnen. In het meerjarenplan staat er een aparte onderzoekslijn Topsport: De budgetten zijn respectievelijk in 2007 28.944 €, in 2008 32.794€, in 2009 25.919€, in 2010 25.919€ en in 2011 17.600€. In 2009 lopen hierover projecten over Optimalisatie van de talentdetectie, talentontwikkeling en trainingperiodisering in sprintnummers, triatlon, handbal, over de effectevaluatie van psychologische screening in de topsportscholen en sportfederaties, sportspecifieke letseldetectie en -preventie, en over de evaluatie van het Vlaams topsportbeleid.

Daarnaast beschikt het Steunpunt, luik Sport over vrije onderzoeksmiddelen die jaarlijks worden uitgetrokken voor projecten.

In functie van begeleiding en ondersteuning van de topsportfederaties werden door het Bloso aannemingscontracten afgesloten met zelfstandige experts in trainingstechnische en medisch-paramedische begeleiding. In het kader van deze projecten werden de prestaties van de (locale) experts in de topsportfederaties door het Bloso apart gefinancierd en werd specifiek materiaal door het Bloso aangekocht en ter beschikking gesteld van de betrokken topsportfederaties.

De financiering van sportwetenschappelijke projecten gebeurde tot 2008 rechtstreeks door het Bloso aan de betrokken topsportfederaties. Vanaf 2009 wordt de centrale werking en sporttakoverschrijdende coördinatie rechtstreeks ten laste van het Bloso uitgevoerd en wordt de sporttakspecifieke invulling van de wetenschappelijke projecten aan de betrokken topsportfederaties gesubsidieerd.

De besteding van topsportkredieten door het Bloso met betrekking tot sportwetenschappelijk onderzoek en begeleiding ten behoeve van de topsportfederaties steeg in de voorbije Olympiade van 305.000 euro in 2005, naar 534.000 euro in 2006, naar 582.000 euro in 2007, tot 658.000 euro in 2008. Op de begroting 2009 is hiervoor 790.000 euro voorzien.

Vanaf 2007 werden naast de werkingsmiddelen topsport van het Bloso, werkingsmiddelen voor de uitvoering van het topsportactieplan toegewezen aan het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Deze topsportkredieten werden ondermeer aangewend voor de financiering van wetenschappelijke projecten. Het betreft zowel experimentele projecten, als sporttakoverschrijdende onderzoeksprojecten op lange termijn, als (interdisciplinaire) projecten ter ondersteuning van de sportwetenschappelijke begeleiding binnen een aantal topsportfederaties. De toekenning van de werkingsmiddelen gebeurt door de minister op advies van de Taskforce Topsport. Het bedrag toegekend aan de universiteiten en de topsportfederaties bedroeg 1.289.500 euro in 2007 en 1.120.000 euro in 2008. In 2009 werd een begroting van ±1.550.000 euro aan werkingsmiddelen voor sportwetenschappelijk onderzoek en begeleiding vooropgesteld.

Technologisch onderzoek met topsport als object wordt eveneens gesteund vanuit de kredieten van IWT (ontwikkeling van kunstgrasvelden, meten en testen van verantwoord schoeisel, sportkledij). In 2008 660.000 euro en in 2007 30.000 euro.

Het topsportactieplan Vlaanderen II is gericht op het voeren van een Vlaams topsportbeleid. Het actiepunt “Wetenschappelijke begeleiding en wetenschappelijk onderzoek inzake topsport” dient in functie te staan van topsportprestaties.

Elk sportwetenschappelijk project dient gericht te zijn op het presteren van topsporters op korte (lopende Olympiade) tot middellange (volgende Olympiade) termijn, door het wegnemen van prestatiehindernissen en/of het bevorderen van prestatieparameters.

De lopende sportwetenschappelijke projecten zullen geëvalueerd en desgevallend bijgestuurd worden om samen met de nieuwe, nog toe te kennen projecten gefinancierd te worden conform onderstaande beleidsvisie.

Sportwetenschappelijke begeleiding versus sportwetenschappelijk onderzoek

Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen sportwetenschappelijke begeleiding en sportwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van topsport.

Sportwetenschappelijke begeleiding verwijst naar het ontsluiten, communiceren en gebruiken van bestaande kennis teneinde de begeleiding, omkadering van topsporters of teams te optimaliseren door het inzetten van experts en bestaande know-how.

Op het vlak van sportwetenschappelijke begeleiding dient gestreefd te worden naar interdisciplinaire projecten of projecten die passen binnen een interdisciplinaire aanpak per sporttak of groep van sporttakken. Interdisciplinaire projecten worden gekenmerkt door een gecoördineerde en geïntegreerde benadering van “topsportkwesities” (vanuit verschillende wetenschappelijke standpunten komen tot gezamenlijke, geïntegreerde oplossingen).

Het ontsluiten van de kennis kan concreet gerealiseerd worden via het voorzien van opleidingen, clinics, het Vlaamse Coachesplatform (VCP), de oprichting van “Journal Clubs” en de dagelijkse werking van de topsportcommissie en/of interdisciplinaire commissie van de topsportfederaties. Een goede wederzijdse kennisdoorstroming tussen de topsportstructuren en de structuren voor het toezicht op het medisch en ethisch verantwoord sporten draagt eveneens bij tot een meer efficiënte en effectieve begeleiding van topsporters.

Sportwetenschappelijk onderzoek verwijst naar het genereren van nieuwe kennis en expertise door middel van onderzoeksprojecten.

Het Vlaams topsportbeleid dient absolute voorrang te geven aan het ondersteunen van vraaggestuurd sportwetenschappelijk onderzoek ten behoeve van topsport. De onderzoeksvraag zelf dient relevant te zijn, ongeacht wie de vraag stelt of het project indient. Elke projectaanvraag dient evenwel minstens ondersteund te worden (relevant geacht worden) door de betrokken topsporter(s)/team(s) en/of topsportcoach(es) en aldus ook gedragen door de betrokken topsportfederatie (via de topsportcommissie).

Prioriteiten in het toekennen van wetenschappelijke begeleidings- en onderzoeksprojecten met betrekking tot topsport

Volgende prioriteiten worden in acht genomen bij het toekennen van Vlaamse kredieten voor topsport aan wetenschappelijke begeleidings- en onderzoeksprojecten met betrekking tot topsport.

De eerste prioriteit betreft sportwetenschappelijke projecten voor het optimaliseren van de prestaties van erkende elitesporters/teams en de talentontwikkeling van toekomstige topsporters. Functioneel sportwetenschappelijk onderzoek, begeleiding en omkadering van de topsporter of het team dient gericht te zijn op hetzij (1) de topsporter als bewegingsapparaat (biomechanica, techniek, blessurepreventie, bewegingsplatform, ...), hetzij (2) de topsporter als fysiologisch organisme (energielevering, sportfysiologie, voeding, supplementen, ...), hetzij (3) de topsporter als lerend, denkend en belevend organisme (motorische controle, motorisch leren en sportpsychologische aspecten).

Projecten van medisch/paramedische aard dienen gericht te zijn op preventieve aspecten van de begeleiding en omkadering van de topsporter of het team. Er dient opnieuw overleg

georganiseerd te worden over de rol en werking van de cel Medisch en Ethisch Verantwoord Sporten (MVES) van het departement CJSM, alsook met het BOIC in dit verband. Naast de kerntaken dopingbestrijding en keuring van de sportmedische geschiktheid, is MVS immers ook actief op het vlak van sportmedische begeleiding. Dit dient te resulteren in een samenwerkingsmodel waarin de verschillende instanties betrokken bij topsportbegeleiding meer complementair en minder overlappend werken.

Onderzoeksprojecten met betrekking tot curatieve aspecten van de medisch/paramedische begeleiding (behandeling van sportletsels) komen niet in aanmerking. De paramedische omkadering op zich tijdens trainingen, stages en internationale wedstrijden blijft uiteraard wel subsidieerbaar/ financierbaar.

De tweede prioriteit is talentdetectie. Het onderzoek en/of de begeleiding met betrekking tot het identificeren, opsporen en selecteren van potentiële topsporters in functie van de instroom in een topsportontwikkelingsprogramma dient sporttakspecifiek ingevuld te worden. Het volstaat niet dit onderzoek te richten op sportoriëntatie, vermits dit niet specifiek genoeg gericht is op topsport.

De derde prioriteit is materiaalontwikkeling en technologie. De ontwikkeling en verbetering van sporttakspecifiek materiaal (vb. shorttrackschaatsen), alsook niet-sporttakspecifiek materiaal (vb. live registratie en weergave van biometrische gegevens) is in de meeste sporttakken noodzakelijk om een voordeel te creëren t.a.v. de concurrerende landen. Het nut, de relevantie, de prioriteit alsook de reglementering terzake moet per sporttak bekeken worden. Voor dergelijk onderzoek moeten ook andere beschikbare kredieten worden gesolliciteerd. Via de universiteiten en de beleidsinstanties dient er gezocht te worden naar mogelijke vormen van (co)financiering. Opdat dit gecoördineerd zou verlopen, is de aanduiding aangewezen van een verantwoordelijke binnen de administratie die contacten onderhoudt met verschillende (internationale) financierende instanties (FWO, IWT, Europese gemeenschap, ...) en daarenboven de financiering van de wetenschappelijke projecten begeleidt. De expertise ter zake van de verschillende universiteiten en andere experts dient gebundeld te worden om bijvoorbeeld een betere kans te maken om aansluiting te krijgen op Europees niveau bij het directoraat Sport.

De vierde prioriteit is wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot het voeren van een effectief en efficiënt topsportbeleid door topsportfederaties, beleidsinstanties, ... Hiervoor dienen in de eerste plaats kredieten aangewend te worden voor beleidsvoorbereidend, beleidsflankerend en beleidsevaluerend onderzoek, i.p.v. Vlaamse werkingskredieten voor topsport.

Toekenning en financiering

1. Criteria

Er dient gestreefd te worden naar objectiveerbare criteria voor de beoordeling, toekenning en financiering van wetenschappelijke projecten Topsport. Volgende criteria komen in aanmerking :

- (1) Relevantie inzake topsport,
- (2) Innoverend karakter,
- (3) Niveau van het project en de uitvoerders,
- (4) Haalbaarheid inzake timing en budget en

- (5) Consolidering van de verworven kennis/expertise voor de Vlaamse topsporters op middellange en lange termijn. Voor de interpretatie van deze criteria wordt een onderscheid gemaakt tussen begeleidings- en onderzoeksprojecten.

Inzake begeleidingsprojecten :

- (1) Relevantie verwijst naar de beoogde doelgroep (niveau, omvang, sporttak of groep van sporten), de praktische toepassingen op het veld en het te verwachten effect op de prestaties
- (2) Innoverend karakter verwijst naar het creëren van nieuwe toepassingen met bestaande expertise of naar de integratie van het project in een (bestaande) interdisciplinaire werking
- (3) Niveau van het project en de uitvoerders verwijst naar de inzet van up-to-date experts met voldoende kennis van de doelgroep/sporttak
- (4) Haalbaarheid verwijst naar timing (duur van het project en moment waarop de aanpak zal renderen) en betaalbaarheid (in vergelijking met andere prioriteiten)
- (5) Consolidering verwijst naar menselijk kapitaal via het voorzien van maatregelen, noodzakelijk om experts op middellange en lange termijn te kunnen behouden ten behoeve van de Vlaamse topsporters (bv. via het afsluiten van overeenkomsten per Olympiade in plaats van per jaar)

Inzake onderzoeksprojecten :

- (1) Relevantie verwijst naar de beoogde doelgroep (niveau, omvang, sporttak of groep van sporten), de praktische toepassingen op het veld en het te verwachten effect op de prestaties
- (2) Innoverend karakter verwijst naar het genereren van nieuwe kennis en de te verwachten significante meerwaarde ten opzichte van bestaande kennis/expertise
- (3) Niveau van het project en de uitvoerders verwijst naar het bewezen wetenschappelijk niveau van de onderzoekers en het wetenschappelijk niveau van het ingediende project
- (4) Haalbaarheid verwijst naar timing (duur van het project) en betaalbaarheid (in vergelijking met andere prioriteiten). Een eigen inbreng (materieel, personeel of financieel) van de onderzoeksinstelling in het project is vereist.
- (5) Consolidering verwijst naar het beschikbaar houden van de opgebouwde (en gefinancierde) expertise en kennis via maatregelen inzake eigendomrecht en/of gebruiksrecht ten behoeve van de Vlaamse topsporters op middellange en lange termijn

2. Permanente adviescommissie Topsport en Wetenschap

Er dient een permanente adviescommissie Topsport en Wetenschap opgericht te worden, minimaal samengesteld uit de Taskforce Topsport en één vertegenwoordiger per universiteit met L.O. opleiding, met volgende taken :

- (1) Ingediende/lopende projecten bespreken, beoordelen en adviseren,
- (2) Rationalisatie van onderzoeksprojecten Topsport door het zo veel mogelijk centraliseren van de expertise volgens sporttak of expertisedomein,
- (3) Rationalisatie van onderzoeksprojecten Topsport door het toetsen en verkennen van voorhanden internationale kennis en expertise inzake topsport,

- (4) Stimuleren van het uitwisselen van researchprojecten (tussen de universiteiten onderling, maar ook tussen topsportfederaties, bijvoorbeeld via het Vlaams Coachesplatform),
- (5) Realiseren van een betere verbinding (liaison) tussen universiteiten, andere experts en het topsportveld,
- (6) Waken over eigendomsbepalingen inzake publicatie, toepassing, patentering en commercialisering van de door het Bloso gefinancierde projecten,
- (7) Het in kaart brengen van (internationale) bronnen voor de financiering van wetenschappelijke projecten i.v.m. topsport.

3. Cofinanciering

Er dient maximaal gestreefd te worden naar cofinanciering tussen onderzoekscentra, topsportfederaties, topsportinstanties, de bedrijfssector en overige Vlaamse en Europese kredietverstrekkers. Een globaal overzicht van de financiële stromen en de kengetallen voor alle gesubsidieerde projecten binnen Vlaanderen dienen op systematische wijze worden bijgehouden en voor de buitenwereld ontsloten.

Budget 2009-2012

Uitgaande van de werking in de voorbije jaren (voornamelijk 2007, 2008 en 2009), het aanhouden van een constant aandeel en het minimaal handhaven van de actueel beschikbare overheidskredieten voor Topsport, is het verantwoord dat $\pm 12,5\%$ van het Vlaams topsportbudget wordt aangewend voor de financiering van wetenschappelijke projecten Topsport. Dit zou op basis van een groei van 19 miljoen naar 22,5 miljoen euro van het overheidsbudget Topsport (strategische nota Topsport 2009-2012) betekenen dat het jaarlijks krediet voor wetenschappelijke begeleidings- en onderzoeksprojecten Topsport kan worden opgetrokken van $\pm 2.375.000$ euro in 2009 tot $\pm 2.810.000$ euro in 2012. Een meer verfijnde verdeling van de middelen voor de verschillende soorten projecten en voor de verschillende thematische prioriteiten moet het voorwerp uitmaken van overleg binnen de permanente adviescommissie topsport en wetenschap, en dient jaarlijks te worden geactualiseerd bij voorbeeld in de beleidsbrief van de minister.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

The English Institute of Sport wordt volledig gesubsidieerd door UK Sport en voorziet (in nauwe samenwerking met de universiteiten) wetenschappelijke en medische begeleiding voor Olympische en Paralympische topsporters in het World Class Programm in Engeland. In de voorbereiding van de OS zullen sportspecifieke initiatieven uitgewerkt worden. Een gelijkaardige werking bestaat er in het Scottish, Northern Ireland en Welsh Institute of Sport. In **2009 wordt 10,3 miljoen euro** voorzien voor de wetenschappelijke begeleiding van de topsporters (incl. ter beschikking stellen van experts in voeding, fysiotherapie, psychologie en bewegingsanalyse). Daarnaast reikt UK Sport jaarlijks een Innovation Award (25.000£) uit aan respectievelijk twee type onderzoekers: "new researchers" (studie aan universiteit) en "garage innovators" (amateur onderzoekers van bedrijven of privé-sector).

Nederland:

Zowel het Ministerie van VWS als het NOC*NSF initiëren en ondersteunen wetenschappelijk onderzoek op topsportgebied, bv. in het onderzoek naar het topsportklimaat. Voorts wordt geïnvesteerd in innovatie op het gebied van sport (klapschaats, zwemkleding, hersteldranken en voedingssupplementen, ...). Op het gebied

van sportinnovatie is in 2006 een samenwerkingsinitiatief gestart tussen diverse universiteiten, kennisinstituten, sportorganisaties, het bedrijfsleven en de Nederlandse overheid, resulterend in de oprichting van de Stichting InnoSportNL. Deze stichting heeft als doel innovatieve toepassingen in de sport te stimuleren en beschikt over een budget van **30 miljoen euro** over **vijf jaar**. Hiervan wordt de helft gefinancierd door de rijksoverheid, 15% door de universiteiten en de kennisinstituten, 10% door de sportorganisaties en 25% door het bedrijfsleven.

Australië:

In de voorbereiding van de OS Sydney 2000 werden vele speciale initiatieven rond (innovatieve) wetenschappelijke onderzoeken gesubsidieerd. Nadien is de beleidsvisie met betrekking tot innovatie in sport gewijzigd en werd er meer de nadruk gelegd op de directe in/output van topsportinvesteringen (ondersteuning van atleten tijdens training/stage/wedstrijd ifv resultaten). In 2005 werd het AIS Applied Research Centre gevormd als gecentraliseerd communicatiecentrum tussen de topsporters en de onderzoekers/wetenschappers. Via het National Elite Sports Research Program verkrijgt het Australian Institute of Sport specifieke informatie over de wetenschappelijke kennis en praktische toepassingen ervan in de ontwikkeling van elitesporters. In **2010** wordt **11 miljoen euro** (8,3% van het totale topsportbudget) voorzien voor wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling van topsportinitiatieven.

HOOFDSTUK 6. ORGANISATIE VAN TOPSPORTEVENEMENTEN

ACTIEPUNT 11. ORGANISATIE VAN TOPSPORTEVENEMENTEN

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat
Prestatiebepalende factoren: Nationale en internationale competities

Strategische subdoelstelling 5.2. Het aantal internationale topsportevenementen in Vlaanderen verhogen voor zover dit de kans op resultaten en de ontwikkeling van de Vlaamse topsporters ten goede komt.

Strategische doelstelling 5.3. Topsportfederaties, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, stimuleren en begeleiden om via een planmatige aanpak meer internationale evenementen naar Vlaanderen te halen.

Het decreet van 13/7/2001 houdende de regeling van de erkenning en subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding voorziet een minimaal bedrag van 24.800 euro, 12.400 euro en 6.200 euro voor de organisatie van respectievelijk een Wereldkampioenschap, een Europees Kampioenschap en een Wereldbekerwedstrijd in het Nederlands taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Het Uitvoeringsbesluit Topsport van 19/12/2008 voorziet voor de financiering van de organisatie van deze wedstrijden een tegemoetkoming in de door de sportfederatie gedragen kosten voor een bedrag van (per evenement) maximaal 30.000 euro voor Wereldkampioenschappen, 15.000 euro voor Europese Kampioenschappen en 7.500 euro voor Wereldbekerwedstrijden. Ook unisportfederaties, waarvan de sporttak niet is opgenomen in het topsportbeleid (topsporttakkenlijst), komen in aanmerking voor aanvullende subsidies voor de organisatie van deze competities.

In de voorgaande Olympiade subsidieerde het Bloso jaarlijks ±250.000 euro voor de organisatie van Wereldkampioenschappen, Europese Kampioenschappen en Wereldbekerwedstrijden, met een totaalbedrag van 1.058.669 euro over de volledige Olympiade. In 2009 werd 311.000 euro begroot voor de subsidiëring van deze organisaties.

De ondersteuning van de evenementen “Topsport Vlaanderen” is destijds (1995) gestart als “communicatiekanaal” voor de promotie van Vlaanderen en de Vlaamse regio.

Tegelijk hield dit beleid ook in dat in Vlaanderen kansen werden geboden om belangrijke internationale sportmanifestaties te organiseren. Hierdoor kunnen de Vlaamse atleten internationale ervaringen opdoen om hun prestatieniveau te verhogen. Tegelijkertijd kan het Vlaamse publiek van (top)sport op internationaal niveau genieten en gelden de prestaties van de topsportatleten als voorbeeldfunctie. Zo subsidieert het Departement CJSM jaarlijks allerlei initiatieven in verband met topsport. Het betreft voornamelijk een tegemoetkoming in de organisatiekosten van internationale wedstrijden, Europese clubcampagnes, projectsubsidies, topsportteams en talentenopleidingen. In 2009 werd 1.291.000 euro besteed aan de ondersteuning van dergelijke initiatieven.

Onderscheid in topsportevenementen

In het kader van het Vlaams topsportbeleid dringt een opdeling van topsportevenementen in volgende categorieën zich op: “topsportcompetities”, “uitstralingsgerichte (top)sportevenementen” en “toeristisch-economische (top)sport-manifestaties”:

Topsportcompetities beantwoorden aan volgende kenmerken/criteria:

- (1) De sportfederatie treedt zelf op als (mede)organisator,

- (2) De wedstrijden vinden plaats in het Nederlands taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad,
- (3) Alleen de organisatie van de wedstrijden voor junioren en senioren komt in aanmerking,
- (4) De betrokken discipline of disciplines komen voor op de topsporttakkenlijst,
- (5) De organisatie betekent een meerwaarde voor de Vlaamse elitesporters of beloftevolle jongeren, binnen het kader van hun topsportprogramma,
- (6) De wedstrijden kaderen in een beleidsplan Topsport van de topsportfederatie, met de nadruk op de organisatie van een Wereldkampioenschap, een Europees Kampioenschap of een Wereldbekerwedstrijd in de betreffende sporttak.

Uitstralingsgerichte (top)sportevenementen dragen voornamelijk bij tot de promotie van het Vlaams topsportbeleid en vergroten de uitstraling van de sporttak in binnen- en buitenland.

Uitstralingsgerichte (top)sportevenementen beantwoorden aan volgende kenmerken/criteria:

- (1) De wedstrijden vinden plaats in het Nederlands taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad,
- (2) De wedstrijden dragen bij tot het verbeteren van het topsportklimaat in Vlaanderen,
- (3) De organisatie is gericht op het promoten van de sporttak op gemeentelijk, provinciaal, nationaal en/of internationaal niveau,
- (4) Aantrekkingskracht van marketing/sponsoring en media.

Toeristisch-economische (top)sportmanifestaties stimuleren voornamelijk de promotie en de uitstraling van Vlaanderen als regio en/of een bepaalde provincie of stad, met een aantoonbaar effect op de regionale of lokale economie.

Toeristisch-economische (top)sportmanifestaties beantwoorden aan volgende kenmerken/criteria:

- (1) De manifestaties vinden plaats in het Nederlands taalgebied of in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad,
- (2) De manifestaties dragen bij tot het promoten van Vlaanderen als regio en/of een bepaalde provincie of stad,
- (3) Aantrekkingskracht inzake marketing, sponsoring en media,
- (4) Aantoonbaar effect op regionale of lokale economie via een verhoogde omzet inzake hotels, restaurants, transport, kleinhandel, ...

Toeristisch-economische (top)sportmanifestaties komen wellicht in aanmerking voor ondersteuning vanuit andere beleidsdomeinen (Internationaal Vlaanderen, Werk en Sociale Economie,...).

Het is vanzelfsprekend dat alle topsportevenementen die financieel ondersteund worden door de Vlaamse overheid een maximale visibiliteit voor Vlaanderen moeten garanderen.

Behandeling van ad hoc aanvragen

Tot op heden ontbreekt het aan een evenementenkalender per Olympiade, zodat initiatieven voor toekomstige topsportevenementen in Vlaanderen op elkaar kunnen afgestemd worden en zo nodig tijdig aanpassingen kunnen worden gerealiseerd in de topsportaccommodaties.

Via het beleidsplan Topsport (per Olympiade) en het jaarlijks actieplan Topsport zal aan de topsportfederaties gevraagd worden om een overzicht te maken van de geplande/beoogde topsportevenementen. De planning van dergelijke grote internationale topsportcompetities dient steeds te worden geadviseerd/bepaald door de topsportcommissie van de desbetreffende

topsportfederatie. Het topsportevenement dient steeds te kaderen in het topsportbeleid van de federatie, waarbij de organisatie meer biedt dan louter deelname met thuisvoordeel (meting met internationaal niveau, uitstralingskracht voor de sporttak, media-aandacht, ...).

De Taskforce Topsport dient te adviseren/beslissen over alle aanvragen voor toekenning van topsportkredieten voor de organisatie van “topsportcompetities” (complementaire ondersteuning via subsidiëring en/of financiering van het project). Hierbij wordt in eerste instantie steeds geijverd naar het bevorderen van de resultaten en de prestaties van de Vlaamse topsporters en in tweede instantie naar de topsportontwikkeling van de Vlaamse topsporters.

Uitbrengen van bids voor topsportcompetities

Het aantrekken van belangrijke, prestigieuze internationale topsportcompetities in sporttakken met een grote media-aandacht en wereldwijde sportbeoefening is complex en verloopt vrijwel steeds via het uitbrengen van een bid. Slechts weinig Vlaamse topsportfederaties beschikken over de nodige ervaring en expertise voor het uitbrengen van een dergelijk bid. Daarom is het aangewezen om voor de uitwerking van het concept en de uiteindelijke bid een beroep te doen op gespecialiseerde evenementenbureau's, op voorwaarde dat deze de nodige internationale expertise hebben. De Vlaamse overheid zal onderzoeken hoe het uitbrengen van bids gestimuleerd, gecoördineerd en begeleid kan worden. In eerste instantie dient hiervoor geen bijkomende financiering voorzien te worden.

Budget

De ondersteuning van de topsportcompetities en uitstralingsgerichte (top)sportevenementen in Vlaanderen kende de voorbije jaren een sterke groei, met een plafond van 1.602.000 euro in 2009. Uitgaande van een constant aandeel wordt een richtcijfer van maximaal 7,5% van het Vlaamse topsportbudget vooropgesteld voor de ondersteuning van de topsportevenementen in Vlaanderen.

Het is vanzelfsprekend dat voor de organisatie van grote topsportevenementen op wereldniveau (bv. WK atletiek, WK zwemmen,...) een specifieke financiering dient te gebeuren vanuit de Vlaamse Regering.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

UK Sport leidt een campagne om strategisch belangrijke sportevenementen naar GBR te brengen. In samenwerking met de nationale overheidsinstanties, steden en provincies coördineert UK Sport de verschillende Bid's voor het binnenhalen van dergelijke evenementen. Sinds 1997 ondersteunde UK Sport meer dan 120 topsportevenementen (WK, EK of Commonwealth status). Met de steun van de Nationale Loterij (via World Class Events Programme) investeert UK Sport ruim **23 miljoen euro** in de **periode van 2006-2012** voor de organisatie van topsportevenementen in Groot-Brittannië. Daarenboven zullen de komende twee jaren voor 28 WK's en 27 EK's een bid uitgebracht worden. In 2008 ondersteunt UK Sport 17 topsportevenementen, waaronder een record van 6 WK's.).

Nederland:

Nederland heeft de ambitie om tot de top tien van de wereld te behoren op sportgebied. De organisatie van internationale sportevenementen wordt noodzakelijk geacht in functie van een eventuele kandidatuur voor de OS 2028. Alleen topsportevenementen voor sporten waarbij Nederland tot de internationale top behoort of

binnen 4 jaar tot de top zou kunnen behoren, worden ondersteund door de rijksoverheid. In 2007 werden ongeveer 20 topsportevenementen ondersteund. Het budget van het Ministerie van VWS voor het programma Topsportevenementen bedraagt **4,7 miljoen euro per jaar**.

Australië:

In Australië ligt de nadruk op Benchmark events, waarbij jaarlijks voor elke sporttak één competitie/evenement als finaliteit/piekprestatie wordt vooropgesteld. Australië kent een bijzondere rijkdom aan jaarlijkse en eenmalige topsportevenementen: tweemaal organisatie van Olympische Spelen (Melbourne 1956 en Sydney 2000), Grand Slam tennis Melbourne, triatlon, golf, cricket, zwemmen, roeien, zeilen, ...

HOOFDSTUK 7. SPECIFIEKE DOELGROEPEN

ACTIEPUNT 12. OLYMPISCHE PLOEGSPORTEN

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat

In de strategische nota Topsport 2009-2012 zijn geen strategische doelstellingen, specifiek voor de ploegsporten geformuleerd. Alle strategische doelstellingen zijn immers van toepassing op de ploegsporten, net als op de individuele sporten.

De ploegsporten hebben evenwel een eigen problematiek, ondermeer inzake financiële noden (het betreft steeds een grote groep topsporters), de moeilijke recrutering van de eigen topsporters van internationaal niveau (veelal in buitenlandse profploegen actief) voor de nationale ploegen, de gespannen verhouding tussen de federatie (nationale ploegen) en de professionele clubs (werkgevers), de (bi)communautaire samenstelling van de nationale ploegen in het spanningsveld tussen Vlaamse, Franstalige en nationale sportbonden en het beperkt aantal plaatsen (slechts 12 landen) op de Olympische Spelen.

Gezien deze eigen problematiek, worden de ploegsporten als een specifieke doelgroep in het Topsportactieplan Vlaanderen II behandeld.

Volgende ploegsporten zijn in de Vlaamse topsporttakkenlijst 2009-2012 opgenomen: basketbal, volleybal en voetbal (categorie 1); handbal (categorie 3).

Voor het eerst sinds 1976 (Montreal), heeft België in Beijing 2008 in de ploegsporten kunnen deelnemen aan de Olympische Spelen. De Belgische voetbalploeg (U23) behaalde de halve finale (4de) en de Belgische hockeyploeg (niet-professionele sport inzake statuut en verloning spelers in België) werd 9de. Op dat moment betrof het twee niet- gesplitste en dus niet erkende of gesubsidieerde topsportfederaties. Beachvolley wordt in dit verband niet als een “ploegsport” beschouwd (vgl. dubbelspel tennis, twee dames en geen wisselspeelsters), vermits per land twee teams kunnen deelnemen op een effectief van 24 plaatsen (t.o.v. één team per land en slechts 12 plaatsen in de ploegsporten). Beleidsmatig is beachvolleybal evenwel als een discipline van de sporttak volleybal in de topsporttakkenlijst opgenomen en ressorteert de werking in Vlaanderen onder de Vlaamse Volleybalbond vzw (Vlaamse topsportfederatie in categorie 1).

De Olympische ploegsporten kennen een eigen, aparte problematiek t.o.v. de individuele sporten:

- (1) Er is een beperkt aantal medaillecompetities (per sporttak één medaille voor de heren, één medaille voor de dames),
- (2) Eén team bestaat steeds uit een groot aantal topsporters die samen slecht één medaille kunnen behalen,
- (3) Binnen elk team worden meestal drie generaties van topsporters betrokken (“ervaren spelers”, “generatiespelers” en “jonge spelers”) waarvoor ook beleidsmatig een verschillende aanpak is vereist,
- (4) De binding van topspelers aan de nationale ploeg is een uitdaging op zich o.w.v. het verloningsniveau en het doorgedreven professioneel kader in de professionele sport

- (al dan niet in het buitenland), en het doorkruisen van diverse eigen belangen en clubbelangen met de objectieven van de nationale ploegen,
- (5) Er is per definitie een behoefte aan communautair overleg, vermits de teams over de taalgrens heen worden samengesteld.

Dit betekent eveneens dat de financiële noden van de ploegsporten bijzonder hoog liggen en voor langere termijn moeten gewaarborgd worden, om ploegen op het niveau van selectie voor de Olympische Spelen te brengen.

In het volleybal is er een bijzonder grote discrepantie in topsportwerking tussen Vlaanderen en Wallonië. Daar waar deze werking in Wallonië quasi onbestaande is, bestaat er wel een sterk uitgebouwd en eenzijdig Vlaams topsportproject. De Vlaamse topsportwerking is sterk gecentraliseerd uitgebouwd via een centraal trainingscentrum (Euro Volley Center Vilvoorde), een sterke werking in de topsportschool en de vertegenwoordiging van nationale jeugd ploegen in de clubcompetitie, zowel bij de heren als bij de dames. Dit heeft in de voorbije jaren geresulteerd in goede resultaten bij de jongens en de meisjes op verschillende jeugd EK's en jeugd WK's, en nationale ploegen dames en heren die lang op het traject zaten voor deelname aan de Olympische Spelen te Beijing, maar nipt de selectie misten. Bij de mannen behoren twee Vlaamse clubs bovendien tot het Europees topniveau.

Ook het basketbal kent een moeilijke communautaire verhouding en een grote Vlaams-Waalse discrepantie inzake topsportwerking. De Belgische heren zaten op geen enkel moment in de voorbije Olympiade op het traject richting Olympische Spelen 2008. Er is bij de heren een te beperkte deelname van Belgische spelers in de hoogste nationale competitie en een gebrek aan maatregelen (federaties, liga van profclubs) om dit te verbeteren. De Belgische dames hadden het potentieel om zich zowel in 2004 als 2008 te plaatsen voor de Olympische Spelen, wat telkens net niet lukte.

Belgische handbalploegen hebben geen internationale resultaten behaald in de voorbije Olympiade, noch bij de dames, noch bij de heren. De goede werking in de topsportschool heeft onvoldoende (bij de dames geen) gevolg op het niveau seniors, en de eigen competitie is niet sterk en professioneel genoeg om spelers voor het internationaal topniveau te vormen.

Doelstellingen nationale ploegen en traject naar Olympische Spelen 2012 en 2016

Voor elk van de ploegsporten in het Vlaams topsportbeleid (Volleybal, Voetbal, Basketbal, Handbal) dient het traject naar de Olympische Spelen (2012 en 2016) het uitgangspunt te zijn. De jaarlijkse doelstellingen van de nationale ploegen (jeugd categorieën en seniors) op Europese kampioenschappen, Wereldkampioenschappen, EYOD (tweejaarlijks in oneven jaartallen), Jeugd Olympische Spelen (vierjaarlijks, voor het eerst in 2010), alsook de programma's en de omkadering van de nationale (jeugd) ploegen inclusief de werking in de betrokken topsportschool, en de subsidiëring/financiering hiervan door de Vlaamse overheid, dienen op dit traject afgestemd te worden.

De looptijd van het traject naar deelname aan de Olympische Spelen dient duidelijk te zijn. De continue toevoer van jongeren van internationaal topniveau naar de nationale (jeugd) ploegen dient gewaarborgd te zijn. Het niveau van deze jongeren moet aangetoond worden door opeenvolgende resultaten op internationale jeugdtoernooien (niveau EK, WK, EYOD en Jeugd OS).

Een bijkomende, maar essentiële voorwaarde tot financiering van nationale ploegprojecten is het engagement en de binding (participatiebereidheid) van Belgische topspelers aan de nationale ploegen. De investeringen van de betrokken federatie en de overheid dienen tot niets, wanneer spelers/spelsters afhaken voor de nationale ploeg op het moment dat zij de internationale top bereikt hebben. Enerzijds dient de overheid alle mogelijke maatregelen te onderzoeken om de deelname van Belgische topspelers aan de nationale ploegen te faciliteren. Anderzijds dient de betrokken topsportfederatie doorheen de opleiding een cultuur te creëren van “vanzelfsprekende deelname” aan de nationale ploeg, alsook alle maatregelen te nemen om de deelname aan de nationale ploeg af te dwingen via aanpassing/toepassing van de eigen reglementering en de reglementering van de internationale federatie. Per sporttak dienen op dit vlak de “best practices” in de concurrerende Europese toptanden onderzocht te worden.

Aangepaste maatregelen met betrekking tot de bijzondere financiële noden in de ploegsporten

De financiële noden inzake programma en omkadering van nationale (jeugd)ploegen in de ploegsporten zijn per definitie bijzonder hoog, in vergelijking met de individuele sporten. Alle vorige actiepunten in dit Topsportactieplan, dienen ook van toepassing te zijn voor de ploegsporten, hoewel de invulling kan verschillen van ploegsport tot ploegsport (graad van professionalisering in binnen en buitenland, niveau van de nationale competitie), en in functie van de betrokken categorie van spelers (“ervaren spelers” vs. “generatiespelers” vs. “jonge spelers”).

1. Omkadering

Per “topsportpiramide” dient de topsportwerking aangestuurd te worden door een technisch directeur (“program driver” of “high performance manager”), die de topsportvisie op lange termijn ontwikkelt en op alle niveau’s implementeert. In eerste instantie dient deze functie ingevuld te worden door de voltijdse coördinator Topsport.

Per nationale ploeg (per piramide één seniorploeg + één of meer nationale jeugdploegen) dient een nationale trainer het programma op korte termijn uit te voeren en te bewaken. Voor de nationale seniorploeg kan deze gefinancierd worden via de Pool van Toptrainers, in zoverre aan de criteria voldaan wordt. Wat de nationale jeugdploegen betreft, gaat het doorgaans om opdrachten van beperkte omvang, die hetzij occasioneel worden ingevuld (via topsportsubsidies), hetzij tot het takenpakket behoren van de trainers in de topsportschool. De overige omkadering (arts, kiné, scout, etc.) van nationale ploegen “op campagne” wordt eveneens ingevuld via de topsportsubsidies.

Wanneer nationale jeugdploegen in de reguliere competitie worden ingeschreven, hebben zij een permanente omkadering nodig, vergelijkbaar met de omkadering in een professionele club. De nodige kredieten dienen voorzien te worden om deze omkadering (coach, assistent, scout, kiné, teambegeleider) per ploeg mogelijk te maken, in zoverre deze ploeg deel uitmaakt van het traject naar de Olympische Spelen.

De bewaking en begeleiding van de instroom van jonge talenten in de nationale jeugdploegen en/of de topsportschool dient verder geoptimaliseerd te worden. Veelal is er nood aan een beperkt centraal (nationaal of provinciaal) programma van “observatie en begeleiding” van minstens twee jaar, aanvullend op de begeleiding in de clubs, uitgevoerd door deeltijdse trainers. De aanstelling van deze trainers dient gefinancierd te worden via de Pool van Jeugdtrainers, in zoverre hun werking kadert in een aangetoond traject naar de Olympische Spelen.

2. Loopbaanmaatregelen

Drie loopbaanbegeleidende projecten zijn door of i.s.m. het Bloso inmiddels volwaardig uitgebouwd : de topsportscholen, het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs en het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport. Deze projecten dienen nog meer op maat van de ploegsporten te worden toegepast. In het ene geval (bvb volley of basket heren) hebben nagenoeg alle ervaren spelers en generatiespelers (en de meeste jonge spelers) een professioneel statuut in een club, in het andere geval (bvb volley dames) kunnen slechts enkele speelsters van een volwaardig professioneel statuut genieten in een (meestal buitenlandse) club en zijn loopbaanmaatregelen essentieel om een volwaardig programma te kunnen afwerken.

De topsportscholen zijn gericht op het opleiden van getalenteerde jongeren naar de internationale top. In de ploegsporten dient per sporttak onderzocht te worden of de werking meer (of zelfs uitsluitend) ploeggeoriënteerd kan ingevuld worden. In dit geval zou de selectie voor de topsportschool samenvallen met de selectie voor de betrokken nationale jeugd ploeg, die als ploeg deelneemt in de reguliere competitie (bvb. één nationale jeugdcategorie hoger) en de internationale landenturnoien.

De combinatie van topsport en hoger onderwijs dient gestimuleerd en gefaciliteerd te worden. Het Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs dient voor de ploegsporten (waar nodig) op het niveau van een nationale (jeugd)ploeg ingevuld te worden, in plaats van op individuele basis. Waar deze jongeren als ploeg intens samen trainen, dienen zij zo veel mogelijk samen gehuisvest te worden, samen te studeren en zich samen te verplaatsen. De reële, ook individuele noden in dergelijke ploegproject dienen door het Bloso aan de betrokken topsportfederatie gefinancierd te worden.

Seniors op internationaal niveau in de ploegsporten kunnen bijna altijd genieten van een (semi)professionele statuut bij een club en hebben dus veelal geen behoefte aan een tewerkstellingscontract bij het Bloso. In het kader van een ‘campagne’ van een nationale ploeg kunnen niettemin ad hoc de specifieke noden op dit vlak worden ingevuld, wanneer bvb. semi-professionele spelers/speelsters voor enkele maanden voltijds ingeschakeld worden voor de voorbereiding of deelname aan een doelcompetitie.

Gemeenschapsoverschrijdende samenwerking

Door de aard van de internationale sportstructuren (erkenning van landen, niet van regio's) is gemeenschapsoverschrijdend overleg in alle sporten aangewezen, zonder evenwel de Vlaamse autonomie inzake (top)sport aan te tasten. In de ploegsporten is gemeenschapsoverschrijdend overleg zondermeer noodzakelijk, vermits de nationale ploegen op iedere leeftijd samengesteld worden uit Vlaamse en Franstalige spelers en omkadering. De situatie, specifiek in het volleybal, waarbij de selectie voor elk internationaal landenturnooi voorafgegaan wordt door een barragewedstrijd tussen een Vlaamse selectie en een Waalse selectie, alsook de vaak opgelegde pariteit in de samenstelling van de omkadering van de nationale ploegen in verschillende ploegsporten, is zowel sportief als organisatorisch remmend en beperkend. Het overleg en de samenwerking tussen de Vlaamse topsportfederaties, het Bloso, de Waalse (top)sportfederaties, Adeps, de nationale sportbonden (koepels), desgevallend de nationale liga's van professionele clubs, en het BOIC dient gestroomlijnd te worden, met respect voor ieders autonomie. De bijzondere aandacht van het BOIC voor de ploegsporten in de voorbije en

lopende Olympiade en de vernieuwde intensieve toenadering tussen de beleidspartners in de ABCD-commissie (Adeps, Bloso, BOIC en Duitstalige gemeenschap) dienen als een opportuniteit beschouwd te worden voor de verdere uitbouw van de topsportwerking in de ploegsporten.

Maatregelen met betrekking tot de nationale competitie

De nationale competitie dient aangepast te worden om, zonder afbreuk te doen aan de clubcompetitie op zich, eveneens tegemoet te komen aan de doelstellingen van het topsportbeleid met betrekking tot de nationale (jeugd)ploegen. Volgende mogelijke maatregelen dienen, naargelang de sporttak, vooral gericht te zijn op de doelgroep “jonge spelers” :

1. Alle mogelijke maatregelen moeten genomen worden door de topsportfederaties om het niveau van de hoogste nationale competitie op te waarderen en gaandeweg aan te sluiten bij de internationale top. Dit is de beste garantie voor Vlaamse spelers om in eigen land op een voldoende hoog niveau te kunnen trainen en presteren en in eigen land een voedingsbodem te creëren voor de nationale ploeg.
2. De nationale competitie dient open te staan voor nationale jeugd ploegen en/of ploegen uit de topsportschool. Deelname van de beste jongeren over de taalgrens heen aan deze ploegen dient mogelijk gemaakt te worden. Hierbij dient maximaal rekening gehouden te worden met de belangen van de clubs, via erkenning in de communicatie, opleidingsvergoedingen, dubbele affiliatie, etc.
3. De doorstroming van beloftevolle jongeren naar de hoogste nationale competitie dient gefaciliteerd te worden. In ploegsporten waar clubs volwaardige professionele statuten (en hoge lonen) aanbieden, wordt een (te) groot aantal plaatsen door buitenlandse spelers ingenomen, zodat de doorstroming van Vlaamse jongeren geblokkeerd wordt. In eerste instantie dienen de betrokken topsportfederaties (i.s.m. de beleidsinstanties) maatregelen op lange termijn te nemen (meer en beter trainen) om het niveau van de Vlaamse spelers te verhogen tot minimaal het niveau van de buitenlandse profspelers. Anderzijds dienen de betrokken sportfederaties i.s.m. de profliga's maatregelen op korte termijn te nemen (via aanpassing van de reglementen), om meer speeltijd voor jongeren op het hoogste nationaal niveau te waarborgen. Wat dit laatste betreft dienen de beschermende maatregelen in andere Europese landen als voorbeeld genomen te worden. Wanneer deze maatregelen effectief zijn, heffen ze zichzelf na verloop van tijd op.

Aangezien op het traject OS, WK en EK deelname voorop staan, moeten ook aanpassingen aan de competitiekalender en –formule mogelijk zijn in functie van het programma van de nationale ploegen.

Budget 2009-2012

Zoals hoger gesteld, zijn de financiële noden in de ploegsporten bijzonder hoog. Bijgevolg dienen de Vlaamse topsportkredieten gaandeweg ook selectiever ingezet te worden voor projecten met betrekking tot nationale ploegen met een realistisch traject naar selectie voor de

Olympische Spelen. Op termijn dient de mogelijkheid onderzocht te worden om de maximumbedragen inzake topsportsubsidies (voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden) gevoelig op te trekken voor de ploegsporten, via een aanpassing van het uitvoeringsbesluit Topsport. Inmiddels dienen bestaande projecten met een realistisch traject naar selectie voor de Olympische Spelen maximaal (desgevallend supplementair) ondersteund te worden via Vlaamse werkingskredieten topsport. De subsidies met betrekking tot de topsportscholen dienen behouden te blijven, waarbij het quotum lesgevers verder op de noden afgestemd wordt en desgevallend aangevuld wordt via de Pool van Jeugdtrainers Topsport. De beschikbare topsportkredieten voor de ploegsporten via het BeGold project dienen eveneens behouden te blijven. Binnen de Pool van Toptrainers dienen 6 VTE toptrainers te worden gefinancierd voor de ploegsporten. Binnen de Pool van Jeugdtrainers Topsport dienen 4,5 VTE jeugdtrainers topsport te worden gefinancierd voor de ploegsporten.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Uitgezonderd in het hockey (6e plaats dames en 5e plaats heren) kwalificeerde geen enkel team zich voor de Olympische Spelen te Beijing. De zwakke prestaties van de verschillende teams vertalen zich in een relatief beperkte financiering voor de ploegsporttakken in **2010 van 8 miljoen euro**, waarvan ruim de helft naar het hockey gaat. Deze investering in de ploegsporttakken bedraagt slechts 9% van de totale subsidies voor de topsportfederaties.

Nederland:

Nederland heeft een sterke traditie op vlak van de ploegsporten en was ook op de Olympische Spelen te Beijing sterk vertegenwoordigd (kwalificatie van 7 teams voor de OS). Twee teams behaalden een gouden medaille (dames hockey en dames waterpolo) en één team (heren hockey) werd vierde. In het handbal en het basketbal is het bereiken van een EK momenteel het hoogst haalbare.

Australië:

Australië investeert fors in de ploegsporten met een budget van **37 miljoen euro in 2010** (27% van totale investeringen topsportfederaties). In totaal werden vier medailles behaald op de afgelopen Olympische Spelen: zilver in het dames basketbal en brons in het heren hockey, het dames waterpolo en softball. Op een totaal van zestien Olympische medaillecompetities in de ploegsporten (inclusief beachvolleybal) slaagde Australië erin om zich in 2008 te kwalificeren voor tien teamevents (softball en baseball zijn inmiddels van het Olympische programma geschrapt). Alleen voor handbal, volleybal en basketbal werd geen selectie afgedwongen, hetgeen zich ook uit in de topsportsubsidies.

ACTIEPUNT 13. PARALYMPISCHE SPORTEN

De Strategische Nota Topsport 2009-2012 (zie ook bijlage 2) vermeldt:

Strategische doelstelling: Het verbeteren van het topsportklimaat

Prestatiebepalende factoren:

1. Professionalisering van de topsportfederaties
2. De topsportloopbaan
3. Trainingsfaciliteiten en infrastructuur
4. Sportwetenschappelijk onderzoek
5. Nationale en internationale competities

Situering**Doelgroep**

De Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw is de enige erkende en gesubsidieerde Vlaamse sportfederatie inzake topsport voor sporters met een handicap.

De Vlaamse Liga Gehandicaptensport vzw ondersteunt momenteel 40 elites, 5 beloften en 32 talenten in functie van de Paralympische Spelen te Londen in 2012. Deze atleten beoefenen 11 verschillende sporttakken: atletiek, rolstoelbasketbal, boccia, paardrijden, tafeltennis, rolstoeltennis, goalbal (heren), zwemmen, wielrennen, rolstoelrugby en Alpijns skiën (Paralympische wintersport).

De huidige selectiecriteria voor de elitesporters (top-6 op de wereldranking) en beloften (top-6 Europees niveau) worden ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap. De elitecriteria zijn in 2009 nog verstrengd met het oog op een medaille op de Paralympische Spelen, zodat de toppers nog méér en beter ondersteund kunnen worden. Algemeen zal er tijdens de volgende Olympiade vooral gefocust worden op de Wereldkampioenschappen en in mindere mate op de Europese kampioenschappen vermits dit niveau in verschillende sporttakken beduidend lager ligt. Wat de talenten of potentiële topsporters betreft (jonger dan 23 jaar of topsportresultaten na maximaal vier jaar activiteit in de betrokken sporttak), zal een grotere trainingsgroep samengesteld worden door een betere talentdetectie. De talenten worden ondersteund via eigen middelen.

Naast de Paralympische disciplines ondersteunt de Vlaamse Liga Gehandicaptensport één elitesporter en twee beloften van de niet-Paralympische disciplines (met kans voor opname als Paralympische discipline, namelijk zwemmen voor personen met een mentale handicap), eveneens via eigen middelen.

Handicapspecifieke sporttakken

Met het oog op de toenemende integratie wil de Vlaamse Liga Gehandicaptensport de handicapspecifieke sporttakken zoals boccia (motorische handicap) en goalbal (visuele handicap) prioritair blijven ondersteunen. Deze sporten kunnen niet geïntegreerd worden in een valide topsportfederatie. Het heren goalbalteam behaalde op de Paralympische Spelen een tiende plaats en het pair in boccia behaalde in 2009 een vierde plaats op de Europese Kampioenschappen. Het is belangrijk dat voor deze sporten topsportgerichte omkadering en voldoende ondersteuning wordt aangeboden.

Medailles Wereldkampioenschappen – Paralympische Spelen

Sinds 1988 worden de Paralympische Spelen op dezelfde plaats georganiseerd als de Olympische Spelen. De overeenkomst tussen het IOC (International Olympic Committee) en het IPC (International Paralympic Committee) bepaalt dat het gastland zowel de Olympische als de Paralympische Spelen (2 weken nadien) moet organiseren.

Tijdens de afgelopen Paralympische Spelen te Beijing behaalde België slechts één medaille (Boyen – wielrennen, piste achtervolging) en daarnaast vijftien top-8 plaatsen, waarvan drie 4de plaatsen. De twintig atleten (dertien Vlaamse topsporters) uit zeven verschillende sporttakken behaalden vele persoonlijke records, maar dit volstond niet voor een medaille omwille van de wereldwijde professionalisering.

In het totaal waren er 472 medaille-events in twintig verschillende sporttakken. België eindigde als 63ste land in een totale ranking van 146 landen. Met het doel van zeven medailles in Londen 2012 wordt er een top-40 plaats op 150 landen geïsoleerd.

Het doel van gemiddeld drie medailles per jaar op de Wereldkampioenschappen wordt verdubbeld naar zes medailles in 2011. Tijdens een Paralympisch jaar worden (nog) geen Wereldkampioenschappen georganiseerd. Het doel voor de Paralympische Winterspelen in 2010 is één medaille (ski – slalom) en voor de Paralympische Spelen in Londen 2012 zeven medailles in onder andere wielrennen, zwemmen, atletiek, tafeltennis en paardrijden. Top-8 plaatsen worden niet opgenomen als doelstelling tijdens de Paralympische Spelen.

Instroom

Talentdetectie

Een basispijler is het vroegtijdig opsporen en begeleiden van jonge getalenteerde sporters, een systeem dat tot op heden onbestaande is in de topsport voor personen met een handicap. Sportprestaties in de gehandicaptensport worden gedetermineerd door enerzijds een combinatie van fysieke, technische, tactische en psychologische factoren, en anderzijds de impact van de handicap. De geladenheid van elke factor is afhankelijk van de specifieke sportdiscipline. Het International Paralympic Committee wil een nieuw evidence based classificatiesysteem ontwerpen en invoeren waarin uitsluitend de invloed van de handicap op het resultaat in de competitie in rekening wordt gebracht.

In 2008 en 2009 startte de Vlaamse Liga Gehandicaptensport met een aantal werkgroepen om voor het zwemmen, rolstoelsporten, boccia en goalbal de prestatiebepalende criteria te inventariseren en een testbatterij te ontwikkelen. Dit instrument zal gefinaliseerd en toegepast worden in de verschillende clubs. Op langere termijn zal deze testbatterij in scholen aangeboden worden om de personen met een handicap te bereiken die momenteel enkel in het valide circuit meedraaien.

De Vlaamse Liga Gehandicaptensport dient gedurende de volgende Olympiade een sportwetenschappelijk medewerker aan te trekken om testprotocols, een database en ontwikkelingslijnen van prestatiebepalende factoren binnen elke Paralympische sportdiscipline bij te houden en te vergelijken met de huidige talenten, beloften en elitesporters.

De loonkost, werkingskost en kosten voor de testafnames worden geraamd op 78.500€ op jaarbasis.

Leeftijdscategorieën

Aangezien de handicap vaak niet vanaf de geboorte verworven is, kunnen de talentvolle sporters niet ingedeeld worden in leeftijdscategorieën. De topsporters worden bijgevolg onderverdeeld in drie categorieën:

- een topsporter met elitestatoot presteert op wereldniveau (top-6)
- een topsporter met beloftestatoot presteert op Europees niveau (top-6). Hij/zij is bij voorkeur jong, dat wil zeggen een <30 jarige of een relatief jonge neofiet (bv. door verworven handicap op latere leeftijd)
- een talent presteert op nationaal niveau (top-3) én heeft de intrinsieke kwaliteiten om door te groeien naar het statoot van elite. Het talent is een <23 jarige of een relatief jonge neofiet. De liga's bepalen het instapniveau voor het talentenstatoot.

Het is de bedoeling een "Paralympic Youth Team" te vormen met de potentiële topsporters of talenten met een handicap, waarvoor vanaf 2010 jaarlijks een multidisciplinaire stage ("topstage talent") dient georganiseerd te worden, alsook de opstart van gewesttrainingen voor de rolstoelsporten, zwemmen en boccia in 2009 en goalbal en atletiek in 2010. De potentiële topsporters of talenten moeten de financiële mogelijkheid hebben deel te nemen aan selectietrainingen en stages voor de elitesporters met een handicap, alsook aan internationale wedstrijden. Voor de beloftes en de elitesporters zal de jaarlijkse topstage verder gezet worden.

Doorstroming

De carrière van een topsporter met een handicap zou moeten verlopen via talentdetectie (via apart project) naar een talentengroep (potentiële topsporters) naar talentontwikkeling (beloften) tot elitesporter. Per fase dient de ondersteuning en begeleiding uitgeschreven te worden op basis van objectieveerbare criteria: enerzijds betreft het de prestatiecriteria afgestemd op de resultaten op de Paralympische Spelen en/of de wereldranglijst, anderzijds betreft het de prestatiedeterminanten van ontwikkelingslijnen afgestemd op de elitesporter.

Naast de prestaties dient ook steeds aan de uitgewerkte ontwikkelingslijn te worden voldaan in functie van de continue ontwikkeling van de elitesporter.

Elitesporters

Programma

Om een constant beleid te voeren dient het huidige budget minimaal geconsolideerd te worden. In 2005 verdubbelden de Bloso-subsidies Topsport voor de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden van de Vlaamse elitesporters met een handicap, namelijk van 62.000€ naar 125.000€ en in 2009 werden de Bloso-subsidies Topsport nogmaals fors verhoogd naar 350.000€. Via dit budget worden momenteel de topsporters in hun voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden ondersteund, naast de aanstelling van drie voltijdse topsportmedewerkers: coördinator topsport, fysieke trainer en teamsportcoördinator.

Ondanks een inhaaloperatie op Vlaams niveau in de voorbije Olympiade wordt in België nog steeds onvoldoende geïnvesteerd in topsport voor personen met een handicap om concurrentieel te blijven met succesvolle landen zoals Nederland, Australië en Groot-Brittannië.

Het is nog steeds onmogelijk het totale programma van elke topsporter volledig te ondersteunen, hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen elites, beloften en talenten. Wereldwijd is recent een enorme professionalisering op alle vlakken gebeurd. Hierdoor moet het mogelijk zijn alle topsporters zo goed mogelijk in hun totaalwerking te ondersteunen.

In november 2009 wordt er beslist of een bepaalde klasse voor personen met een verstandelijke handicap (IQ -75) wordt opgenomen op het programma van de Paralympische Spelen.

Loopbaan

In 2009 hebben twee topsporters een voltijds tewerkstellingscontract en één topsporter een halftijds topsporterstudentencontract bij het Bloso. Voor de volgende jaren moeten de mogelijkheden specifiek per atleet bekeken worden, maar algemeen zal dit minimaal op een behoud van dit aantal contracten neerkomen. Elitesporters met een handicap doen minder vaak dan valide topsporters een aanvraag voor een Bloso-tewerkstellingsstatuut Topsport. Dit heeft te maken met het feit dat zij een vast inkomen (uitkering, verzekering) hebben.

Sinds 2009 hebben talenten en beloften de kans om via Suez - Gaz de France als werknemer te starten in een dochterbedrijf waar zij dankzij soepele werkuren prioriteit kunnen geven aan de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden. Dit project zal in de lopende Olympiade (Londen 2012) ingevuld en geëvalueerd worden, met het oog op een mogelijke uitbreiding naar andere partners/bedrijven in de toekomst.

Voor de ex-topsporter worden de mogelijkheden in kaart gebracht: uitnodiging voor een activiteit of opleiding, meter- of peterschap van een talent, ambassadeur van een sporttak of een bepaalde taak in de federatie.

Omkadering

Vlaamse Liga Gehandicaptensport: topsportpersoneel

Sinds oktober 2005 heeft de Vlaamse Liga Gehandicaptensport een coördinator topsport in dienst. Om een volledige ondersteuning te geven aan alle elites en beloften voor zowel omkadering, ondersteuning als trainingstechnische en sportspecifieke invulling van elf verschillende Paralympische sporttakken was het noodzakelijk extra personeel aan te nemen. Sinds mei 2009 heeft de Vlaamse Liga Gehandicaptensport dan ook de prioriteit gelegd in het aanstellen van twee voltijdse betrekkingen als teamsportcoördinator en fysieke trainer.

De subsidiëring van de coördinator topsport voor de Vlaamse Liga Gehandicaptensport zou moeten mogelijk gemaakt worden los van de decretale voorwaarde van participatie in een topsportschool. De coördinator topsport is de voorzitter van de commissie topsport, waar er interdisciplinair gewerkt wordt met experts uit verschillende domeinen.

Trainingstechnische omkadering

Voor de potentiële medaillekandidaten op de Paralympische Spelen in 2012 dient bekeken te worden voor welke atleet en/of sporttak een topcoach kan aangetrokken worden. Voor de A-élites is het van prioritair belang begeleid te worden door een toptrainer. In 2009 zullen alle noden en opportuniteiten opgelijst worden om toptrainers (deeltijds) in dienst te nemen voor die sporttakken met minstens één medaillekandidaat op de Paralympische Spelen. Vanaf 2010 lijkt de aanstelling van drie toptrainers noodzakelijk. Dit zou jaarlijks neerkomen op +/- 1,5 VTE.

Een grote meerwaarde zou eveneens zijn om een aantal topcoaches uit het buitenland voor stages of clinics in te zetten.

Voor het begeleiden van het Paralympic Youth Team tijdens de jaarlijkse multidisciplinaire stage en de verschillende gewesttrainingen dienen jeugdtrainers aangesteld te worden voor verschillende sporttakken. In 2009 werd een federatietrainer boccia (nationaal pair) aangesteld via de topsportsubsidies (0,20 VTE). In 2010 dient dit uitgebreid te worden voor rolstoelsporten, zwemmen en goalbal via de pool van jeugdtrainers (4x 0,25 VTE). In 2011 en 2012 zal een uitbreiding met 0,5 VTE (2 sporttakken) tot 1,5 VTE wellicht noodzakelijk zijn. Binnen het takenpakket wordt het screenen van het fysiek prestatievermogen en sportspecifieke parameters aan de hand van videomateriaal en testprotocols (met behulp van het softwarepakket Dartfish) opgenomen.

Medisch-paramedische omkadering

Alle topsporters worden twee maal per jaar gescreend in het sportmedisch keuringscentrum Topsport ABC te Leuven en de resultaten worden opgelijst in een totaalrapport. Dit rapport wordt gescreend door de fysieke trainer en met de privé-trainers besproken zodat aangepaste programma's opgemaakt worden in functie van de piekmomenten in de jaarplanning.

Sinds 2009 kan er telkens een kinesitherapeut voor begeleiding op Europese en Wereldkampioenschappen alsook Paralympische Spelen worden aangesteld. In het belang van blessurepreventie, -behandeling en algemene verzorging dienen tegen 2012 twee deeltijdse kinesitherapeuten ingezet te worden ter ondersteuning van alle topsporters bij deze competities.

Infrastructuur

Algemeen trainingscentrum

Het opstarten van een topsportschool lijkt niet wenselijk vermits de gemiddelde leeftijd van de beloften en elitesporters boven de achttien jaar ligt. De integratie in een bestaande topsportschool is, na het aftoetsen tijdens de afgelopen Olympiade, niet opportuun gebleken.

Een grote nood is daarentegen een algemeen trainingscentrum waar alle beloften en elitesporters (gratis) kunnen trainen, steeds terecht kunnen en informatie kunnen uitwisselen. Het zoeken naar infrastructuur voor de regionale en nationale trainingen blijft een pijnpunt waardoor de trainingsprogramma's in gevaar komen.

Er dient een topsportinfrastructuurplan voor de gehandicaptensport opgemaakt te worden met een oplijsting van de noden en een aangepaste begroting voor de betrokken sporttakken. De mogelijkheden in de verschillende Bloso-centra dienen bekeken te worden, waarbij in eerste instantie vooral aan het Bloso-centrum Blankenberge gedacht wordt. De accommodatie is volledig aangepast en de topstage werd er reeds jaarlijks begin juli georganiseerd. Optimaal zou zijn dat in dit trainingscentrum prioriteit wordt gegeven aan gehandicaptensport, waar mogelijk via integratie met de valide federaties.

Specifiek trainingscentrum

Voor de handicapspecifieke sporttak boccia (zwaarste motorische handicap) lijkt het aangewezen een bestaande school voor buitengewoon onderwijs in te zetten als specifiek trainingscentrum boccia. Op die manier kunnen alle topsporters steeds terecht in een topsportcentrum met aangepaste verblijfsaccommodatie, sportmedische omkadering alsook trainers en sporthelpers. De sporttechnische omkadering en begeleiding dient door de federatie voorzien te worden, de kosten voor het verblijf zijn ten laste van de topsporter zelf.

Materiaalondersteuning

Aankoop

De topsporter met een handicap moet tijdens zijn loopbaan streven naar optimaal individueel aangepast sportmateriaal (sportrolstoel, prothese, bocciagoten, fietsen, etc.) Het sportmateriaal dat aangekocht zal worden door de Vlaamse Liga Gehandicaptensport blijft eigendom van de federatie en komt terug nadat de topsporter zijn topsportloopbaan beëindigt of het elitestatuuat verliest.

Elke 2 tot 4 jaar is het materiaal aan vervanging toe, in functie van slijtage of van de groei van de jonge beloftevolle sporters met een handicap. Daarom is het aangewezen dat de aankoop van dit materiaal gedeeltelijk door de overheid gefinancierd wordt, al dan niet via Vlaamse topsportkredieten. De nood aan individueel aangepast materiaal voor de huidige topsporters wordt geschat op 125.000 euro per Olympiade.

Innovatie

De ontwikkeling van sporttakspecifiek materiaal, alsook niet-sporttakspecifiek materiaal is noodzakelijk. In de adviescommissie Topsport en Wetenschap dienen eveneens innovatieve onderzoeksprojecten voor topsporters met een handicap behandeld te worden.

Integratie

Het is noodzakelijk dat relevante kennis en expertise bij de valide topsportfederaties doorstroomt naar de gehandicaptensector.

In het algemeen dient de informatiedoorstroming vanuit de andere federaties systematisch te gebeuren naar de Vlaamse Liga Gehandicaptensport. In het kader van de verdere uitvoering van het prioriteitenbeleid inzake breedtesport is er momenteel vooral een samenwerking voor

atletiek, basketbal, gymnastiek, judo, paardrijden, ski, tennis, wielrennen en zwemmen. De mate van samenwerking voor topsport is vastgelegd tussen de Vlaamse Liga Gehandicaptensport en de betrokken federatie en wordt jaarlijks geëvalueerd.

De relevante knowhow van de topcoaches bij de valide federaties zou via infosessies of korte opleidingen kunnen doorstromen naar de trainers binnen de gehandicaptensport. Er dient gestreefd te worden naar integratie tijdens trainingen en stages waar dit aangewezen en haalbaar is.

De Vlaamse Liga Gehandicaptensport is vertegenwoordigd in de Stuurgroep Topsport sinds 22 juni 2009 (Ministerieel Besluit). De federatie wenst haar vertegenwoordiging (één lid) in de Stuurgroep Topsport te behouden.

Budget 2009-2012

Uitgaande van de werking in de voorbije jaren, het aanhouden van een constant aandeel en het minimaal handhaven van de actueel beschikbare overheidskredieten voor Topsport, is het verantwoord dat $\pm 2\%$ van het Vlaams topsportbudget wordt aangewend voor de financiering van ondersteuning voor topsporters met een handicap. Dit zou op basis van een groei van 19,5 naar 22,5 miljoen euro voor het overheidsbudget Topsport (strategische nota Topsport 2009-2012) betekenen dat het jaarlijks krediet voor topsport voor gehandicapten kan worden opgetrokken van ± 375.000 euro in 2009 tot ± 450.000 euro in 2012.

Internationaal referentiekader

Groot-Brittannië:

Naar de aanloop van de Paralympische Spelen te Londen werden de werkmiddelen gevoelig verhoogd: van 34 miljoen euro in de vorige Olympiade naar **54 miljoen euro** in de **periode 2009-2012** (9% van het totale topsportbudget). De afgelopen drie Paralympische Spelen behaalde Groot-Brittannië steeds een tweede plaats in het landenklassement, met respectievelijk 131 (Sydney 2000), 94 (Athene 2004) en 102 medailles (Beijing 2008).

Nederland:

In 2006 werd bijna de helft van de gelden voor de gehandicaptensport door de bond "Gehandicaptensport Nederland" verdeeld. Het resterende bedrag wordt overgemaakt aan de reguliere sportbonden die de gehandicaptensport reeds geïntegreerd hebben in hun werking. In **2009** werd ongeveer **1,8 miljoen euro** geïnvesteerd in topsport voor gehandicapten ($\pm 3\%$ van het totale overheidsbudget voor topsport). De voorbije Paralympische Spelen daalde het aantal behaalde medailles van 30 in Sydney 2000 (15e plaats in het landenklassement) naar 29 in Athene 2004 (27e plaats in het landenklassement) naar 22 in Beijing 2008 (19e plaats in het landenklassement), terwijl de investeringen sterk stegen. Steeds meer landen investeren immers in de topsport, hetgeen de kans/mogelijkheid op het behalen van een medaille verkleint (global sporting arms race).

Australië:

Australië behoort reeds jaren tot de wereldtop in de gehandicaptensport, maar moest zich de afgelopen twee Paralympische Spelen tevreden stellen met 'slechts' een vijfde plaats. Waar in Sydney 2000 een absoluut record van 149 medailles werd behaald, werd dit aantal bijna gehalveerd te Beijing 2008 (79 medailles). De investeringen in de gehandicaptensport stijgen evenwel jaarlijks, met in **2010** een budget van **€ 15 miljoen euro** voor alle gehandicaptensporten (10,7% van het totale topsportbudget).

HOOFDSTUK 8. BEGROTING TOPSPORTACTIEPLAN VLAANDEREN II (2009, 2010, 2011, 2012)

Het budget voor de uitvoering van het Topsportactieplan Vlaanderen II 2009-2012 is per jaar en per actiepunt weergegeven in onderstaande tabel, op basis van de strategische nota Topsport 2009-2012 (zie bijlage 2). Ter informatie en ter referentie worden eveneens de Vlaamse topsportkredieten van de voorbije Olympiade 2005-2008 per jaar en per actiepunt weergegeven.

Voor 2009 wordt telkens de actuele begroting weergegeven. Voor 2010, 2011 en 2012 wordt een zo nauwkeurig mogelijke raming van de reële noden weergegeven (geel gearceerd).

Subsidies topsport van het Bloso (decretaal geregeld) zijn groen gearceerd weergegeven. De betreffende kredieten 2009-2012 zijn berekend op basis van de topsporttakkenlijst en de maxima per categorie, zoals bepaald in het uitvoeringsbesluit Topsport van 19 december 2008. Bedragen tussen haakjes (actiepunt 13) verwijzen naar deelv kredieten van de Bloso subsidies topsport, die elders integraal zijn weergegeven.

Werkingskredieten topsport van het Bloso zijn niet gearceerd weergegeven. Kredieten topsport van het departement CJSB zijn oranje gearceerd weergegeven.

Voor een groot aantal actiepunten (Pool van Toptrainers, Pool van jeugdtrainers Topsport, tewerkstellingsprojecten topsport, ...) zijn de financiële noden goed gekend, op basis van de opgebouwde ervaring met deze projecten in de voorbije Olympiade (uitvoering Topsportactieplan Vlaanderen I) en de recent in kaart gebrachte noden in overleg met de topsportfederaties.

Voor andere actiepunten (organisatie van topsportevenementen, wetenschappelijke begeleiding en wetenschappelijk onderzoek) werd vanuit de bestaande werking en de gekende noden een richtpercentage van het totaal Vlaams topsportbudget gehanteerd. De bedragen zijn in dit geval gekoppeld aan de voorgehouden toename van het Vlaams topsportbudget (strategische nota topsport 2009-2012, bijlage 2) van 19 miljoen euro in 2009 tot 22,5 miljoen euro in 2012.

Voor het actiepunt 4 talentdetectie, wordt het budget vanaf 2010, gezien de aard van de lopende projecten, voorzien binnen het krediet voor wetenschappelijke begeleiding (actiepunt 10).

Voor het actiepunt 7 tewerkstellingsprojecten topsport betreft het enerzijds gesco-contracten, waarvan het aantal beschikbare en het aantal ingevulde VTE arbeidsplaatsen wordt vermeld (Bloso en Departement CJSB), anderzijds werkingskredieten voor de tewerkstellingsprojecten van het departement CJSB.

Voor het actiepunt 9 topsportinfrastructuur en voor de verloning van topsporttrainers en coördinatoren Topsport (onderdeel van actiepunt 3) werd nog geen budget geraamd. In beide gevallen dient uiterlijk vanaf 2011 een budget voorzien te worden op basis van een nauwkeurige raming in 2010. Inzake topsportinfrastructuur betreft het in elk geval een supplementair budget bovenop de voorgehouden toename van het Vlaams topsportbudget (strategische nota topsport 2009-2012, bijlage 2) van 19 miljoen euro in 2009 tot 22,5 miljoen euro in 2012. Dit budget dient voorzien te worden via supplementaire Vlaamse kredieten voor infrastructuur, hetzij via alternatieve financiering.

Voor de specifieke doelgroepen (actiepunt 12 ploegsporten en actiepunt 13 gehandicapten) zijn de noden grotendeels of volledig gebudgetteerd binnen de actiepunten 1 tot 11 en/of de subsidies topsport van het Bloso. Indien er evenwel een beleidskeuze wordt gemaakt om in de lopende Olympiade één of meerdere ploegsporten extra te ondersteunen met het oog op een mogelijke deelname aan de Olympische Spelen 2012, dient in elk geval een substantieel bijkomend krediet te worden voorzien. Specifieke projecten inzake topsport voor gehandicapten zijn afzonderlijk gebudgetteerd onder actiepunt 13.

Omschrijving		Olympiade Beijing				Olympiade Londen		
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2012
Hoofdstuk 2. Professionaliserin g van de topsportfederaties	Actiepunt 1. Pool van Toptrainers						20	25
							€ 1.800.000	€ 2.250.000
	Actiepunt 2. Pool van Jeugdtrainers Topsport						15	20
							€ 750.000	€ 1.000.000
							€ 10.000	€ 10.000
							€ 52.500	€ 60.000
								€ 100.000
							Vanaf 2011 (wordt midden 2010 bepaald)	
							Bepaling van de duur en de kost van deze overeenkomsten wordt verschoven naar Actiepunt 10 (Wetenschappelijke begeleiding en onderzoek)	
Hoofdstuk 3. De topsportlooppaas	Actiepunt 5. Topsport en leerplichtonderwijs: talentontwikkeling in en/of buiten de topsportschool	€ 1.288.001	€ 1.615.463	€ 1.594.210	€ 1.690.876	€ 2.200.000	€ 2.425.000	€ 2.425.000
	Actiepunt 6. Topsport en hoger onderwijs: Bloso-topsportstudentenproject Hoger Onderwijs	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000	€ 740.000
		13	14	18	15	15	20	30
		€ 254.000	€ 261.000	€ 324.000	€ 265.000	€ 375.000	€ 500.000	€ 625.000
		41 van 43	43 van 43	40 van 43	37 van 43	31 van 43	38 van 43	43 van 43

Omschrijving			Olympiade Beijing				Olympiade Londen			
			2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
		Kosten verbonden aan de tewerkstelling Dep. CJSM (maaltijdscheques, geneeskundig onderzoek)			€ 100.000	€ 200.000	€ 75.000			
	Actiepunt 7. Tewerkstellingsprojecten topsport	Werkingsmiddelen tewerkstellingsprojecten Dep. CJSM: wielerploegen (36 renners in 2008, Atletiek Vlaanderen (15 atleten in 2008, eventing, beachvolley, ...	€ 535.000	€ 657.500	€ 932.000	€ 680.000	€ 567.000	€ 727.000	€ 727.000	
Hoofdstuk 3. De topsportloopbaan		Tewerkstelling via Defensie	Defensie voorziet 15 VTE voor elitesporters en 30 VTE voor beloftevolle jongeren					Defensie voorziet 15 VTE voor elitesporters en 30 VTE voor beloftevolle jongeren		
	Actiepunt 8. Carrierebegeleiding	Personeel en werkingkosten Bloso								
		Werkingskosten Dep. CJSM			€ 183.000	€ 200.000	€ 44.000	€ 200.000	€ 200.000	
Hoofdstuk 4. Trainings- infrastructuur topsport	Actiepunt 9. Uitbouw van de Vlaamse trainingsinfrastructuur voor Topsport	Kredieten departement CJSM (Participatiemaatschappij Vlaanderen en behoeftenonderzoek voetbalstadions)			€ 165.000			Dit kan enkel worden uitgevoerd via supplementaire infrastructuurkredieten. Het budget wordt vanaf 2011 bepaald door de commissie Topsport en infrastructuur de commissie Topsport en infrastructuur (Topsportactieplan Vlaanderen II)		
Hoofdstuk 5. Topsport en wetenschap	Actiepunt 10. Wetenschappelijke begeleiding en wetenschappelijk onderzoek inzake topsport (± 12,5% van het topsportbudget)	Bloso	€ 305.000	€ 534.000	€ 582.000	€ 658.000	€ 790.000	€ 2.520.000 € 2.660.000 € 2.810.000		
		departement CJSM			€ 1.289.500	€ 1.120.000	€ 1.200.000			
Hoofdstuk 6. Organisatie van topsport-evenementen	Actiepunt 11. Organisatie van topsportevenementen (max. 7,5% van het topsportbudget)	Aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties (EK, WK, WB in Vlaanderen) (decreet 13/07/2001)	€ 290.929	€ 309.204	€ 253.136	€ 205.400	€ 311.000	€ 300.000 € 300.000 € 300.000		
		Financiering van topsport-competities (supplementair aan de aanvullende subsidies) en ondersteuning van uitstralingsgerichte topsportevenementen	€ 1.105.500	€ 1.223.000	€ 1.116.600	€ 1.120.000	€ 1.297.500			
Hoofdstuk 7. Specifieke doelgroepen	Actiepunt 12. Olympische ploegsporten		Gebudgetteerd binnen de aanvullende subsidies Topsport en financiering van diverse actiepunten					Gebudgetteerd binnen de aanvullende subsidies Topsport en financiering van diverse actiepunten		

Omschrijving		Olympiade Beijing					Olympiade Londen			
		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Hoofdstuk 7. Specifieke doelgroepen	Actiepunt 13. Topsport voor gehandicapten (max. 2% van het topsportbudget)	Bloso-topsportsubsidies: Voorbereiding en deelname internationale wedstrijden *	(€124.673)	(€125.000)	(€125.000)	(€125.000)	(€350.000)	Per jaar te bepalen na bilateraal gesprek Topsport		
		Bloso-topsportsubsidies: specifieke voorbereiding Paralympische Spelen*	(€10.000)	(€15.000)	(€26.000)	(€20.000)	(€15.000)			
	Bloso-topsportsubsidies organisatie WK, EK, WB*	(€25.000)	(€12.500)	(€24.191)	(geen aanvraag)	(geen aanvraag)				
	Actiepunt 13. Topsport voor gehandicapten (max. 2% van het topsportbudget)	Werkingsmiddelen Topsport van het Bloso aan de VLG (reeds opgenomen bij overige financieringen door Bloso)*	(€34.027)	(€48.291)	(€52.500)	(€39.959)	(€24.896)	(€50.000)	(€75.000)	(€100.000)
		- De topsportsubsidies en de werkingsmiddelen Topsport voor de VLG werden reeds opgenomen in de aanvullende subsidies Topsport (Bloso) en werkingsmiddelen Topsport Bloso en worden hier louter informatief weergegeven (cursief tussen haakjes) - De VLG komt bovendien in aanmerking voor ondersteuning in alle bovenvermelde actiepunten (Pool Toptrainer, Pool Jeugdtrainer, ...).								
		*Opmerking:								
		Overige financieringen Bloso (afdeling Topsport): coördinator Topsport (buiten subsidiering), eenmalige uitgaven voor materiaal, programmakosten topsporters, jeugdolympiade (2007), ...)	€575.415	€ 466.807	€ 800.851	€ 793.280				
		Overige financieringen door het Dep. CJSM: bijkomende financiering federaties, communicatie, jeugdacties, ...	€ 183.000	€ 568.000	€ 652.400	€ 578.500	€ 1.597.500			
		Aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden (decreet 13/07/2001)	€ 2.476.000	€ 2.914.271	€ 3.005.602	€ 3.025.637	€ 5.380.000	€ 5.605.000	€ 5.605.000	€ 5.605.000
		Aanvullende subsidies Vlaamse unisportfederaties voor voorbereiding en deelname van Vlaamse atleten aan OS, WS, PS en FYOD (decreet 13/07/2001)	€ 284.468	€ 271.082	€ 281.134	€ 794.512	€ 575.000	€ 575.000	€ 975.000	

	Olympiade Beijing				Olympiade Londen			
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bloso-topsportsubsidies	€ 4.339.398	€ 5.110.020	€ 5.134.082	€ 5.716.425	€ 8.466.000	€ 8.905.000	€ 8.905.000	€ 9.305.000
Bloso-werkingsmiddelen Topsport	€ 1.917.974	€ 2.631.243	€ 3.381.531	€ 3.453.982	€ 3.315.000	Te bepalen na beslissing Minister Muyters inzake taakverdeling en allocatie van de topsportmiddelen bij het Bloso en het departement CJSM.		
departement CJSM: werkingskosten	€ 1.640.500	€ 2.218.500	€ 4.336.000	€ 5.201.000	€ 4.883.000			
departement CJSM: loonkosten	€ 183.000	€ 230.000	€ 735.000	€ 2.289.000	€ 2.371.000			
raming Totaal Vlaamse reële noden 2010 – 2011 – 2012 (excl. Bloso-topsportsubsidies)								
Totaal	€ 8.080.872	€ 10.189.763	€ 13.586.613	€ 16.660.407	€ 19.035.000	€ 20.166.666	€ 21.333.332	€ 22.500.000
Vlaamse kredieten voor Topsport volgens Strategische Nota Topsport 2009-2012					€ 19.000.000	€ 22.500.000		

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: TOPSPORTACTIEPLAN VLAANDEREN I

Stuurgroep Topsport

Actieplan voorbereiding Vlaamse topsporters op O.S. 2016
(Opdracht Keulen/Somers)

Brussel, 6 april 2004

Inhoud

Inleiding	79
1. Algemeen kader en fasering	79
2. Vastleggen (=beslissing van de Vlaamse regering) van de sporttakken die als topsport gesubsidieerd worden voor de periode 2005-2008	80
- Soorten Topsportsubsidies (Blosa-begroting 2004)	81
- Krachtlijnen van vierjaarlijks beleidsplan/jaarlijks actieplan topsport	82
- De topsportverantwoordelijke in de sportfederatie	83
3. Topsportscholen	83
- Analyse van de pijnpunten	84
- Onmiddellijke remediëring van een aantal pijnpunten vanaf het schooljaar 2004-2005	84
- Integrale remediëring van de pijnpunten en optimalisering van de topsportscholen vanaf het schooljaar 2005-2006	85
- Uitbreiding van de middenschool	87
- Uitbreiding naar de basisschool als voorbereiding op de topsportschool voor gymnastiek, tennis en zwemmen	88
- Uitbreiding naar de andere sporttakken	88
- Budgettering	89
4. Blosa-tewerkstellingsproject Topsport	89
5. Blosa-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs	90
6. Pool van toptainers	91
7. Tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport	92
8. Begeleiding en ondersteuning van de topsportfederaties	94
- Talentdetectie en talentontwikkeling	94
- Topsportervolgsysteem	95
- Trainingstechnische begeleiding	96
Plannen en periodiseren	96
Digitale beeldvorming	97
- Mentale begeleiding	97
- Medische-paramedische begeleiding	98
- Platform van toptainers	99
- Permanente bijscholing en vorming in managementvaardigheden voor coördinatoren topsport en sporttechnische coördinatoren	100
- Ter beschikking stellen van gerichte, topsportrelevante wetenschappelijke kennis en informatie	100
9. Opleiding en bijscholing van trainers in functie van begeleiding van elitesporters en beloftevolle jongeren	100
10. De Olympische ploegsporten	102
- Objectieven, fasering en traject voor deelname van een Olympische ploegsport aan EK, WK en OS	102
- Blosa-tewerkstellingsproject Topsport en Blosa-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs	102
- Tewerkstellingsproject jeugdtrainers topsport	103
- Aanpassing competitieformule	103
- Doorstroming van beloftevolle spelers naar de top van de Belgische competitie	103
11. Voorbereiding Vlaamse topsporters met een handicap op de Paralympics	103
- Talentdetectie	104
- Ondersteuning beloftevolle sporters met een handicap	104
- Ondersteuning elitesporters met een handicap	105
- Trainingstechnische begeleiding: toptainers gehandicaptensport in de pool van toptainers	105
- Materiaaltechnische ondersteuning: aangepast sportmateriaal	106
- Medisch-paramedische begeleiding van topsporters met een handicap	106

Inleiding

In september 2003 lanceerde Bart Somers, minister president van de Vlaamse regering, het idee om de Olympische Spelen in 2016 naar Vlaanderen te halen. In december 2003 werd door minister van Sport Marino Keulen de Stuurgroep Topsport (Blosso, VSF, BOIC, afdeling Jeugd en Sport, kabinet Sport) officieel geïnstalleerd. Onmiddellijk werd door de minister aan de Stuurgroep Topsport de opdracht gegeven om tegen april 2004 een actieplan op te stellen voor de voorbereiding van Vlaamse topsporters op de Olympische Spelen 2016.

De Stuurgroep Topsport bestaat uit : P. De Knop (voorzitter), P. Rowe (secretaris), C. Galle, A. Gryseels en J. Wynants (Blosso), D. Van Esser, J. De Smet en M. Spaenjers (VSF), E. De Smedt, C. Coomans en R. Roelandt (BOIC), F. Missotten (ministerie, afdeling jeugd en sport) en een vertegenwoordiger van het kabinet Sport.

Na 6 vergaderingen finaliseerde de Stuurgroep Topsport einde maart 2004 het actieplan. De stuurgroepvergaderingen werden voorbereid in een beperkte werkgroep (C. Galle : voorzitter, P. Rowe : secretaris, E. De Smedt (BOIC), J. Wynants (Blosso) en D. Van Esser (VSF)). De coördinatie van alle vergaderingen en teksten, alsook de redactie en eindredactie gebeurde door het Blosso.

Voor elk concreet voorstel in dit actieplan werd ook de budgettaire weerslag berekend met uitzondering van het punt uitbreiding van het Blosso-tewerkstellingsproject Topsport en het nieuwe tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport (administratie werkgelegenheid van het ministerie), en het onderwijsluik van de optimalisering van de topsportscholen (departement onderwijs).

Einde 2003 werd het VUB-onderzoek naar het topsportklimaat in Vlaanderen afgerond. Dit onderzoek had tot doel om de voornaamste pijnpunten in het huidige Vlaams topsportbeleid bloot te leggen met het oog op de verbetering van de huidige concurrentiepositie van Vlaanderen ten opzichte van vergelijkbare landen. Hiervoor werden de omstandigheden nagegaan waarin topsporters en hun trainers met topsport bezig zijn vanaf de fase van talentdetectie, tijdens de periode van talentontwikkeling en de finale fase van topsporter zijn. De topsporters, trainers, de sporttechnische coördinatoren en de coördinatoren topsport van de Vlaamse sportfederaties werden hierover uitvoerig bevraagd. Naast de expertise en competentie van de leden zelf van de Stuurgroep Topsport, liggen de resultaten van dit onderzoek mede aan de basis van de in dit actieplan geformuleerde voorstellen.

1. Algemeen kader en fasering

De periode van 13 jaar die ons nog scheidt van de OS 2016 dient opgedeeld te worden in volgende fasen :

Fase 1 : korte termijn

Dit betekent concreet : 2004 en de periode 2005-2008 (2008 : OS Bejing = focus 1)

Fase 2 : middellange termijn

Dit betekent concreet de periode 2009-2012 (2012 : OS = focus 2)

Fase 3 : lange termijn

Dit betekent concreet de periode 2013-2016 (2016 : OS = focus 3).

De Stuurgroep Topsport stelt voor dat het actieplan zich concentreert op fase 1 nml. 2004 en de periode 2005-2008 (politiek : nieuwe legislatuur – nieuwe regering – nieuw regeerakkoord). Budgettair is het jaar 2004 een overgangsjaar (de begroting 2004 ligt vast) maar een beslissend jaar voor de begroting 2005 (en de daaropvolgende jaren 2006, 2007 en 2008). Beleidsmatig is 2004 een beslissend jaar (nieuw regeerakkoord – vorming nieuwe regering). Zowel budgettair als beleidsmatig dient het actieplan door de nieuwe Vlaamse regering te worden goedgekeurd VOOR DE GANSE PERIODE VAN DE LEGISLATUUR (2004-2008).

Bovendien is 2004 een sleuteljaar inzake sportieve voorbereiding op de Olympische Spelen van 2016. Immers, het vormen van een medaillekandidaat vergt 10 tot 12 jaar doorgedreven topsporttraining (+/-10.000 uren = minimaal 20 u per week, afhankelijk van de sporttak). Dat betekent dat de talenten die vandaag via een goed uitgewerkt talentdetectiesysteem worden geselecteerd hun top zullen bereiken tussen 2014 en 2016, de periode van selectie en deelname aan de Olympische Spelen.

Na de OS 2008 (focus 1) dient een globale evaluatie te gebeuren van de bereikte sportieve prestaties om het actieplan bij te stellen met het oog op focus 2 (OS 2012) en focus 3 (OS 2016). Op dat ogenblik zal het ook duidelijk zijn of Vlaanderen zich al dan niet kandidaat stelt voor de organisatie van de OS 2016.

2. Vastleggen (=beslissing van de Vlaamse regering) van de sporttakken die als topsport gesubsidieerd worden voor de periode 2005-2008

In het onderzoek naar het topsportklimaat wordt vastgesteld dat de sportfederaties te weinig middelen hebben om alle taken uit te voeren die gepaard gaan met een kwalitatieve topsportbegeleiding. “Een gebrek aan financiële middelen, mensen en tijd is één van de grootste knelpunten vanuit het oogpunt van de sportfederaties. (p.158) Topsportbegeleiding vraagt naar een steeds grotere specialisatie en professionalisering.” (p.140) De topsportcoördinator dient tegelijk manager te zijn, trainer, en alle sportinhoudelijke taken topsport op nationaal en regionaal niveau op te zetten en te coördineren. Dit zijn heel wat taken voor één persoon.

Er wordt aanbevolen om een voorwaardenscheppend subsidiebeleid te voeren voor topsport, onder meer op het vlak van professionalisering en kwaliteitsverbintenissen.

Topsportsubsidies vertrekken in eerste orde van de sporttakkenlijst (sporttakken die door de Vlaamse regering kunnen gesubsidieerd worden), gevoegd als bijlage bij het algemeen uitvoeringsbesluit van 31 mei 2002 en in tweede orde van een topsporttakkenlijst, vastgelegd in het uitvoeringsbesluit van 31 mei 2002 inzake topsport. Vierjaarlijks worden deze topsporttakken door de Vlaamse regering vastgelegd, op voorstel van het Bloso en na advies van de Stuurgroep Topsport.

De huidige topsporttakkenlijst loopt tot 31/12/2004. Het betreft 26 topsportfederaties, ingedeeld in 4 categorieën + 1 aparte categorie voor gehandicaptensport (Paralympics).

Tot 31/12/2004 worden volgende sporttakken (en disciplines) als topsport weerhouden :

- Olympische en paralympische sporttakken: atletiek (loop- en kampnummers, marathon en snelwandelen), badminton, basketbal, boogschieten (doelschieten (olympisch) en field), kano/kajak (lijnwaren), wielrennen (weg, piste, mountainbike en cyclo-cross), paardrijden (jumping, dressuur en eventing), schermen, gymnastiek (artistiek, ritmisch en trampoline), handbal, judo, roeien, zeilen (olympische klasse zeilen en olympische

klasse windsurfen), schieten (geweer en pistool), tafeltennis, taekwondo (sparring), tennis, triatlon, volleybal (zaalvolleybal), zwemmen, gehandicaptensport (disciplines van het paralympisch programma).

- Niet-Olympische sporttakken: duatlon, gymnastiek (acrobatisch, tumbling en dubbele minitrampoline), korfbal, rolschaatsen (snelschaatsen), squash, waterski (tornooi (figuur, schans, slalom) en blootvoets), reddend zwemmen (pool).

Het is evident dat de topsportsubsidiëring van de topsportfederaties voor de periode 2005-2008 een essentieel onderdeel is van een gericht topsportbeleid van de Vlaamse regering (zie opdracht Keulen/Somers) om de medaillekansen van de Vlaamse topsporters op de Olympische Spelen (focus 1 : 2008, focus 2 : 2012 en focus 3 : 2016) te verhogen.

Op te merken valt dat ook niet-Olympische sporttakken als topsport kunnen weerhouden worden, rekening houdend met de criteria vooropgesteld in het decreet van 13/7/2001, nml. de sportprestaties op internationaal vlak, de uitstraling van de sporttak in binnen- en buitenland, alsook de topsportstructuren, de begeleiding en het topsportbeleid van de betrokken unisportfederaties.

Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat tijdig de sporttakken (en dus ook de topsportfederaties) worden vastgelegd die voor topsportsubsidies in aanmerking komen in de periode 2005-2008, alsook de indeling van de sporttakken in de categorieën en de maximumbedragen per categorie (via het uitvoeringsbesluit topsport).

Het is de decretale opdracht van Bloso dit voor te bereiden ten behoeve van de Vlaamse regering die de beslissing terzake neemt.

De afdeling Topsport van het Bloso zal dit voorbereiden in de periode april-juni 2004 en heeft de intentie dit voor te leggen aan de Stuurgroep Topsport uiterlijk in september 2004.

Van de Vlaamse regering wordt verwacht dat zij uiterlijk einde oktober 2004 een beslissing terzake neemt.

Op te merken valt dat wat de Olympische Winterspelen betreft er tot op heden geen enkele sporttak is opgenomen in het Vlaamse topsportbeleid. Alleen in het kunstschaatsen (Kevin Van der Perren) en short-track (Pieter Gysel en Wim De Deyne) is er momenteel immers sprake van topsportprestaties. Het Bloso is in de huidige situatie geen voorstander om sporttakken van de Winterspelen op te nemen in het Vlaamse topsportbeleid.

Het Bloso is wel voorstander om eventueel specifieke ondersteuning te bieden in samenspraak met het BOIC om in de komende legislatuur de topsportprestaties in hoger genoemde wintersportdisciplines te verbeteren.

De Stuurgroep Topsport is wel van mening dat indien de Vlaamse Kunstschaatsenbond (erkende maar niet gesubsidieerde sportfederatie) en de Vlaamse Short Track Vereniging (niet erkende sportfederatie) de logische beslissing zouden nemen om te fuseren (behoren immers tot dezelfde internationale schaatsfederatie ISU), er dan een kans bestaat dat deze nieuwe sportfederatie zou opgenomen kunnen worden in het Vlaams topsportbeleid.

- Soorten Topsportsubsidies (Bloso-begroting 2004)
 - a. Subsidies voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden.
In 2004: 2.030.000 euro.
 - b. Subsidies voorbereiding OS, Paralympics, WS en EYOF.
In 2004: 800.000 euro.
 - c. Subsidies participatie in een topsportschool.
In 2004: 685.000 euro.
 - d. Subsidies organisatie van EK, WK en WB.
In 2004: 237.000 euro.

De Stuurgroep Topsport stelt voor (periode 2005-2008) de topsportsubsidies voor de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden (zie a) structureel te verhogen alsook een structurele verhoging van de topsportsubsidies voor de topsportscholen (zie c) (zie verder punt 3 van actieplan).

Voorgesteld wordt deze structurele verhoging van de topsportsubsidies te realiseren via het optrekken van de maximumsubsidiebedragen per categorie. Voor categorie 1 wordt het maximumbedrag verhoogd van 175.000 euro tot 225.000 euro, voor categorie 2 wordt het maximumbedrag verhoogd van 100.000 euro tot 150.000 euro, voor categorie 3 wordt het maximumbedrag verhoogd van 37.500 euro tot 75.000 euro, voor categorie 4 wordt het maximumbedrag verhoogd van 18.600 euro tot 37.500 euro, en voor de categorie gehandicaptensport wordt het maximumbedrag verhoogd van 62.000 euro naar 125.000 euro (voor de ondersteuning van elitesporters met een handicap, zie punt 11 van actieplan).

Globaal betekent dit een verhoging van 983.400 euro op jaarbasis van de topsportsubsidies voor de topsportfederaties voor de voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden vanaf 2005.

Het is wel zo dat de verhoogde structurele topsportsubsidiëring geen “blanco cheque” betekent in hoofde van de betrokken topsportfederaties. Wel integendeel. De responsabilisering van de topsportfederaties en hun concrete engagementen terzake moeten blijken uit hun vierjaarlijks beleidsplan (luik topsport) en hun jaarlijks actieplan topsport dat zij conform het decreet moeten opstellen voor de periode 2005-2008 (nieuwe olympiade).

- Krachtlijnen van vierjaarlijks beleidsplan/jaarlijks actieplan topsport

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “zowel voor de prestatiecriteria voor topsporters als bij de selectiecriteria voor jeugd door meer dan de helft van de sportfederaties geen internationale prestatienormen gehanteerd worden.” (p.124)

Bijgevolg werd gepeild naar de ambities van de sportfederaties op korte, middellange en lange termijn. “Opvallend was dat een aantal sportfederaties niet de ambities koestert om op lange termijn beter te presteren. Slechts de helft van de sportfederaties beoogt op lange termijn finale- of medailleplaatsen op de Olympische Spelen, Wereldspelen, Europees kampioenschappen of Wereldkampioenschappen (p.124)...Dit resulteert in een topsportbeleid dat erop gericht is om prestaties van nationaal niveau te behalen en niet van internationaal niveau.” (p.159)

Niet alle topsportfederaties stellen hun prestatieobjectieven en procesobjectieven op heden even scherp. De norm voor topsport moet altijd de internationale top zijn, nml.

- voor de olympische sporten : het nastreven van een finaleplaats/medaille op een EK, WK en OS
- voor de niet-olympische sporten : een medaille op de Wereldspelen of Paralympics
- voor de ploegsporten : eindronde op EK of WK, en selectie voor de OS

Voorafgaand aan het opstellen/indienen van het vierjaarlijks beleidsplan (luik topsport) zal daartoe een trilateraal gesprek gevoerd worden tussen Bloso, het BOIC en de topsportfederaties over het scherp stellen van de prestatieobjectieven voor de komende olympiade.

De afdeling Topsport zal een specifiek project opstarten “richtlijnen voor het opstellen van het vierjaarlijks beleidsplan (luik topsport) en het jaarlijks actieplan topsport”.

Timing : project klaar in mei 2004.

In juni 2004 zal dit het voorwerp zijn van een verplichte bijscholing voor coördinatoren topsport en de sporttechnische coördinatoren van de topsportfederaties (n=26 in 2004). Het vierjaarlijks beleidsplan (luik topsport) en het jaarlijks actieplan topsport zal door de afdeling Topsport van het Bloso met de topsportfederatie worden besproken, desgevallend bijgestuurd, en de uitvoering ervan zal strikt worden opgevolgd en gecontroleerd.

▪ **De topsportverantwoordelijke in de sportfederatie**

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “de Raad van Bestuur (van de sportfederatie) vaak onvoldoende voeling met de topsportwereld heeft, een gebrek aan praktijkervaring en zich onvoldoende kan inleven in de evolutie die de topsport de laatste decennia heeft ondergaan. ... in slechts zeven sportfederaties is de secretaris-generaal fulltime en in slechts één sportfederatie is de voorzitter fulltime. Deze vorm van beleidsvoering leidt in veel sportfederaties tot wrevel. Temeer omdat de sporttechnische coördinator in slechts zeven sportfederaties en de topsportcoördinator in slechts één sportfederatie lid is van de Raad van Bestuur.” (p.125)

“De voornaamste aanbeveling aan de sportfederaties en met name de Raad van Bestuur, bestaat erin het traditioneel, op behoud gerichte beleid te doorbreken. Topsport is geëvolueerd, het management van topsport is bij sommige sportfederaties blijven stilstaan.” (p.161)

De Raad van Bestuur van de topsportfederaties dient de ruimte te creëren om de coördinator topsport en desgevallend de sporttechnische coördinator toe te laten het integraal topsportbeleid uit te voeren, wat hun “core-business” is.

Binnen elke topsportfederatie dient een “topsportverantwoordelijke” (de huidige sporttechnische coördinator of de coördinator topsport) te worden aangeduid, belast met de voorbereiding van het vierjaarlijks beleidsplan/jaarlijks actieplan topsport en de uitvoering ervan. De topsportverantwoordelijke moet de bevoegdheid krijgen om het topsportprogramma (en een specifiek daartoe bestemd budget) van zijn topsportfederatie op te stellen, in te dienen bij de Raad van Bestuur, het daar toe te lichten en mee te bespreken. Binnen de topsportfederatie zal een “cel topsport” opgericht worden, voorgezeten en aangestuurd door de topsportverantwoordelijke, die het door de Raad van Bestuur goedgekeurde topsportprogramma uitvoert. De topsportverantwoordelijke moet bovendien deel uitmaken van de instantie die beslist over de nationale selectie van topsporters/ploegen, met name de Raad van Bestuur of de topsportcel van de nationale koepelfederatie.

3. Topsportscholen

Op 25 maart 1998 werd het topsportconvenant ondertekend tussen de onderwijs- en de sportsector in Vlaanderen. Hiermee werd de basis gelegd van een duurzame en gestructureerde samenwerking tussen het secundair onderwijs en de sportwereld.

De topsportscholen werden opgestart met ingang van het schooljaar 1998-1999 en zijn momenteel aan hun zesde schooljaar bezig. Er zijn op dit ogenblik 8 topsportscholen actief (met de specifieke studierichtingen “wetenschappen-topsport” in ASO en “topsport” in TSO). In deze 8 topsportscholen participeren 14 Vlaamse topsportfederaties en 3 sportfederaties (voetbal, golf en ski) die wekelijks 12u specifieke topsporttraining aanbieden en organiseren binnen het curriculum (2^e en 3^e graad).

Voor het schooljaar 2003-2004 zijn 449 leerlingen/topsporters in de 8 topsportscholen ingeschreven. De 8 topsportscholen zijn : Gent (gymnastiek, wielrennen, atletiek en voetbal), Meulebeke (voetbal), Vilvoorde (volleybal), Mortsel (tennis, badminton en zeilen), Merksem

(basketbal, gymnastiek (acro), skiën, zwemmen, judo en voetbal), Leuven (tafeltennis en voetbal), Hasselt (taekwondo, handbal, paardrijden, atletiek en golf) en Genk (voetbal).

▪ Analyse van de pijnpunten

Aan de hand van enerzijds het IOS-onderzoeksrapport van 2001 over de evaluatie van het opzet en de werking van de topsportscholen in Vlaanderen en anderzijds de evaluatie door de sportcoördinatoren van de topsportscholen (2002) werden verschillende pijnpunten gedetecteerd in de werking van de topsportscholen en werden adviezen voor remediëring geformuleerd en overgemaakt aan de ministers van Onderwijs en Sport.

Op 19/3/2003 werden deze pijnpunten nogmaals in een formeel advies van de begeleidingscommissie van de topsportconvenant aan de ministers van Onderwijs en Sport bezorgd.

Deze pijnpunten hebben vooral betrekking op onderwijsaangelegenheden. Ondanks herhaald signaleren van de problematiek, werden tot op heden nog steeds geen concrete maatregelen tot remediëring getroffen.

Dezelfde knelpunten zoals geformuleerd in het evaluatierapport van de sportcoördinatoren van de topsportscholen blijken ook uit het onderzoeksrapport naar het topsportklimaat.

De belangrijkste pijn- en aandachtspunten die door de sportfederaties ervaren worden zijn een uitbreiding van het aanbod inzake studierichtingen in combinatie met topsport, een internaat uitsluitend voor leerlingen/topsporters in de nabijheid van de topsportschool, het aanstellen van een coördinator (vrij van lesopdracht) door de topsportschool (= onderwijs), een meer adequate ondersteuning van de leerlingen/topsporters wat betreft de studiebegeleiding (studiepakketten), de nood aan een uitbreiding van de topsportschool naar de eerste graad van het secundair onderwijs (middenschool) en voor sommige sporttakken een flexibel studiesysteem, reeds vanaf 8-9 jaar (basisschool), alsook de nood aan een kwaliteitsvolle (top)sportinfrastructuur in de nabijheid van de topsportschool.

▪ Onmiddellijke remediëring van een aantal pijnpunten vanaf het schooljaar 2004-2005

Voorgesteld wordt om volgende extra faciliteiten te bieden voor de topsportscholen die meer dan 100 leerlingen/topsporters hebben in de 1^e + 2^e + 3^e graad of 4 en meer sportfederaties huisvesten in de 1^e + 2^e + 3^e graad.

Zowel in ASO als in TSO dient een minimum urenpakket omkadering van 20 uur per leerjaar / per studierichting topsport voorzien te worden voor de algemene vakken. Tevens mogen de studierichtingen topsport (ASO en TSO) niet samenzetbaar zijn.

Er dienen extra studierichtingen in combinatie met “topsport” geprogrammeerd te worden voor ASO 2^e graad: topsport-talen, topsport-wetenschappen, voor ASO 3^e graad: topsport-wiskunde, topsport-talen, topsport-wetenschappen en voor TSO 2^e graad + 3^e graad: topsport (LO), topsport-secretariaat-talen.

Er dient een implementatie te gebeuren van afzonderlijke topsportklassen in de 1^e graad (middenschool) waarbij tijdens het curriculum 8 uur topsporttraining gegeven wordt. Deze topsportklassen (1 klas per studiejaar) dienen over een gegarandeerd minimumpakket uren lerarenomkadering te beschikken die niet gegenereerd dienen te worden door het lesurenpakket

van de school. Tevens dienen leerlingen/topsporters met een topsportstatuut B in de 1^e graad recht te hebben op 40 i.p.v. 20 halve dagen gewettigde afwezigheden.

Er dienen structurele faciliteiten verleend te worden voor bepaalde sporten (in elk geval gymnastiek, zwemmen en tennis) in de basisschool gekoppeld aan deze topsportschool. Deze faciliteiten hebben betrekking op de mogelijkheid om 6 uur topsportvoorbereidende training te organiseren tijdens het curriculum en het verlenen van 40 halve dagen gewettigde afwezigheid (conform de huidige regeling in alle richtingen van de topsportschool voor leerlingen/topsporters met een B-statuu) voor leerlingen met een topsportstatuut en ingeschreven in dergelijke basisschool.

De gegenereerde uren lerarenomkadering dienen door de topsportscholen integraal gebruikt te worden voor de studierichtingen topsport (bijwerklessen, individuele begeleiding, opmaak studiepakketten, etc.).

Er dient één voltijdse coördinator (vrijgesteld van lesopdracht en aangesteld door onderwijs) aangesteld te worden die de volledige coördinatie (bovenbouw, middenschool en basisschool) uitvoert met de participerende sportfederaties (gebruik infrastructuur, transport, internaat, afwezigheden, planning bijlessen en bijwerking, planning stages, etc).

Het internaat verbonden aan een topsportschool (scholengemeenschap) dient andere omkaderingsnormen te krijgen voor leerlingen/topsporters die in internaat verblijven. Het voorstel is 1 opvoeder/begeleider per aangevangen reeks van 15 leerlingen/topsporters i.p.v. 1 op 21.

▪ **Integrale remediëring van de pijnpunten en optimalisering van de topsportscholen vanaf het schooljaar 2005-2006**

Bij het uittekenen van een visie omtrent een volwaardige topsportschool zijn volgende elementen van doorslaggevend belang:

De lokalisatie van een topsportschool dient te gebeuren in functie van de ideale (top)sportinfrastructuur voor de betreffende sporttakken, liefst in de nabijheid van (bvb. universitaire) centra met sporttechnische, sportmedische en sportwetenschappelijke expertise en sportinfrastructuur. Voor sommige sporten betekent dit een herlokalisatie van de topsportschool (bvb. zeilen en windsurfen).

De leefbaarheid van een volwaardige topsportschool wordt sterk bepaald door de aanwezigheid van een groot aantal leerlingen/topsporters in de topsportschool. Dit heeft immers een sterke invloed op het genereren van het aantal uren lerarenomkadering. Hierdoor bestaat er tevens een grotere mogelijkheid om een afzonderlijke entiteit topsport binnen de school te organiseren, wat zijn weerslag heeft op het creëren van een “topsportvriendelijk klimaat” binnen de school en tussen de trainers, de vakleerkrachten en de leerlingen/topsporters. Bovendien zal het internaat, verbonden aan een volwaardige topsportschool, eveneens meer leerlingen/topsporters huisvesten, waardoor meer mogelijkheden gecreëerd worden om dit internaat uitsluitend te bevolken met leerlingen/topsporters, om ook hier een “topsportvriendelijk klimaat” te realiseren. Dit heeft consequenties naar voeding, flexibiliteit bij studie en trainingsmomenten, aanstelling van opvoeders die topsportminded zijn, etc.

De leefbaarheid van een volwaardige topsportschool wordt eveneens sterk bepaald door de aanwezigheid van meerdere sportfederaties in de school. Immers, de organisatie van de medische, paramedische en psycho-sociale begeleiding met de nodige lokalen, de organisatie

van de kracht- en fitnesstraining en de installatie van audiovisuele lokalen is meer efficiënt in een topsportschool die meerdere sportfederaties huisvest. Ook de frequente contacten tussen de trainers van de verschillende sporten geeft vaak aanleiding tot een wederzijdse uitwisseling met betrekking tot trainingsinformatie, sportwetenschappelijke know-how, etc. De aanwezigheid van meerdere sportfederaties in een volwaardige topsportschool heeft eveneens zijn weerslag op de organisatie en financiering van de transporten voor leerlingen/topsporters en trainers naar de sportinfrastructuur, voor stages, etc.

Topsportscholen die slechts één sport huisvesten hebben hoger genoemde behoeften niet. Het is dan ook aangewezen dat maatregelen getroffen worden teneinde de realisatie van volwaardige topsportscholen, rekening houdende met de wensen van de betrokken sportfederaties, te bereiken.

Los van het concept van een volwaardige topsportschool, veronderstelt een optimalisering van de topsportscholen volgende maatregelen tot remediëring :

Op het vlak van onderwijsorganisatie

Er dient een implementatie te gebeuren van afzonderlijke topsportklassen in de 1^e graad (middenschool) waarbij tijdens het curriculum 8 uur topsporttraining gegeven wordt. Tevens dienen leerlingen/topsporters met een topsportstatuut B in de 1^e graad recht te hebben op 40 i.p.v. 20 halve dagen gewettigde afwezigheid.

Inzake studiefaciliteiten en studiebegeleiding dienen eveneens een aantal maatregelen getroffen te worden waaronder het stimuleren van een flexibele studiebegeleiding door de vakleerkrachten via een meer individuele aanpak van de leerlingen/topsporters en het ter beschikking stellen van specifieke geïnformateerde studiepakketten (afstandsonderwijs), op te maken door de begeleidingsdiensten van de onderwijsnetten en de dienst voor onderwijsontwikkeling (DVO) voor de vakleerkrachten. Tevens dient aan de leerlingen/topsporters de mogelijkheid gegeven te worden om op een meer soepele wijze toetsen en taken af te leggen in functie van hun trainingsprogramma en om hun examens te kunnen afleggen buiten de reguliere evaluatieperiodes (noodzakelijk bij het samenvallen van de evaluatieperiodes in school en specifieke competities en/of stages).

De uitbouw van de eerste lijnszorg op medisch, paramedisch en psycho-sociaal vlak, dient georganiseerd te worden in elke topsportschool in samenwerking met de betrokken sportfederaties.

Op het vlak van sportorganisatie

De combinatie van strengere selectiecriteria voor instap in een topsportschool (zoals nu reeds zal gebeuren vanaf het schooljaar 2004-2005), gekoppeld aan een efficiënt systeem van talentdetectie door de topsportfederatie zal ertoe leiden dat meer leerlingen/topsporters met meer potentieel in de topsportscholen kunnen opgenomen worden.

Er dient een uitbreiding te gebeuren van de instroom van leerlingen/topsporters in de 1ste graad teneinde hen voor te bereiden op een grondige en strenge selectie vanaf de 2de graad om zodoende de drop-out tijdens 2de en 3de graad terug te dringen (zie hierna middenschool).

De topsportfederaties die in een topsportschool participeren dienen op zeer korte termijn de ontwikkelingslijn van hun sport (m.a.w. de verschillende ontwikkelingsfasen tot het topsportniveau) te definiëren en vast te leggen. Voor het bepalen van het topniveau moet uitgegaan worden van internationale topprestaties (finaleplaats/medaille op EK, WK, WS en OS). De verschillende prestatieniveaus, gelinkt aan de ontwikkelingsevolutie, dienen concreet omschreven te worden. Op basis van deze ontwikkelingslijn dienen de verschillende selectiecriteria opgesteld te worden, en minstens voor de topsportschool gebruikt te worden. Het leerplan van de topsportschool dient volledig geïntegreerd te zijn in de ontwikkelingslijn. Daarnaast moeten de topsportfederaties via publicaties en bijscholing voor club- en nationale trainers, de ontwikkelingslijn voor hun sporttak op het terrein bekend maken en de toepassing ervan in de werking van de clubs en selecties realiseren.

De sportfederaties dienen op basis van deze ontwikkelingslijn de noodzakelijke trainingsomvang en het wekelijkse trainingsvolume te bepalen voor de opleiding in de topsportschool. Dit zal op basis van sportspecifieke parameters moeten vastgelegd worden. Het kan zeker niet zijn dat de trainingsarbeid beperkt blijft tot de 12 uren die nu binnen het curriculum gegeven worden. Om enige kans op resultaat te behalen dient nog heel wat uren naschools getraind te worden. De verschillende ontwikkelingsfasen uit de ontwikkelingslijn dienen ook in het vierjaarlijks beleidsplan (luik topsport) van de sportfederatie opgenomen te worden.

De verhoging van de trainingsarbeid met 12 naschoolse uren per week, betekent voor de huidige (14) Vlaamse topsportfederaties met een topsportschool een extra krediet van minimum 700.000 euro (20 VTE), te financieren via de verhoging van de decretale subsidiëring van de topsportscholen (zie verder : budgettering).

Ten einde de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten is het noodzakelijk dat de topsportfederaties (de sportinfrastructuur van) hun topsportschool koppelen aan hun trainingscentrum. Dit leidt immers tot het rationeel inzetten van trainers en (para)medische staf, en staat eveneens garant voor een betere en vlottere communicatie en begeleiding van de andere sporters.

De topsportfederaties zullen meer aandacht dienen te besteden aan de kwaliteit en de uitstraling van de trainers werkzaam in de topsportschool. Gerenommeerde trainers zijn vaak een aantrekkingspool voor potentiële leerlingen/topsporters. Er zullen eveneens maatregelen dienen getroffen te worden om op regelmatige tijdstippen bijscholing voor de trainers van de topsportscholen te organiseren.

Teneinde een degelijk toezicht te houden op de extra-curriculaire trainingen is het aan te bevelen dat deze voor de individuele sporten georganiseerd worden door de topsportfederatie zelf en dat de leerlingen/topsporter op internaat zijn. Voor de ploegsporten is het aan te bevelen dat de leerlingen naschools trainen in een club met een jeugdopleiding op topniveau of op specifieke trainingen georganiseerd door de topsportfederatie, volgens de ontwikkelingslijn die door de VTS en de sportfederatie ontwikkeld is, en in nauw overleg tussen de trainers in de club, de topsportfederatie en de topsportschool.

▪ **Uitbreiding naar de middenschool**

Gelet op het feit dat de sportspecifieke instapleeftijd voor een aantal sporttakken rond de 10 jaar ligt en dat het belangrijk is de technische vaardigheden te ontwikkelen vóór de puberteit, is het aangewezen de instap in de middenschool te situeren. Ook op onderwijsvlak situeert de fase

van algemene vorming zich in de middenschool. Door het uitstellen van de definitieve sportieve selectie en de onderwijskeuze tot na de middenschool zal het misluktingspercentage op sportief en onderwijsvlak dalen.

Om een bredere selectiebasis te bekomen zou het interessant zijn dat elke topsportfederatie in haar huidige topsportschool reeds in de middenschool 8 uur specifieke topsporttraining (binnen het curriculum) zou aanbieden, gefinancierd via de verhoogde decretale subsidiëring van de topsportscholen (zie verder : budgettering).

Bovendien dient overwogen te worden om de sportfederaties de kans te geven om in om het even welke bestaande topsportschool opleidingen en trainingen te organiseren in hun eigen sport in de middenschool. Dit biedt het voordeel dat deze jongeren nog niet verplicht worden om op internaat te gaan, maar toch reeds in een cruciale fase (vóór 14 jaar) een goede begeleiding en topsportopleiding krijgen. Hierdoor krijgt de sportfederatie eveneens de kans om deze talentvolle jongeren 2 jaar intensief te volgen zodat bij definitieve selectie voor de topsportschool (vanaf de 2de graad) er met meer zekerheid en meer resultaatgericht kan geselecteerd worden.

De uitbreiding naar de middenschool van andere topsportscholen valt niet onder de verhoging van de decretale subsidies voor topsportscholen, maar wordt gerealiseerd via het tewerkstellingsproject jeugdtrainers topsport (zie verder : punt 7 van actieplan).

- **Uitbreiding naar de basisschool als voorbereiding op de topsportschool voor gymnastiek, tennis en zwemmen**

De leeftijd van de eerste internationale successen in deze drie sporttakken situeert zich voor de dames tussen 15 en 18 jaar en voor de heren tussen 19 en 21 jaar. Een systematische en progressieve opbouw van de prestatie-eigenschappen is de beste waarborg om de top te bereiken. Het is dan ook een noodzaak om voor deze sporttakken een voorbereidend programma op de topsportschool op te starten in het basisonderwijs. De sportspecifieke instapleeftijd voor tennis, gymnastiek en zwemmen ligt immers rond 8 jaar.

Decentralisatie op provinciaal niveau (twee per provincie, waarvan één bij voorkeur in een basisschool gekoppeld aan een bestaande topsportschool) moet de nodige faciliteiten bieden voor topsportvorming. Twee basisscholen per provincie met een professionele trainer per sporttak staan in voor 6 uur training per week.

De binding met het gezin is voor kinderen in deze leeftijdsgroep zeer belangrijk. Daarom lijkt het aangewezen dat het project in externaat gebeurt. Alleen een basisschool met de vereiste sportinfrastructuur op wandelafstand komt in aanmerking.

De uitbreiding naar de basisscholen valt niet onder de verhoging van de decretale subsidies voor topsportscholen, maar wordt gerealiseerd via het tewerkstellingsproject jeugdtrainers topsport (zie verder : punt 7 van actieplan).

- **Uitbreiding naar de andere sporttakken**

Twee topsportfederaties hebben hun interesse laten blijken om een topsportschool te starten, de triatlon en duatlonliga (VTDL) en de korfbalbond (KBKB). **Voorgesteld wordt dat de huidige procedure, waarbij de minister van Onderwijs voorafgaandelijk het bindend advies van het Bloso vraagt over de kandidatuur van de sportfederatie, geformaliseerd wordt. De opname van de sportfederatie in het topsportbeleid is voor het Bloso een bepalende voorwaarde om een gunstig advies te verlenen.**

▪ **Budgettering**

De realisatie van de uitbreiding naar de middenschool in de topsportscholen waar de topsportfederaties actief zijn in de 2de en 3de graad en de uitbreiding naar mogelijk nieuwe sporttakken, veronderstelt een extra krediet vanaf 2005 van 400.000 euro per jaar.

Globaal betekent dit voor de topsportscholen een extra krediet van $700.000 + 400.000 = 1.100.000$ euro via de verhoging van de decretale subsidies voor topsportscholen.

De uitbreiding naar de middenschool van andere topsportscholen en de topsportvoorbereidende training in de basisschool zullen gefinancierd worden via het tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport (zie punt 7 van dit actieplan).

4. Bloso-tewerkstellingsproject Topsport

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “ruim één op vijf atleten (22,9%) aangeeft in het verleden problemen, een tekort aan financiële middelen, gekend te hebben waardoor zijn sportcarrière belemmerd werd. Een groot deel beoefent naast de sportactiviteiten nog een fulltime job, waardoor hij/zij onmogelijk evenveel uren kan trainen.” (p.89)

Op dit moment is in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport een contingent van 43 voltijdse equivalenten/arbeitsplaatsen (VTE) voorzien. Momenteel is dit project nagenoeg volzet. Vanaf 2005 wordt een uitbreiding van het project gevraagd met 20 VTE aan de minister van Tewerkstelling, bij voorkeur nog te beslissen in deze legislatuur. Eind 2005 zal geëvalueerd worden of er nog een bijkomende uitbreiding noodzakelijk is met het oog op de periode 2006-2008 (focus 1).

De criteria voor opname in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport werden in juni 2002 vastgelegd door de minister van Sport op voorstel van het Vlaams Overlegplatform Topsport (voorloper van de Stuurgroep Topsport).

De criteria voor opname van elitesporters in het tewerkstellingsproject werden als volgt bepaald:

- **Voor de individuele sporttakken**
 - Olympische sporttakken:
 - 12de land op Wereldkampioenschappen ²
 - 8ste land op Europese kampioenschappen ¹
 - finales op de grootste internationale tornooien (vooraf te bepalen)
 - 32ste plaats op wereldranglijst: badminton, tafeltennis, tennis
 - Paralympische sporttakken³:
 - medaille op Paralympics
 - medaille op Wereldkampioenschappen
 - Niet Olympische sporttakken²:
 - medaille op Wereldspelen

² de landenplaats dient geëvalueerd te worden in functie van het aantal deelnemende landen

³ nog meer dan voor de Olympische sporttakken dienen de resultaten in deze twee categorieën geëvalueerd te worden in functie van het deelnemersveld

- medaille op Wereldkampioenschappen
- **Voor de Olympische ploegsporten**
 - gekwalificeerd zijn voor en bovendien resultaten behaald hebben op Wereldkampioenschappen en/of Europese kampioenschappen
 - ploegen met reële kwalificatiekansen voor Olympische Spelen en/of Wereldkampioenschappen

Wat betreft de categorie beloftevolle jongeren, zullen de criteria voor opname in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport per sporttak worden opgesteld door Bloso in samenspraak met de betrokken sportfederatie en het BOIC. De criteria voor beloftevolle jongeren zullen enerzijds gebaseerd zijn op het prestatieprofiel (de resultaten), waarbij zowel piekprestatie, prestatie-evolutie als prestatiedichtheid zullen geëvalueerd worden. Anderzijds zal er ook rekening gehouden worden met de intrinsieke kwaliteiten van de beloftevolle jongere. De intrinsieke kwaliteiten zullen moeten blijken uit het individueel op schema zitten in het “topsportloopbaanplan”, afgeleid uit de ontwikkelingslijn per sporttak.

De criteria inzake de prestaties voor beloftevolle jongeren zijn op dit moment als volgt vastgelegd :

- 12de land op Wereldkampioenschappen “Jeugd”⁴
- 8ste land op Europese kampioenschappen “Jeugd”³
- Finale op EYOF (European Youth Olympic Festival)
- Finales op de grootste internationale toernooien (op voorhand te bepalen binnen de Stuurgroep Topsport)
- 12de plaats op de wereldranglijst van de respectievelijke leeftijdscategorie³

Aan de betrokken topsporters wordt een wedde uitbetaald conform de gangbare Bloso-barema's, gebaseerd op het behaalde diploma.

Tot op heden is er voor de topsporters in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport geen specifiek krediet voorzien voor de persoonlijke omkadering en begeleiding.

Het lijkt dan ook noodzakelijk naar de toekomst toe een specifiek budget voor deze persoonlijke omkadering en begeleiding te voorzien (25.000 euro per topsporter per jaar = 1.575.000 euro per jaar voor 63 topsporters) voor terugbetaling van de gemaakte kosten, zoals reis- en verblijfkosten in binnen- en buitenland, specifieke of (dure) hoogtechnologische materialen, onkosten van de persoonlijke trainer, etc.

5. Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “één op drie topsporters (33%) uit de bevraagde doelgroep tijdens de studietijd geen gebruik kon maken van enige speciale topsportfaciliteiten, noch op het niveau van secundair onderwijs, noch op het niveau van hoger/universitair onderwijs.” (p.72)

⁴ “jeugd” : de leeftijdscategorie voorafgaand aan de senioren categorie

Dit project is recent opgestart (academiejaar 2003-2004) en vindt zijn basis in het topsportconvenant Hoger Onderwijs.

Op dit ogenblik hebben 5 topsportstudenten een arbeidscontract met het Bloso, waarbij de wedde 70% bedraagt van de gangbare Bloso-barema's, afhankelijk van het diploma.

Door het BOIC wordt voor deze topsporters/studenten voor hun topsportprogramma een budget van 20.000 euro per topsporter/student per academiejaar voorzien. Het Bloso betaalt aan de betrokken onderwijsinstelling, die verondersteld wordt de noodzakelijke studie- en examenfaciliteiten te verlenen, een bedrag van 3000 euro voor de studiebegeleiding.

In het huidig academiejaar komen enkel elitesporters in aanmerking (criteria zie punt 4 van actieplan). Het is de bedoeling om vanaf het academiejaar 2004-2005 dit project uit te breiden naar de beloftevolle jongeren. Wat betreft de categorie beloftevolle jongeren gelden dezelfde criteria inzake prestaties als voor de beloftevolle jongeren van het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport (zie punt 4 van actieplan).

Vanaf het academiejaar 2004-2005 zal het aangaan van een individueel leertraject (het spreiden van het curriculum over een groter aantal jaren dan voorzien) een noodzakelijke voorwaarde worden voor opname in het Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs. Eén van de centrale doelstellingen van het project is immers om de topsporter/student de kans te bieden om voldoende tijd vrij te maken voor de sportieve voorbereiding op topprestaties.

Geraamd wordt dat ingevolge deze uitbreiding een 20-tal beloftevolle jongeren voor het academiejaar 2004-2005 in aanmerking zullen komen voor dit project en dat dit aantal in de daaropvolgende jaren (2005-2008) nog zal toenemen.

Budgettair betekent dit voor 2005 een bijkomende financiële inspanning van 860.000 euro (20 topsporters/studenten x 3.000 euro onderwijsbegeleiding + 20.000 euro loonlast + 20.000 euro individuele omkadering). Eind 2005 zal geëvalueerd worden of er nog een bijkomende uitbreiding noodzakelijk is met het oog op de periode 2006-2008 (focus 1).

6. Pool van toptrainers

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat "89% van de trainers van mening is dat het beroep van toptrainer onvoldoende erkend wordt in Vlaanderen. 71% beoordeelt de carrièreperspectieven voor toptrainers in Vlaanderen onvoldoende tot slecht. De trainers geven als belangrijkste noden weer (p.90) :

- *betere vergoedingen voor trainers*
- *een trainersstatuut*
- *uitbreiding van de faciliteiten op het werk*
- *uitbouw van een professioneel kader en een degelijke structuur en een echte sportcultuur"*

"Volgens de bevraagden zouden er gemiddeld nog drie federatietrainers en vier assistent-trainers aangetrokken moeten worden om optimaal te functioneren." (p.120)

"63% van de bevraagde trainers oefent naast de trainingsactiviteiten nog ander betaald werk uit. Het grootste deel van de trainers verdient met zijn/haar sporttak minder dan 10.000 Euro per jaar. Slechts 17% van de trainers heeft een schriftelijk arbeidscontract. Een gebrek aan sociale zekerheid is een voorname reden waarom trainers niet kunnen kiezen voor hun sport." (p.86)

De Stuurgroep Topsport stelt vast dat in een groot aantal sporttakken te weinig of geen expertise en competentie van toptrainers aanwezig is in Vlaanderen. Waar dit wel het geval is combineren Vlaamse toptrainers hun trainersloopbaan vaak/meestal met een half- of voltijdse baan, omwille van werkzekerheid, sociaal statuut en loon. Dit betekent dat weinig Vlaamse toptrainers 100% als professionals met topsport bezig zijn. Buitenlandse toptrainers zijn op dit moment vaak onbetaalbaar voor de Vlaamse topsporters/topsportfederaties.

Voorgesteld wordt een pool te creëren van Vlaamse en buitenlandse toptrainers in functie van de concrete noden per sporttak voor de periode 2005-2008 (verlengbaar).

Wat de Vlaamse toptrainers betreft is het de bedoeling een competitief loon te voorzien (marktwaaarde), ongeacht het tewerkstellingssysteem (detachering, loopbaanonderbreking, ...) om de beste Vlaamse toptrainers op te nemen in deze pool. Dezelfde competitieve verloning geldt uiteraard ook voor het aantrekken van buitenlandse toptrainers. Vanuit de afdeling Topsport van het Bloso zullen deze toptrainers ad hoc in de betrokken topsportfederaties worden ingezet, om hun beloftevolle jongeren en elitesporters optimaal te omkaderen en voor te bereiden op topsportprestaties. De toptrainers in de pool krijgen de bijkomende opdracht om de permanente trainingstechnische begeleiding te doen van trainers A en niet-gediplomeerde toptrainers in de betrokken sporttakken (sportfederaties).

In dit project kunnen naast de klassieke toptrainer/coach ook, maar in beperkte mate, hooggespecialiseerde kracht- en conditietrainers worden opgenomen, die kunnen worden ingezet in meerdere sporttakken (sportfederaties).

De loonkost van 1 VTE toptrainer met internationale expertise wordt geraamd op 60.000 euro/jaar. Rekening houdend met de combinatie van enerzijds het aantal topsporters en anderzijds het aantal topsporttakken, wordt voorgesteld om in 2005 een contingent te voorzien van 42 VTE (Vlaamse en buitenlandse) toptrainers (60.000 euro x 42 = 2.520.000 euro). Hierbij wordt uitgegaan van 63 tewerkgestelde topsporters en 25 topsporters/studenten.

Naast het loon dient uiteraard een extra krediet te worden voorzien voor de terugbetaling van de gemaakte onkosten (reis- en verblijfkosten binnen- en buitenland, communicatiekosten, ...) Deze onkosten worden geraamd op 10.000 euro per toptrainer (420.000 euro per jaar voor 42 VTE toptrainers).

Globaal betekent dit een extra budget van 2.940.000 euro per jaar.

7. Tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “de helft van de trainers (58%) aangeeft niet in staat te zijn om aan talenten voldoende extra aandacht/faciliteiten te kunnen bieden. De belangrijkste oorzaak hiervan is een gebrek aan tijd door de combinatie met een job en het gezin. Een tweede probleem is het tekort aan (geschikte) accommodaties en tenslotte is er een gebrek aan financiële middelen.” (p.87)

Topsport op een kwalitatief en pedagogisch verantwoorde wijze overbrengen naar jonge potentiële topsporters moet van bij aanvang gebeuren onder leiding van gespecialiseerde en gekwalificeerde trainers/begeleiders. Derhalve is er naast het aantrekken van toptrainers (zie punt 6 van actieplan) bijkomend nood aan het aantrekken van deskundige jeugdtrainers.

Vandaar het voorstel om een tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport op te starten.

De sporten waarvoor men op zeer jonge leeftijd (8 tot 12 jaar) specifieke en deskundige begeleiding moet voorzien om uitzicht te krijgen op het later beoogde topniveau, kampen met het probleem dat hun sportclubs deze noodzakelijke basisopleiding noch inzake trainingsvolume, noch inzake begeleidingsniveau kunnen aanbieden, waardoor de sportfederatie voor een zware – en vandaag niet in te vullen – verantwoordelijkheid wordt geplaatst.

Voor sporttakken waar de topsporttraining zeer vroeg dient aan te vangen (zwemmen, tennis en gymnastiek, ...) stelt dit probleem zich reeds op het niveau van de basisschool. Meer nog, binnen deze sporten wordt het een absolute noodzaak om professionele jeugdtrainers topsport aan te trekken, om de betrokken jongeren een goede topsportgerichte basisopleiding te bieden, en hen toch in hun vertrouwde familiale omgeving te laten gedijen (geen internaatformule). De kans dat zij op 14 jaar hun selectie voor de topsportschool behalen, zal toenemen en het gevaar op drop-out na instroom in de topsportschool kan met dezelfde maatregel verminderd worden.

Ook voor sporttakken die nood hebben aan uitbreiding van de topsportschool naar de eerste graad (middenschool) zou de begeleiding in de eerste graad van elk van de bestaande topsportscholen naast de topsportschool die de sporttak momenteel huisvest in de 2de en 3de graad kunnen gebeuren door de jeugdtrainers topsport die aangeworven worden binnen dit tewerkstellingsproject. De instroom in de topsportschool in de 2de en 3de graad kan daardoor vlotter verlopen. Bovendien kan de eerste graad op deze wijze ook wat topsport betreft als een echte observatiegraad beschouwd worden, met een betere definitieve selectie bij aanvang van de tweede graad van de topsportschool tot gevolg. Voor elk van de sporttakken in dit project, moet de optimale trainingsomvang (uren/week) in de jaren voorafgaand aan de definitieve selectie voor de topsportschool (2de graad secundair onderwijs) gedefinieerd worden. De inzet van de tewerkgestelde jeugdtrainers topsport zal immers progressief toenemen in functie van de gewenste trainingsomvang op elke leeftijd.

De taken van de jeugdtrainers topsport binnen dit tewerkstellingsproject zijn:

- De noodzakelijke opleiding en begeleiding verzorgen van de getalenteerde jongeren op basisschoolniveau en/of in de eerste graad van het secundair onderwijs.
- Begeleiding van de sportclubs in de regio inzake noodzakelijke basisopleiding, door het ter beschikking stellen van meerjarige opleidingsprogramma's en specifieke bijscholingen (clinics) voor gediplomeerde trainers in de clubs.
- Talentdetectie door scouting van jongeren in de clubs, als voorbereiding op selectie voor de topsportgerichte basisopleiding door de sportfederatie/topsportschool.

Vanuit deze visie is het ook aangewezen om binnen de Vlaamse Trainersschool een specifieke module "topsportgerichte jeugdtraining" te creëren (aansluitend op de opleiding trainer A) voor de opleiding van hooggespecialiseerde jeugdtrainers topsport.

De jeugdtrainers topsport in dit tewerkstellingsproject moeten trainer A zijn of geassimileerd in hun sporttak m.i.v. de specifieke module "topsportgerichte jeugdtraining". Naast dit diploma moeten de jeugdtrainers topsport relevante ervaring hebben inzake topsport en/of topsportgerichte training bij jongeren.

Voor elk van de drie sporttakken (gymnastiek, tennis en zwemmen) worden in de eerste fase (focus 1 : tot OS 2008) maximaal 10 regio's bepaald door de sportfederatie (2 per provincie), regionaal verspreid over Vlaanderen. Iedere regio werkt vanuit een centraal gelegen en goed bereikbare basisschool, met bestaande en geschikte sportaccommodatie voor topsportgerichte

basistraining. Bijkomend wordt aan 6 sporttakken (nader te bepalen) de kans geboden om op 5 plaatsen (één per provincie) een topsportvoorbereidende opleiding te organiseren in de eerste graad van de topsportschool.

Dit betekent dat in de eerste fase (2005-2008) maximaal 60 VTE betrekkingen in dit tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers topsport worden voorzien.

8. Begeleiding en ondersteuning van de topsportfederaties

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “de begeleiding van de sportfederaties door de overheid en/of overkoepelende organisaties nog aanzienlijk kan worden verbeterd. De sportfederaties geven te kennen nood te hebben aan bijkomende begeleiding op het vlak van sportspecifieke aspecten, zoals (para)medische begeleiding (44% van de federaties vindt deze onvoldoende tot slecht), mentale begeleiding (48%), trainingsplanning en periodisering (52%). Op bestuurlijk vlak kan meer aandacht gaan naar begeleiding in professionalisering van de sportfederaties (60%), doorstroming van wetenschappelijke informatie (80%), beleidsvoering voor topsport (42%) en juridische aspecten (38%).” (p.127) “Binnen de afdeling Topsport van het Bloso dienen derhalve personen verantwoordelijk te worden gesteld voor de begeleiding van de sportfederaties in deze verschillende domeinen.” (p.159)

Een groot deel van de basisexpertise inzake topsportbegeleiding en topsportondersteuning is sporttakoverschrijdend. Talentdetectie, talentontwikkeling, plannen en periodiseren, mentale begeleiding, krachttraining, blessurepreventie, voedingsbegeleiding, rughygiëne en houdingsperceptie, etc. zijn voorbeelden waarvan de basisexpertise over verschillende sporttakken heen gelijklopend is, en waarbij de begeleiding en ondersteuning in eerste instantie sporttakoverschrijdend kan en moet aangeboden worden.

▪ Talentdetectie en talentontwikkeling

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “er slechts weinig sporttakken zijn in Vlaanderen waar de sportfederatie op een gestructureerde basis aan talentdetectie doet. Liefst 9 sportfederaties geven zelf aan dat een kwart van de jongeren die er in hun sporttak voor in aanmerking komen, niet wordt ontdekt met hun huidig selectiesysteem. De samenwerking met scholen en clubs is beperkt. Veel sportfederaties (14) starten bovendien te laat met hun actieve zoektocht naar talenten. Bij te veel sportfederaties staat de prestatie centraal. Er wordt voornamelijk (23 sportfederaties) geselecteerd via competitie, vaak naast een uitnodiging op selectietrainingen. Verder blijkt dat een kwart van de jongeren op toevallige wijze wordt ontdekt.” (p.64)

“De talentontwikkeling komt volgens atleten, trainers en sportfederaties in Vlaanderen het meest voor verbetering in aanmerking.” (p.58) “De atleten en trainers geven als voornaamste knelpunten aan: een onvoldoende professionele aanpak, een gebrek aan steun voor opkomend talent en het ontbreken van financiële middelen en van bepaalde begeleidingsvormen, onder meer op (para)medisch vlak.” (p74)

“De overheid zou hier een faciliterende rol kunnen spelen. Enerzijds door meer beleidsvoorwaarden te koppelen aan de subsidies. Anderzijds door aan de hand van een actieve begeleiding en een uitgebreide informatievoorziening het talentdetectiebeleid in Vlaanderen te structureren.” (p134)

Binnen de afdeling Topsport van het Bloso werd een instrument voor talentdetectie en talentontwikkeling uitgewerkt.

De topsportfederatie geeft door het beantwoorden van een reeks vragen (n=175) een beeld over negen categorieën van relevante onderwerpen i.v.m. haar systeem van talentdetectie en talentontwikkeling (operationele talentomschrijving, sportoverschrijdende criteria, sporttakspecifieke criteria, controle op het sportief traject, waarde van de beoordeling, meetbaarheid van de beoordeling, humane/sociale/ethische/pedagogische criteria, toepassen van het principe van de prestatiepiramide en effectiviteitanalyse), telkens met betrekking tot de verschillende stappen van de fase talentdetectie (talentidentificatie, talentopsporing, talentselectie) en de fase talentontwikkeling (begeleiding en evaluatie). De antwoorden worden beoordeeld en verwerkt tot een gedetailleerde sterkte-zwakte analyse, waarbij richtlijnen voor remediëring en optimalisering worden opgesteld. Dit instrument is begin 2004 uitgetest via een pilootproject bij drie topsportfederaties, nml. tennis, zwemmen en basketbal. Naar aanleiding van de evaluatie van het pilootproject zal het instrument talentdetectie desgevallend worden aangepast (mei 2004).

Vóór 1 september 2005 zal het systeem van talentdetectie en talentontwikkeling van alle topsportfederaties doorgelicht zijn. Alle topsportfederaties zullen in juni 2004 verplicht deelnemen aan een bijscholing/workshop hieromtrent. Het optimaliseren van het systeem van talentdetectie en talentontwikkeling zal verplicht deel uitmaken van het door de topsportfederaties jaarlijks in te dienen actieplan topsport (vanaf 2006).

In 2005 is hiervoor een extra budget van 85.000 euro noodzakelijk, voor de periode 2006-2008 is een jaarlijks bedrag van 10.000 euro noodzakelijk.

▪ **Topsportervolgsysteem**

In het onderzoek naar het topsportklimaat wordt de sportfederaties aanbevolen “om vanaf heden duidelijke profielen van alle geselecteerden bij te houden en op elke leeftijd aan te vullen. Dit zal de sportfederaties in de toekomst de mogelijkheid bieden terug te kijken op de eigenschappen van jonge talenten die het wel en niet hebben gemaakt. (p.137) Aan de sportfederaties raden we aan om een atletenvolgsysteem op te stellen.” (p. 141)

Een topsportervolgsysteem koppelt in een databank informatie over de geleverde prestaties van de (potentiële) topsporters aan gegevens die verband houden met de individuele ontwikkeling (trainingsbelasting, competitieniveau, begeleidingshistoriek, letselhistoriek, lichamelijke groei en biologische ontwikkeling). Een goed uitgebouwd topsportervolgsysteem stelt de topsportfederaties in staat om de weg die topsporters afleggen om aan de top te geraken in detail te reconstrueren en biedt de referentie voor de te volgen ontwikkelingslijn voor toekomstige topsporters. Het laat toe om potentiële topsporters te situeren ten opzichte van de ontwikkelingslijn. Daarnaast laat het op termijn ook toe om jonge potentiële topsporters gericht (bij) te sturen op basis van sporttak- en leeftijdsspecifieke referentiewaarden. Bestaande referentiewaarden van Vlaamse en buitenlandse topsporters moeten zoveel mogelijk geïntegreerd worden in het topsportervolgsysteem.

Momenteel is een dergelijk systeem in slechts enkele topsportfederaties enigszins operationeel. Bloso zal daarom een topsportervolgsysteem uitwerken, dat modulair aan de noden van de verschillende topsportfederaties zal worden aangepast. De topsportfederaties zullen geresponsabiliseerd worden voor het bijhouden van gegevens van de (potentiële) topsporters die opgevolgd worden in het kader van talentdetectie, de leerlingen/topsporters, de beloftevolle jongeren en de elitesporters. Enerzijds zal maximaal aandacht besteed worden aan het gebruiksvriendelijk maken van de toepassing. Het systeem zal ondermeer toelaten om gegevens

van een (eveneens te ontwerpen) digitale trainingsagenda eenvoudig over te nemen. Anderzijds zullen de topsportfederaties via workshops begeleid worden bij het in gebruik nemen van het topsportervolgsysteem.

Alle gegevens zullen centraal worden bijgehouden door de afdeling Topsport van het Bloso en als bijkomende referentie voor talentdetectie gebruikt worden i.s.m. de topsportfederaties.

De basistoepassing en de software implementatie zullen in 2004 worden uitgewerkt. In de loop van het schooljaar 2004-2005 zal een proefproject in drie topsportfederaties met een topsportschool worden opgestart. Na evaluatie zal het topsportervolgsysteem gaandeweg operationeel gemaakt worden in alle topsportfederaties in de periode 2005-2008.

Voor dit project is de halftijdse inzet van een informaticus vereist gedurende één jaar voor het ontwerpen van het topsportervolgsysteem en een jaarlijks budget van 15.000 euro voor softwarelicenties en opleiding in het gebruik van een digitale trainingsagenda.

▪ **Trainingstechnische begeleiding**

Trainingstechnische begeleiding is een opdracht die de topsportfederaties in eerste instantie zelf moeten invullen op het terrein. Het coördineren en ondersteunen van de trainingstechnische begeleiding en het integreren van sporttakoverschrijdende expertise in de werking op het terrein, zijn opdrachten voor de afdeling Topsport van het Bloso en het topsportdepartement van het BOIC. Hierover zullen tussen beiden naar de toekomst toe concrete afspraken worden gemaakt.

Plannen en periodiseren

Dit project zal de Vlaamse topsportfederaties helpen om de optimale ontwikkelingslijn van potentiële topsporters te omschrijven en om methoden tot “individualiseren” van die ontwikkelingslijn in kaart te brengen door inzicht bij te brengen in optimale trainingsbelasting (volume, intensiteit) en de meest geschikte trainingsdynamiek (spreiding, variatie, supercompensatie).

De expertise rond correct plannen en periodiseren zal ter beschikking gesteld worden van de directe begeleidingsgroep van de (potentiële) topsporters. Hierdoor kunnen getalenteerde jongeren reeds vroeg in hun carrière de correcte attitudes met betrekking tot plannen en periodiseren bijgebracht worden. Dit moet enerzijds leiden tot een volledig ontplooiën van het individueel talent, anderzijds moet de potentiële topsporter steeds beter gaan presteren op het ogenblik van belangrijke wedstrijden.

Vanuit een inventarisatie van de sporttechnische en sportfysiologische kenmerken van de (potentiële) topsporters per sporttak wordt het topsportprofiel ontwikkeld. De topsportfederaties worden gemotiveerd en geholpen om de voor hun sporttak relevante fysieke belasting te omschrijven, te kwantificeren en te inventariseren.

Tevens worden de topsportfederaties ondersteund om databanken met ontwikkelingsgegevens van jonge talenten aan te leggen, mede d.m.v. gebruik van een digitale trainingsagenda, databanken met gegevens van hun eigen topsporters en van andere internationale topsporters aan te leggen, en om die databanken te gebruiken, te actualiseren en desgevallend bij te sturen. Gespecialiseerde medewerkers van de afdeling Topsport van het Bloso zullen stapsgewijs de topsportfederaties begeleiden om sportrelevante tests en metingen accuraat te interpreteren en om in te spelen op de afwisselingen tussen verschillende niveaus van fysieke belasting in wedstrijd.

Tot slot zal ondersteuning geboden worden bij het zoeken naar een sporttakspecifieke strategie om toptraining bij te sturen.

Dit actiepoint zal inzake structurele aanpak (begeleiding van de trainers van de topsportfederaties en de topsportscholen) gerealiseerd worden door de afdeling Topsport van het Bloso. De coördinatie van de begeleiding van individuele topsporters (elitesporters en beloftevolle jongeren) zal gerealiseerd worden door het BOIC, in samenspraak en overleg met de afdeling Topsport van het Bloso.

In de periode 2004-2008 zullen progressief alle topsportfederaties in dit project opgenomen worden. Hiertoe wordt vanaf 2005 een jaarlijks budget van 45.000 euro vooropgesteld.

Digitale beeldvorming

Digitale beeldvorming is een onmisbaar element geworden in de moderne sporttak- en lichaamsspecifieke begeleiding van topsporters, zowel op sporttechnisch als op (para)medisch vlak. Vier Vlaamse topsportfederaties (tennis, volleybal, badminton en tafeltennis) werden eind 2003 vanuit Bloso uitgerust met spitstechnologisch materiaal en know-how om visuele feedback (in digitale vorm) te leren gebruiken, verwerken en beoordelen aan de hand van referentiebeeldmateriaal dat in een databank opgeslagen wordt. Dit stelt hen in staat om digitale beeldvorming optimaal aan te wenden bij de begeleiding vanaf de instap in het topsporttrainingsprogramma.

Dit project vergt een belangrijke investering in digitale technologie en software, naast een intensieve opleiding (4 maanden) en blijvende ('verankerde') praktijkgerichte sturing.

Indien ook de andere topsportfederaties de komende jaren in dit project zouden worden opgenomen (trainers, coaches, conditietrainers en (para)medische begeleiders van (potentiële) topsporters), dan is een jaarlijks budget van 42.000 euro noodzakelijk.

Wat de andere aspecten van trainingstechnische begeleiding betreft, meerbepaald de conditietraining (kracht, snelheid, uithouding, lenigheid, coördinatie, etc.) zal de VSF bij de Vlaamse sportfederaties tegen mei 2004 peilen naar hun concrete noden. Op dat ogenblik zal worden bekeken welke bijkomende trainingstechnische begeleiding noodzakelijk is in hoofde van de afdeling Topsport van het Bloso en het BOIC.

▪ Mentale begeleiding

Vanaf het moment waarop de doorgedreven topsportgerichte training start tot het einde van de topsportloopbaan, worden (potentiële) topsporters en hun trainers/coaches onder prestatiedruk geplaatst. Mentale begeleiding maakt dan ook integraal deel uit van de optimale begeleiding van leerlingen/topsporters, beloftevolle jongeren en elitesporters. Alle (potentiële) topsporters en hun trainers/coaches moeten in functie van de specifieke noden, toegang hebben tot begeleiding door een sportpsycholoog. Vermits duidelijk de tendens bestaat dat kinderen steeds vroeger aan topsportgerichte training deelnemen (zie hoger in deze nota : uitbreiding van de topsportscholen naar middenschool en basisonderwijs), zal de nood aan het mentale aspect van de topsportbegeleiding progressief toenemen.

De coördinatie van de mentale begeleiding van (potentiële) topsporters vanaf de instap in de topsportschool (desgevallend ook basisschool) dient in de toekomst een opdracht te zijn van de erkende en gesubsidieerde sportmedische keuringscentra (zie volgend punt : medisch-paramedische begeleiding).

In afwachting van het operationeel zijn van deze vernieuwde medisch/paramedische begeleidingscentra voor topsport wordt voorgesteld dat de afdeling Topsport het luik mentale begeleiding uitwerkt binnen de topsportscholen, samen met de trainers. Hiertoe wordt een project “mentale back-up voor trainers” uitgewerkt door een sportpsycholoog (met een specifiek aannemingscontract voor deze opdracht), dat echter niet voorziet in de individuele begeleiding van leerlingen/topsporters. Het BOIC zal de nodige stappen ondernemen om de mentale begeleiding van de individuele topsporters te optimaliseren.

▪ Medisch-paramedische begeleiding

De Stuurgroep Topsport is van mening dat de medische en paramedische begeleiding van (potentiële) topsporters dient gecoördineerd en uitgevoerd te worden door gespecialiseerde centra in Vlaanderen, gelegen in de nabijheid van de topsportscholen en de trainingscentra van de topsportfederaties. De Stuurgroep Topsport stelt vast dat de huidige sportmedische keuringscentra vooral inzake begeleiding niet beantwoorden aan de verwachtingen van de topsportfederaties. Toch zijn de erkende en gesubsidieerde sportmedische keuringscentra nu reeds bevoegd om de sportmedische keuring en begeleiding van (potentiële) topsporters uit te voeren. Het team medisch verantwoord sporten (MVS) maakt op dit moment deel uit van de afdeling preventieve en sociale gezondheidszorg (administratie gezondheidszorg van het departement “welzijn, volksgezondheid en cultuur”). In het kader van de administratieve hervorming van de Vlaamse administratie (Beter Bestuurlijk Beleid) is het de bedoeling MVS onder te brengen in het beleidsdomein “cultuur, jeugd, sport en media”, meer bepaald als een uitvoerende cel binnen het departement.

Het besluit van de Vlaamse regering van 23 november 2001 bij het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening van 27 maart 1991 bepaalt dat de bevoegde Vlaamse minister aan keuringscentra een jaarlijkse tussenkomst kan verlenen. De jaarlijkse tussenkomst kan bestaan uit een forfaitaire toelage van 62.000 euro per jaar voor de compensatie van vaste kosten, een bijkomende toelage van 250 euro per dossier voor de gratis sportmedische keuring en begeleiding van leerlingen/topsporters, beloftevolle jongeren en elitesporters en een aanvullende toelage voor de uitvoering van projecten en/of onderzoek met betrekking tot de medisch verantwoorde sportbeoefening. Om erkend te worden moet een keuringscentrum overeenkomsten voorleggen met een cardioloog/sportarts, een fysisch geneesheer (of orthopedisch chirurg), een sportkinesitherapeut, een voedingsdeskundige/sportdiëtist en een doctor of licentiaat LO met specialisatie trainingsleer. Het keuringscentrum moet beschikken over de nodige ruimte en apparatuur voor sportmedische begeleiding van topsporters, toelaten dat alle belangrijke aspecten in de begeleiding van topsporters in één entiteit kunnen functioneren, beschikken over sportinfrastructuur in de nabijheid van het keuringscentrum om veldtesten mogelijk te maken, en deel uitmaken van (of een samenwerking hebben met) een universiteit, waarin de universiteit de verbintenis aangaat om wetenschappelijke expertise aan te reiken aan het keuringscentrum en haar medewerking te verlenen aan de realisatie van een aanbod van bijkomende opleidingen voor keuringsartsen en begeleiders.

Het aantal betoelaagde keuringscentra bedraagt maximaal één per Vlaamse provincie en maximaal één in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

De forfaitaire toelage voor 2004 werd toegekend aan volgende centra : Brussel-hoofdstad : Brussels laboratorium voor inspanning en topsport VUB, Vlaams-Brabant : Sportmedisch adviescentrum Faculteit lichamelijke opvoeding en kinesitherapie K.U.Leuven, Oost-Vlaanderen : centrum voor sportgeneeskunde UZ Gent, West-Vlaanderen : Mensana Sijsele en Antwerpen : Athlete's Care.

Vastgesteld wordt dat er momenteel in de provincie Limburg geen erkend en gesubsidieerd sportmedisch keuringscentrum is. De voorkeur van de Stuurgroep Topsport gaat uit naar Hasselt, gezien de nabijheid van de topsportschool.

De Stuurgroep Topsport stelt voor om per provincie (+ één in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad) één sportmedische keuringscentrum verder uit te bouwen tot een volwaardig medisch-paramedisch begeleidingscentrum voor topsport. Prioritaire taken hierin zijn het realiseren van het éénvormig sportmedisch dossier (voorwerp van het lopende vervolgproject “opmaak van gestandaardiseerde onderzoeksprotocollen” waarvoor een aanvullende toelage werd verleend en voorwaarde voor het toekennen van de bijkomende toelage voor de gratis sportmedische keuring), het overnemen van de huidige preventiewerking van de afdeling Topsport van het Bloso inzake blessurepreventie op basis van SDE, rughygiëne en houdingsperceptie, mentale begeleiding en voeding (alle preventiewerking moet op het terrein ingevuld en verankerd worden door samenwerking met de topsportfederaties) en het invullen van het curatieve medisch-paramedische luik door nabijheid en laagdrempelige toegang voor (potentiële) topsporters tot gespecialiseerde medische onderzoeken/behandelingen en paramedische zorgen (deze laatste kunnen door de topsportfederaties zelf ingevuld worden in het trainingscentrum en/of de topsportschool).

De Stuurgroep Topsport stelt voor om het sportmedisch keuringscentrum van het BOIC (momenteel niet erkend) te erkennen en te subsidiëren voor de coördinatie en sturing van de 6 medisch-paramedische begeleidingscentra voor topsport.

In afwachting van het operationeel zijn van deze 6 vernieuwde medisch-paramedische begeleidingscentra voor topsport, wordt voorgesteld dat de sportmedische keuringscentra inmiddels de sportmedische keuring uitvoeren, volledig zoals voorzien in het opvolgproject MVS. In principe is het protocol van de gestandaardiseerde keuring uitgewerkt tegen december 2004 en kan vanaf dan ook de bijkomende toelage van 250 euro per dossier uitbetaald worden zodat deze keuring voor de leerlingen/topsporters, beloftevolle jongeren en elitesporters gratis wordt. SDE (Statisch Dynamische Evaluatie : screening van het menselijk bewegingsstelsel van beenderen, spieren en gewrichten) en mentale profielopmaak moeten hierin uitdrukkelijk zijn opgenomen.

De afdeling Topsport van het Bloso werkt het luik letselpreventie uit binnen de topsportscholen, samen met de kinesisten (in mindere mate trainers en artsen) van de topsportfederaties. **Hiervoor zullen aannemingscontracten worden afgesloten met een expert en een bijkomende kinesist.** Het BOIC werkt de preventie uit voor de individuele topsporters (beloftevolle jongeren en elitesporters) i.s.m. de kinesisten (eventueel de artsen) en trainers van de sportfederaties.

Inzake letselbehandeling (vnl. bij traumaletsels, ook bij overbelastingsletsels), moeten de leerlingen/topsporters en de topsporters via de sportmedische keurings- en begeleidingscentra directe toegang hebben tot gespecialiseerde diagnose en –behandeling. De revalidatie gebeurt door de kinesist (i.s.m. de trainers) van de topsportschool/sportfederatie (eventueel BOIC).

▪ Platform van toptrainers

Ten behoeve van de toptrainers van de sportfederaties, de tewerkgestelde toptrainers en jeugdtrainers topsport zal een platform worden opgericht. Dit platform dient om (4x per jaar) relevante kennis en expertise over topsport uit te wisselen. Ter voorbereiding van de vergaderingen van het platform van het toptrainers zullen regelmatig expertmeetings

georganiseerd worden, waarin beperkte groepjes trainers en andere experts specifieke onderwerpen behandelen en op papier zetten.

- **Permanente bijscholing en vorming in managementvaardigheden voor coördinatoren topsport en sporttechnische coördinatoren**

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat een gebrek aan professionalisme één van de belangrijkste tekorten is die de atleten hebben ervaren in de begeleiding van hun topsportcarrière (p.74). 60% van de sportfederaties geeft aan dat ze onvoldoende begeleid worden op dit vlak.” (p.127)

De coördinatoren topsport en de sporttechnische coördinatoren van de topsportfederaties zullen steeds meer hun rol moeten spelen in de uitvoering van het topsportbeleid van de topsportfederaties. Zij moeten daarom niet alleen experts zijn en up-to-date blijven op sporttechnisch vlak, maar zij moeten ook managementvaardigheden beheersen/ontwikkelen, waarvoor ze vaak niet zijn opgeleid : coaching van een groep experts-medewerkers, time-management en agendabeheer, organisatie-management, administratieve en sporttakspecifieke informaticatoepassingen, etc. De huidige decretaal verplichte bijscholingen zijn enerzijds uitsluitend sporttechnisch georiënteerd en anderzijds ontoereikend om al deze vaardigheden te verwerven.

Voor deze doelgroep zullen specifieke praktijkgerichte opleidingen, bijscholingen en workshops ingericht worden door het Bloso in samenwerking met de VSF en/of het BOIC. Vooreerst zullen de reële noden op managementvlak geïnventariseerd worden. Naast een basisopleidingsprogramma management, zullen de coördinatoren topsport en de sporttechnische coördinatoren regelmatig specifieke bijscholingen en workshops management kunnen volgen (5 dagen per jaar), met binnenlandse en buitenlandse experts. Voor deze specifieke bijscholingen is een jaarlijks budget van 85.000 euro noodzakelijk.

- **Ter beschikking stellen van gerichte, topsportrelevante wetenschappelijke kennis en informatie**

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “de doorstroming van wetenschappelijke informatie door 80% van de sportfederaties als onvoldoende tot slecht beoordeeld wordt. (p.127) Ook een aanzienlijk deel van de trainers vindt dat zij beter moeten geïnformeerd kunnen worden over wetenschappelijk onderzoek (p.103). In de trainersopleiding is eveneens meer nood aan doorstroming van wetenschappelijke informatie en aan meer toegepast wetenschappelijk onderzoek.” (p.91)

Deze problematiek dient door de Stuurgroep Topsport nog verder te worden besproken.

9. Opleiding en bijscholing van trainers in functie van begeleiding van elitesporters en beloftevolle jongeren

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “een gebrek aan gediplomeerde trainers een van de voornaamste knelpunten is die door de sportfederaties op clubniveau worden ervaren.” (p.68) “De samenwerking van de sportfederaties met de VTS wordt door bijna alle sportfederaties (22) als goed tot zeer goed bevonden. Drie op vier sportfederaties beoordelen het niveau van de trainersopleiding (via VTS) als redelijk tot goed. De federatietrainers zijn

echter zelf te weinig betrokken in de trainersopleiding. Bovendien wordt er door de sportfederaties geen continuïteit in de trainersopleiding vereist. Slechts vijf sportfederaties leggen een vorm van verplichte bijscholing op aan hun trainers. (p.93) Verder blijkt dat de helft van de sportfederaties nooit of onregelmatig bijscholingen organiseert. (p.94) Nochtans volgen drie op vier trainers regelmatig bijscholingen in hun sporttak. Het beperkte aanbod vormt een probleem. Bovendien zijn de trainers niet zo tevreden over het niveau van deze bijscholingen.” (p.95)

“Tot slot stellen twee op drie trainers dat er onvoldoende gekwalificeerde opleidingen zijn voor het vak van topcoach. Een echte toptrainersopleiding bestaat niet in Vlaanderen. Er is een duidelijk tekort aan opleidingen om sporters op internationaal niveau te begeleiden.” (p.95)

De opleiding en bijscholing van goede trainers is een voorwaarde om op hoog niveau een kwalitatieve ondersteuning en begeleiding van elitesporters en beloftevolle jongeren te realiseren.

De VTS (samenwerkingsverband tussen het Bloso, de sportfederaties en de universiteiten en hogescholen LO), dient hierbij een belangrijke rol te spelen door in overleg en samenspraak met de topsportfederaties en haar toptrainers een hoogstaand opleidings- en bijscholingsprogramma uit te werken en aan te bieden.

De Stuurgroep Topsport stelt voor om voor trainers B, trainers A en niet-gediplomeerde toptrainers van de topsportfederaties, alsook voor de trainers van de topsportscholen verplicht te volgen clinics (bijscholingen) te organiseren over sportspecifieke en trainingstechnische onderwerpen. Deze clinics worden 6 maal per jaar georganiseerd waarbij gerenommeerde trainers uit het buitenland kunnen ingeschakeld worden. Daarnaast zal voor trainers van de topsportfederaties de mogelijkheid gecreëerd worden om gespecialiseerde clinics in het buitenland te volgen. De afdelingen Topsport en Sportkaderopleiding van het Bloso zullen de interessante en sportspecifieke clinics in het buitenland detecteren en hierover de nodige informatie ter beschikking stellen van de topsportfederaties.

Voor deze gespecialiseerde clinics dient een extra budget te worden voorzien van 30.000 euro per jaar.

Er dient een assimilatie te gebeuren tot VTS trainer A voor de niet-gediplomeerde toptrainers. Deze trainers dienen te voldoen aan de (flexibele) voorwaarden bepaald door de denkcel van de betrokken sporttak. Het spreekt voor zich dat het hier gaat om niet-gediplomeerde toptrainers die via topsportprestaties van door hen begeleide elitesporters hun expertise en competentie kunnen aantonen.

Onderzocht zal worden of na het behalen van het diploma trainer A en na het volgen van gespecialiseerde clinics en stages in topclubs of met elitesporters, een bijkomend attest/diploma van de VTS kan verleend worden met het label “toptrainer”.

Er dient ook een terugvloei en integratie te gebeuren van de kennis en de ervaring van de toptrainers in de trainersopleidingen en de cursussen van de VTS.

De VTS zal prioritair werk maken van het opstellen en implementeren van de ontwikkelingslijn per sporttak. De ontwikkelingslijn geeft de verschillende ontwikkelingsfasen weer die dienen doorlopen te worden om het niveau van elitesporter te bereiken. Deze ontwikkelingslijn vormt de basis van ondermeer het trainingsprogramma in de sportfederatie en de clubs, van de VTS-opleiding van trainers en van het topsportervolgsysteem in functie van talentdetectie. In eerste

orde zullen de ontwikkelingslijnen uitgewerkt worden van de topsportfederaties met een topsportschool. Nadien zullen de andere topsportfederaties aan bod komen. De afdeling Topsport zal nauw betrokken worden bij het opstellen en evalueren van deze ontwikkelingslijnen.

10. De Olympische ploegsporten

Uit het onderzoek naar het topsportklimaat blijkt dat “het sinds 1976 geleden is dat een ploegsport werd afgevaardigd naar de Olympische Spelen. De kans om in een ploegsport een medaille te behalen is veel kleiner dan in een aantal individuele sporttakken. In atletiek bijvoorbeeld, konden in Sydney (2000) 132 medailles behaald worden, in zwemmen 97, in judo 56, in gymnastiek en wielrennen 54 en in ploegsporten 6. Een aantal ploegsporten, zoals volleybal, basketbal en handbal kampen met het probleem dat het beleid in de professionele clubs geheel onafhankelijk verloopt van dat van de sportfederatie. Om aan de internationale top te kunnen meedraaien wordt in deze topploegen met veel buitenlanders gespeeld en eigen jeugd komt onvoldoende aan de bak... De echt goede Vlaamse spelers zoeken andere oorden op en vertrekken naar landen waar meer te verdienen valt.” (p.145)

▪ Objectieven, fasering en traject voor deelname van een Olympische ploegsport aan EK, WK en OS

Voor elke Olympische ploegsport moet het traject dat leidt naar deelname van een nationale ploeg (heren en/of dames) aan EK, WK en OS duidelijk in kaart gebracht worden. De reële verwachtingen/mogelijkheden inzake het doorlopen van dit traject, moeten de basis zijn voor het jaarlijks actieplan topsport voor de Olympische ploegsporten. Een nationale ploeg die op een bepaald moment op schema zit in een traject dat kan leiden tot deelname aan en presteren op EK, WK of OS, komt in aanmerking voor specifieke topsportondersteuning in het kader van het actieplan voorbereiding Vlaamse topsporters op OS 2016.

▪ Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs

Individuele ploegsporters die wensen opgenomen te worden in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport of het Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs moeten deel uitmaken van een “team project”, m.a.w. lid zijn van de nationale ploeg, die op schema zit in een traject dat kan leiden tot deelname aan en presteren op EK, WK of OS. Dergelijke nationale ploeg zal veelal bestaan uit een aantal beroepsspelers uit de internationale en nationale top, aangevuld met semi-professionele spelers en beloftevolle jongeren, mogelijks studenten hoger onderwijs. De voorbereiding van de nationale ploeg op kwalificatie en deelname aan EK, WK en/of OS, kan geoptimaliseerd worden door de semi-professionele spelers en beloftevolle jongeren de kans te bieden om zich volledig/voltijds toe te leggen op hun sport, zowel binnen hun club als in het voorbereidings- en wedstrijdprogramma van de nationale ploeg. Het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport en het Bloso-Topsportstudentenproject Hoger Onderwijs maken het mogelijk om een semi-professionele ploegsporter of een topsporter/student voor een bepaalde periode voltijds professioneel te laten trainen en spelen met zijn club en de nationale ploeg. Dit veronderstelt evenwel in hoofdte van de individuele ploegsporter enerzijds een resultaatsverbintenis voor de nationale ploeg (op schema blijven in het traject) en anderzijds voor de individuele ploegsporter het op schema blijven in de ontwikkeling tot topsporter en het geselecteerd zijn/blijven voor de nationale ploeg.

- **Tewerkstellingsproject jeugdtrainers topsport**

De topsportfederaties van de ploegsporten met een topsportschool (basketbal, handbal, volleybal) zijn vragende partij voor een uitbreiding van hun topsportwerking (talentdetectie) naar de leeftijd van de middenschool (in de bestaande topsportscholen), met een regionale spreiding over de vijf Vlaamse provincies. Hiertoe wenst elke ploegsportfederatie (n=3) te beschikken over vijf VTE jeugdtrainers topsport (één per provincie) met als specifieke taken : opleiding en begeleiding van getalenteerde jonge spelers op het niveau middenschool, begeleiding van de clubs inzake kwaliteitsvolle opleiding en begeleiding van getalenteerde jonge spelers en talentdetectie in voorbereiding op de selectie voor de topsportschool. **Dit betekent dat 15 van de 60 VTE betrekkingen in het tewerkstellingsproject voor jeugdtrainers voorbehouden zou worden voor de ploegsporten (zie punt 7 van actieplan).**

- **Aanpassing competitieformule**

Om nationale ploegen de kans te geven om zich optimaal voor te bereiden als team in de meerjaren aanloop naar een EK, WK of OS, moet in specifieke periodes de nodige ruimte worden gecreëerd in de nationale en internationale wedstrijdkalender van de clubs. Het is aan de Belgische koepelfederatie, desgevallend de liga van topclubs en de Vlaamse en Waalse sportfederaties in de betrokken sporttak om hierover de nodige akkoorden te sluiten in overleg met de internationale federatie.

- **Doorstroming van beloftevolle jonge spelers naar de top van de Belgische competitie**

Leerlingen/topsporters zijn na de topsportschool (18 jaar) vaak nog niet klaar om aan te sluiten bij de nationale en internationale top in hun ploegsport. Toch is het enkel door het volwaardig/voltijds trainingsprogramma en de professionele omkadering van de topclubs dat deze jongeren verder kunnen ontwikkelen tot topsporter. De ploegsportfederaties (desgevallend de liga's van topclubs) moeten de nodige maatregelen nemen (aanpassen reglementen en statuten) om deze jongeren alle kansen te geven om aan te sluiten bij de top. Deze maatregelen moeten deel uitmaken van het beleidsplan/jaarlijks actieplan topsport van de ploegsportfederaties.

11. Voorbereiding Vlaamse topsporters met een handicap op de Paralympics

Sinds 1988 worden de Paralympische Spelen op dezelfde plaats georganiseerd als de Olympische Spelen. De overeenkomst tussen het IOC (International Olympic Committee) en het IPC (International Paralympics Committee) bepaalt dat het gastland zowel de Olympische als de Paralympische Spelen moet organiseren. Ook in 2016 zullen de Paralympische Spelen twee weken na afloop van de Olympische Spelen van start dienen te gaan.

Het behalen van een medaille op de Paralympische Spelen is het absolute doel voor de topsporter met een handicap. Het aantal deelnemers en de deelnemende landen aan de Paralympische Spelen is de voorbije 20 jaar fors gestegen, nml. New York (1984) : 2900 deelnemers en 45 landen, Sydney (2000) : 3843 deelnemers en 123 landen. Op de Paralympische Spelen in Athene (2004) worden 4000 deelnemers verwacht uit 130 landen. Deze mondialisering heeft ertoe geleid dat het prestatieniveau sterk is gestegen. Zo behaalde

België in 1984 (New York) 56 medailles, in 1996 (Atlanta) 25 medailles en in 2000 (Sydney) 9 medailles. Zoals bij de valide topsporters heeft ook bij de topsporters met een handicap de professionalisering zich doorgezet. M.a.w. om (meer) medailles te behalen op de Paralympische Spelen is een professionele begeleiding en omkadering alsook een verhoogde financiële ondersteuning van topsporters met een handicap noodzakelijk.

In 2003 beschikte de Vlaamse Liga Gehandicaptensport over 130.000 euro (50 % van het Bloso en 50 % van het BOIC) voor de voorbereiding (stages, regionale en nationale trainingen, persoonlijke trainingen) en de deelname aan internationale wedstrijden van 43 paralympische elitesporters. Deze elitesporters beoefenen 10 verschillende paralympische zomersporten nl. atletiek, boccia, wielrennen, paardrijden (dressuur), goalbal, rugby, schieten (luchtpistool en – karabijn), zwemmen, tafeltennis en tennis, en 1 paralympische wintersport nl. alpijns skiën. Dit bedrag is ontoereikend voor een optimale ondersteuning en professionele omkadering van de Vlaamse topsporters met een handicap.

De decretale topsportsubsidies voor de VLG bedragen momenteel 62.000 euro.

Voorgesteld wordt om het maximum subsidiebedrag voor voorbereiding en deelname aan internationale wedstrijden te verhogen tot 125.000 euro (zie punt 2 van actieplan).

Vermits de VLG de enige Vlaamse gehandicaptensportfederatie is die opgenomen is in het Vlaamse topsportbeleid, lijkt het wenselijk en noodzakelijk dat de VLG, zoals de topsportfederaties met een topsportschool, ook aanspraak zou kunnen maken op een gesubsidieerde coördinator topsport.

▪ Talentdetectie

Het is de bedoeling (zoals voor de valide topsporters) ook de beloftevolle sporters met een handicap tijdig te identificeren en op te sporen in de verschillende revalidatiecentra, in de sportclubs aangesloten bij een gehandicaptensportfederatie, bij de andere sportfederaties en in het buitengewoon en regulier onderwijs.

Dit kan via een specifiek talentdetectiesysteem voor de gehandicaptensport, waaruit zowel de sporttakoverschrijdende als de sporttakspecifieke vaardigheden moeten blijken.

Voor het ontwikkelen van dit specifiek talentdetectiesysteem voor de gehandicaptensport is een extra budget noodzakelijk van 50.000 euro (eenmalig).

Voor het toepassen van het specifiek talentdetectiesysteem voor de gehandicaptensport in revalidatiecentra, in scholen voor buitengewoon onderwijs, bij GON-leerlingen (geïntegreerd onderwijs) in het regulier onderwijs en in de sportclubs, is voor de periode 2006-2008 een jaarlijks budget noodzakelijk van 50.000 euro.

▪ Ondersteuning beloftevolle sporters met een handicap

Op dit moment kunnen beloftevolle sporters met een handicap niet rekenen op een tegemoetkoming van het Bloso of het BOIC. De Vlaamse Liga Gehandicaptensport ondersteunt hen met eigen middelen voor de voorbereiding en voor de deelname aan één internationale wedstrijd. Nochtans is internationale ervaring belangrijk, enerzijds om het prestatieniveau te verhogen en anderzijds om punten op de internationale ranglijst te behalen. Op dit moment is er een groep van 23 beloftevolle sporters met een handicap (-22 jaar) in acht verschillende paralympische sporttakken (atletiek, basketbal, boccia, wielrennen, skiën, zwemmen, tafeltennis en tennis).

Het is de bedoeling met de beloftevolle sporters met een handicap een “Paralympic Youth Team” te vormen, waarvoor jaarlijks een multidisciplinaire stage zou worden georganiseerd, alsook deze beloftevolle sporters met een handicap te laten deelnemen aan regionale selectietrainingen en stages voor de elitesporters met een handicap, alsook aan meerdere internationale wedstrijden.

Het opnemen van jonge talenten met een handicap in een bestaande topsportschool (ASO of TSO) is op dit moment niet voorzien. Er dienen evenwel progressief stappen te worden gezet om in de toekomst leerlingen met een handicap in een bepaalde topsportschool te integreren. Voor atletiek (niet rolstoelgebonden sporters), tennis (rolstoelsporters) en zwemmen (niet rolstoelgebonden sporters) lijkt dit op middellange termijn haalbaar.

Een bijkomend specifiek budget dient te worden voorzien voor de voorbereiding en deelname van de beloftevolle sporters met een handicap aan internationale wedstrijden, de organisatie van een multidisciplinaire stage voor het Paralympic Youth Team en de bijscholing van het trainerscorps van de bestaande topsportscholen (105.000 euro in 2005, 140.000 euro in 2006, 210.000 euro in 2007 en 330.000 euro in 2008).

▪ **Ondersteuning elitesporters met een handicap**

Op dit moment is de voorbereiding van de 43 paralympische elitesporters met een handicap (erkend door de Vlaamse Liga Gehandicaptensport, het Bloso, het Belgian Paralympic Committee en het BOIC) noodgedwongen beperkt tot enkele regionale trainingen, een dagstage en de deelname aan één tot drie internationale wedstrijden. Per paralympiade wordt er één multidisciplinaire stage georganiseerd.

De elitesporter met een handicap moet zich op een professionele manier kunnen voorbereiden en aan het noodzakelijk aantal internationale wedstrijden kunnen deelnemen. De sportfederatie moet instaan voor de regelmatige organisatie van regionale trainingen en dagstages per sporttak en voor de jaarlijkse organisatie van een multidisciplinaire stage.

Twee paralympische elitesporters (atletiek) zijn momenteel opgenomen in het Bloso-tewerkstellingsproject Topsport. Elitesporters met een handicap doen minder vaak dan valide topsporters een aanvraag voor een Bloso-tewerkstellingsstatuut Topsport. Dit heeft te maken met het feit dat zij een vast inkomen (uitkering, verzekering) hebben. Slechts 7 op 43 elitesporters met een handicap werken (9 op 43 studeren nog). Bijgevolg hebben ze ook zonder dit statuut de tijd om veel te trainen en op een professionele manier met hun sport bezig te zijn.

De optimalisering van de voorbereiding en deelname van elitesporters met een handicap aan internationale wedstrijden en multidisciplinaire stages kan worden gerealiseerd via de voorgestelde verhoging van de decretale subsidies voor de Vlaamse Liga Gehandicaptensport (zie punt 2 van actieplan).

▪ **Trainingstechnische begeleiding : toptrainers gehandicaptensport in de pool van toptrainers (zie punt 6 van actieplan)**

Om de gehandicapte topsporters optimaal te begeleiden, zowel bij de voorbereiding als bij de deelname aan internationale wedstrijden, moeten de beste trainers ingezet worden. Enerzijds is er momenteel onvoldoende ervaringsgerichte competentie en topsportexpertise aanwezig. Anderzijds kan deze, waar wel aanwezig, vaak onvoldoende ten dienste van de gehandicapte topsporter worden ingezet wegens budgetbeperkingen of het ontbreken van een aantrekkelijk

statuut. Om de gehandicapte topsporters optimaal te begeleiden is er nood aan 7 plaatsen (VTE) voor toptrainers gehandicaptensport in de pool van toptrainers. Hiermee kan de inzet gerealiseerd worden van 7 halftijdse huidige toptrainers gehandicaptensport, 5 halftijdse toptrainers uit de validensport (mits specifieke bijscholing) en 2 halftijdse buitenlandse toptrainers.

▪ **Materiaaltechnische ondersteuning : aangepast sportmateriaal**

De topsporter met een handicap komt aan het begin van zijn/haar carrière in aanmerking voor individueel aangepast sportmateriaal (sportrolstoel, prothese, bocciagoten, fietsen, etc.) Voor de ingebruikname wordt een contract met de Vlaamse Liga Gehandicaptensport afgesloten. Dit laat de topsporter toe zich optimaal voor te bereiden en te presteren. Het materiaal is elke 2 tot 4 jaar aan vervanging toe, in functie van slijtage of van de groei van de jonge beloftevolle sporters met een handicap. Het sportmateriaal blijft eigendom van de Vlaamse Liga Gehandicaptensport en komt terug nadat de gehandicapte topsporter zijn topsportloopbaan beëindigt of het elitestatuuut verliest.

Voor goalbal vindt men geen lijnen in sporthallen. Daarom wordt een te verplaatsen terrein ontworpen. Voor atletiek is een verankeringssysteem voor de werpnummers nodig.

Het noodzakelijke budget voor aangepast sportmateriaal wordt geraamd op 45.000 euro per jaar (9 sportrolstoelen voor basketbal, 8 sportrolstoelen voor rugby, 3 sportrolstoelen voor tennis, 1 driewieler en 1 handcycle).

▪ **Medisch-paramedische begeleiding van topsporters met een handicap**

Het Bureau Topsport van de Vlaamse Liga Gehandicaptensport is momenteel samengesteld uit een arts, een sportspecifiek expert, een inspanningsfysioloog, een voedingsdeskundige en een sportpsycholoog. De arts leidt ook een Medisch-Technisch Steungebied waar enkele artsen en zogenaamde “classifiers” de items rond classificaties, doping en medische aspecten behandelen.

Het Bureau Topsport is grotendeels werkzaam op vrijwillige basis en kan niet regelmatig genoeg interveniëren. Voor een optimale begeleiding zou elke topsporter met een handicap (elitesporter en beloftevolle sporter) twee keer per jaar door elk van de vijf bovengenoemde experts moeten gescreend worden. Enkel voor de mentale begeleiding kan de sportfederatie sinds twee jaar een beroep doen op financiële ondersteuning.

De paramedische begeleiding van de topsporters met een handicap wordt momenteel grotendeels op vrijwillige basis ingevuld door kinesisten. Om dit optimaal in te vullen dienen twee halftijdse kinesisten te worden ingezet.

De Vlaamse Liga Gehandicaptensport ontwikkelt momenteel een interactief internetprogramma waar elke betrokkene info kan vinden of advies kan geven. De topsporter vindt er zijn persoonlijke gegevens en planning, de trainer kan het trainingsschema van zijn topsporter invoegen, de expert rapporteert aan de topsporter, de Vlaamse Liga Gehandicaptensport houdt de uitslagen en het palmares van de topsporter bij, etc. Het internetprogramma dient permanent geactualiseerd te worden.

Om de medisch-paramedische begeleiding van topsporters met een handicap te realiseren is een budget nodig van 84.000 euro per jaar.

BIJLAGE 2: STRATEGISCHE NOTA TOPSPORT 2009-2012

MISSIE

De **missie** van het Vlaams topsportbeleid is om resultaten te behalen op internationale kampioenschappen in de erkende Vlaamse topsporttakken, en/of ondersteunde sportdisciplines en om een concurrentieel topsportklimaat ⁵ in Vlaanderen te realiseren.

VISIE

Het Vlaams topsportbeleid wil haar missie realiseren door middel van het maximaal uitbouwen van de prestatiebepalende factoren waarop het beleid invloed kan uitoefenen.

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Hieruit voortvloeiend stelt het Vlaams topsportbeleid twee strategische doelstellingen voorop, die vierjaarlijks worden geëvalueerd.

Strategische doelstelling 1: Het maximaliseren van de topsportresultaten

Het Vlaams topsportbeleid stelt volgende doelen voor topsportprestaties voorop:

Onderstaande cijfers voor de Olympiade Londen 2012 (periode 2009-2012) zijn gebaseerd op de doelstellingen die de federaties hebben voorop gesteld op basis van een realistische inschatting van geïdentificeerde topsporters (elitesporters en beloftevolle jongeren).

1. Resultaten op Olympische Spelen**a. Zomerspelen Londen 2012**

- 5 medailles
- 35 top-8 plaatsen (supplementair aan de 5 medailles)

b. Winterspelen Vancouver 2010

- 0 medailles
- 3 top-8 plaatsen

c. Zomerspelen 2016

- 8 medailles

Dit cijfer is gebaseerd op een statistische berekening, die toelaat om rekening houdend met populatie en rijkdom een realistisch aantal medailles te bepalen. Dit cijfer kan later nog bijgestuurd worden a ratio van een realistische inschatting van aankomend talent

⁵ Definitie Topsportklimaat

"Het topsportklimaat is de gewogen gesteldheid van de beïnvloedbare maatschappelijke sportorganisatorische omgeving die de omstandigheden bepaalt waarin sporters zich tot topsporters kunnen ontwikkelen en prestaties kunnen blijven leveren op het aangegeven hoogste niveau in hun tak van sport." (Maarten Van Bottenburg, 2000, p24)

2. Resultaten op **Paralympische Spelen**

- a. Zomerspelen Londen 2012
 - 7 medailles
- b. Winterspelen Vancouver 2010
 - 1 medaille

3. Resultaten op **Wereldspelen**

Wereldspelen 2013 : dit kan pas vastgelegd worden in 2011 na bekendmaking van het programma van de Wereldspelen

4. Resultaten op **Wereldkampioenschappen in Olympische disciplines** (van de zomer- en winterspelen)

- a. 2009
 - 3 medailles
 - 20 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- b. 2010
 - 5 medailles
 - 20 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- c. 2011
 - 7 medailles
 - 31 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- d. 2012
 - 5 medailles
 - 19 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)

5. Resultaten op **Europese Kampioenschappen in Olympische disciplines** (van de zomer- en winterspelen)

- a. 2009
 - 6 medailles
 - 14 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- b. 2010
 - 6 medailles
 - 22 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- c. 2011
 - 5 medailles
 - 21 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)

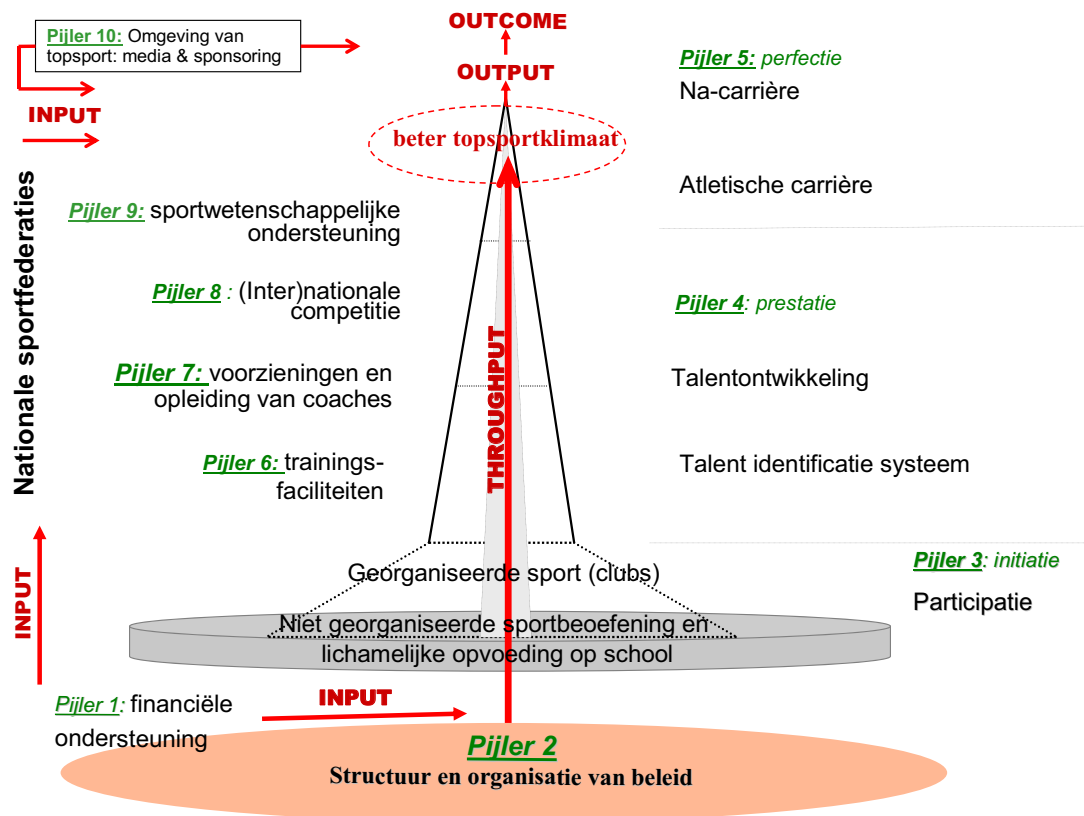
- d. 2012
 - 8 medailles
 - 17 top-8 plaatsen (supplementair aan de medailles)
- 6. Resultaten op **Wereldkampioenschappen in Paralympische disciplines** (van de zomer- en winterspelen)
 - a. 2009
 - 3 medailles
 - b. 2010
 - 3 medailles
 - c. 2011
 - 6 medailles
 - d. 2012
 - Er zijn (momenteel) geen wereldkampioenschappen in Paralympische disciplines in het jaar van de Paralympische spelen
- 7. Resultaten op Wereldkampioenschappen in niet-Olympische/niet-Paralympische disciplines, maar die wel opgenomen zijn op de topsportaktenlijst 2009-2012
 - a. 2009
 - 6 medailles
 - b. 2010
 - 8 medailles
 - c. 2011
 - 8 medailles
 - d. 2012
 - 9 medailles

Strategische doelstelling 2: Een verbetering van het topsportklimaat

Het topsportklimaat zal verbeterd worden door de prestatiebepalende factoren waarop het beleid invloed kan uitoefenen, maximaal uit te bouwen.

Theoretisch zijn er 10 prestatiebepalende factoren (doping uitgezonderd), zoals wordt voorgesteld (cfr. Figuur 1) in het 10-pijlmodel van De Bosscher et al. (2006).

Figuur 1: het SPLISS-model: de prestatiebepalende pijlers van topsport

Bron: De Bosscher et al., 2006

DE PRESTATIEBEPALENDE FACTOREN EN RANDVOORWAARDEN

Van de 10 prestatiebepalende factoren zullen er 5 (in volgorde van belangrijkheid) door het topsportbeleid (verder) prioritair worden ontwikkeld:

1. Professionalisering van de topsportfederaties
2. Topsportloopbaan
3. Trainingsfaciliteiten en infrastructuur
4. Sportwetenschappelijk onderzoek
5. Nationale en internationale competities

De randvoorwaarden voor het verder ontwikkelen van de bovenstaande prestatiebepalende factoren zijn:

1. Financiële ondersteuning van de topsport
2. Organisatie en structuur van het topsportbeleid
3. Strategische keuze van te ondersteunen sporttakken

Prestatiebepalende factoren

1. Professionalisering van de topsportfederaties**1.1. Trainingstechnische omkadering**

Strategische subdoelstelling 1.1.1. Behouden en aantrekken van toptrainers met contracten van bepaalde duur met resultaatsverbintenissen (Pool van Toptrainers)

Strategische subdoelstelling 1.1.2. Uitbouwen van de Pool van Jeugdtrainers Topsport en verhogen van de expertise en de professionalisering

Strategische subdoelstelling 1.1.3. Ondersteuning van trainers in de topsportscholen die instaan voor de integrale begeleiding van beloftevolle jongeren, geselecteerd door de federatie in en buiten de topsportscholen (in casu stages federaties, begeleiding internationale toernooien)

Strategische subdoelstelling 1.1.4. Systematische opleiding en uitdieping van de expertise van de trainers, die op alle niveaus binnen de topsportwerking van de federatie actief zijn

Strategische subdoelstelling 1.1.5. Opwaardering van de sociale status (onder meer verloning) voor die trainers en topsportcoördinatoren voor wie het aantoonbaar, verantwoord en noodzakelijk is

1.2. Medische, paramedische en sportwetenschappelijke omkadering

Strategische subdoelstelling 1.2.1. Uitbouwen en ondersteunen van (onderbouwde) vraaggestuurde sporttakspecifieke, interdisciplinaire projecten

Strategische subdoelstelling 1.2.2. Uitbouwen en verder ondersteunen van sporttakoverschrijdende projecten, ondermeer mentale begeleiding, voedingsbegeleiding, bewegingsexpertise, letselpreventie, trainingsadvies, ...

1.3. Administratief en bestuurlijk kader

Strategische subdoelstelling 1.3.1. Competentieverhoging van het administratief en bestuurlijk kader van de topsportfederaties

2. De topsportloopbaan**2.1. Talentdetectie en –ontwikkeling**

Strategische subdoelstelling 2.1.1. Realiseren per sporttak van een performant sporttalentdetectiesysteem

Strategische subdoelstelling 2.1.2. Realiseren van een performant talentontwikkelingsprogramma op maat van elke sporttak.

2.2. Beloftevolle jongeren en elite sporters

Strategische subdoelstelling 2.2.1. Creëren van die voorwaarden om een optimaal, geïndividualiseerd programma voor beloftevolle jongeren en elite sporters te realiseren: dit betreft onder meer trainingsprogramma, stages, combinatie topsport en leerplichtonderwijs, combinatie topsport en hoger onderwijs, tewerkstellingcontracten, enz

3. Trainingsfaciliteiten en infrastructuur

Strategische subdoelstelling 3.1. Het verhogen van de kwaliteit en de beschikbaarheid van sporttakspecifieke infrastructuur en trainingsinfrastructuur topsport in het bijzonder, onder meer op het vlak van voorzieningen voor sportwetenschappelijke begeleiding

4. Sportwetenschappelijk onderzoek

Strategische subdoelstelling 4.1. Vraaggestuurd topsportrelevant wetenschappelijk onderzoek ondersteunen, voorzover dit een reële meerwaarde biedt voor het topsportbeleid van de federatie.

Strategische subdoelstelling 4.2. Ter beschikking stellen van de verworven onderzoeksresultaten en aanbevelingen via alle mogelijke kanalen (nieuwsbrief, workshops, studiedagen en andere) aan ondermeer de topsportcoördinatoren, toptrainers, jeugdtrainers topsport, clubtrainers en iedereen die betrokken is bij de topsportspecifieke omkadering.

5. Nationale en internationale competities

Strategische subdoelstelling 5.1. Optimaliseren van de nationale competitie per sporttak ten behoeve van de ontwikkeling van de Vlaamse topsporters. (onder meer competitieformule, duur wedstrijddagen, wedstrijdkalender, ...)

Strategische subdoelstelling 5.2. Het aantal internationale topsportevenementen in Vlaanderen verhogen (thuisvoordeel, uitstraling van de betreffende sport, ...) voor zover dit de kans op resultaten en de ontwikkeling van de Vlaamse topsporters ten goede komt

Strategische doelstelling 5.3. Topsportfederaties, al dan niet in samenwerking met andere organisaties, stimuleren en begeleiden om via een planmatige aanpak meer internationale evenementen naar Vlaanderen te halen (thuisvoordeel, uitstraling van de sporttak, langetermijneffecten van topsportevenementen)

Randvoorwaarden

1. Financiële ondersteuning van de topsport door de Vlaamse overheid

Met het oog op het opstellen van een Topsportactieplan Vlaanderen II (2009 – 2012) en gezien de geformuleerde doelstellingen, zal het huidige topsportbudget (19 miljoen euro) aanzienlijk moeten worden verhoogd. Dit wordt momenteel geraamd op een verhoging met 3,5 miljoen euro (22,5 miljoen euro) in 2012. De concrete budgettaire weerslag kan pas worden berekend na de definitieve goedkeuring van het Topsportactieplan Vlaanderen II (2009 – 2012).

2. Organisatie en structuur van het topsportbeleid

Een integraal en coherent topsportbeleid, met een duidelijke taakomschrijving, doorzichtige structuur, effectieve en efficiënte organisatie en communicatie.

Het bedrijfsleven inschakelen als een wezenlijk onderdeel van de topsport, zowel financieel (zie pijler 1) als stimulering van topsport door innovatie.

De nodige structurele en procedurele maatregelen voorzien om het trainingstechnisch kader en de topsportcommissie binnen de topsportfederatie voldoende autonoom te laten functioneren om de vooropgestelde doelstellingen, vastgelegd in overleg met de bevoegde instanties (bilateraal gesprek met de Taskforce, BLOSO, BOIC, topsportmanager) te realiseren.

3. Strategische keuze van te ondersteunen sporttakken

De sporttakken die voor ondersteuning in aanmerking komen moeten worden beperkt tot deze die weerhouden zijn op de erkende topsporttakkenlijst en andere topsporttakken, niet opgenomen op de topsporttakkenlijst, maar die wel kans hebben op succes.

Topsportactieplan 2009 – 2012

Op te maken door de Task Force Topsport tegen 27 augustus 2009

BIJLAGE 3: SAMENSTELLING EN VERGADERINGEN STUURGROEP TOPSPORT EN WERKGROEPEN TOPSPORTACTIEPLAN VLAANDEREN II

De volgende personen werden via het Ministerieel Besluit van 19 februari 2009 benoemd tot leden van de Stuurgroep voor het Integrale Vlaamse Topsportbeleid, vermeld in artikel 9 van het decreet van 7 mei 2004 tot omvorming van de Vlaamse openbare instelling Commissariaat-generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Ontwikkeling, de Sport en de openluchtrecreatie tot het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid BLOSO, tijdens de Olympiade 2009-2012:

- Paul De Knop	VUB, voorzitter
- Carla Galle	Bloso
- Paul Rowe	Bloso
- Eddy De Smedt	BOIC
- Philippe Rogge	BOIC
- Lode Grossen	VSF-VZF
- Tille Scheerlinck	VSF-VAL
- Peter Hespel	KULeuven
- Christophe Delecluse	KULeuven
- Veerle De Bosscher	VUB
- Jan Bourgois	UGent
- Tia Hellebaut	Ex-topsporter
- Jan Olbrecht	Extern expert
- Martine Mullie	Extern expert
- Paul Van Den Bosch	Toptrainer
- N.	Topsportmanager van het departement CJSM (niet aangeduid)
- Ivo Van Aken	Ex-topsportmanager
- Astrid Vervaet	Departement CJSM, secretaris

De Stuurgroep Topsport heeft vijfmaal vergaderd en kwam tot een consensus over de strategische doelstellingen van het Vlaams Topsportbeleid 2009-2012, zoals verwoord in de strategische nota Topsport 2009-2012.

Vergadering 1: donderdag 26 februari 2009 van 18u00 tot 20u00

- Aanwezig: Paul De Knop, Jan Bourgois, Veerle De Bosscher, Tia Hellebaut, Peter Hespel, Ivo Van Aken, Paul Van Den Bosch en Astrid Vervaet
- Verontschuldigd: Christophe Delecluse, Eddy De Smedt, Carla Galle, Lode Grossen, Martine Mullie, Jan Olbrecht, Philippe Rogge, Paul Rowe en Tille Scheerlinck

Vergadering 2: vrijdag 20 maart 2009 van 16u00 tot 18u00

- Aanwezig: Paul De Knop, Jan Bourgois, Christophe Delecluse, Eddy De Smedt, Carla Galle, Lode Grossen, Martine Mullie, Peter Hespel, Jan Olbrecht, Paul Rowe, Tille Scheerlinck, en Astrid Vervaet
- Verontschuldigd: Veerle De Bosscher (ontslagnemend), Tia Hellebaut, Philippe Rogge, Ivo Van Aken en Paul Van Den Bosch (ontslagnemend)

Vergadering 3: dinsdag 31 maart 2009 van 19u00 tot 21u00

Aanwezig: Paul De Knop, Christophe Delecluse, Veerle De Bosscher, Eddy De Smedt, Carla Galle, Lode Grossen, Tia Hellebaut, Martine Mullie, Jan Olbrecht, Philippe Rogge, Paul Rowe, Tille Scheerlinck en Astrid Vervaet

Verontschuldigd: Jan Bourgois, Peter Hespel en Ivo Van Aken

Vergadering 4: dinsdag 14 april 2009 van 17u00 tot 19u00

Aanwezig: Paul De Knop, Jan Bourgois, Sophie Cools, Christophe Delecluse, Eddy De Smedt, Carla Galle, Martine Mullie, Paul Rowe, en Astrid Vervaet

Verontschuldigd: Lode Grossen, Tia Hellebaut, Peter Hespel, Jan Olbrecht, Philippe Rogge, Tille Scheerlinck en Ivo Van Aken

Vergadering 5: donderdag 23 april 2009 van 18u30 tot 20u30

Aanwezig: Paul De Knop, Jan Bourgois, Veerle De Bosscher, Carla Galle, Lode Grossen, Peter Hespel, Jan Olbrecht, Paul Rowe, Tille Scheerlinck en Astrid Vervaet

Verontschuldigd: Christophe Delecluse, Eddy De Smedt, Tia Hellebaut, Martine Mullie, Philippe Rogge en Ivo Van Aken

Het Topsportactieplan Vlaanderen II werd in opdracht van de Stuurgroep Topsport, en op basis van de strategische nota Topsport, uitgewerkt en gefinaliseerd door de Taskforce Topsport (zie ook bijlage 4).

Na het finaliseren van de strategische nota Topsport werd de samenstelling van de Stuurgroep Topsport opnieuw gewijzigd door minister Anciaux (Ministerieel besluit van 22 juni 2009).

- Paul De Knop VUB, voorzitter
- N. Topsportmanager van het departement CJSM (niet aangeduid)
- Jul Clonen Topsportexpert van het departement CJSM
- Carla Galle Bloso
- Paul Rowe Bloso
- Eddy De Smedt BOIC
- Philippe Rogge BOIC
- Lode Grossen VSF-VZF
- Tille Scheerlinck VSF-VAL
- Jessica De Smet VLG
- Peter Hespel KULeuven
- Jan Bourgois UGent
- Jan Olbrecht Extern expert
- Martine Mullie Extern expert
- Christophe Delecluse KULeuven
- Veerle De Bosscher VUB
- Robert Van de Walle Topsportcoach van het departement CJSM en ex-topsporter
- Astrid Vervaet Departement CJSM, secretaris

In de periode juni-augustus 2009 werd het Topsportactieplan Vlaanderen II voorbereid binnen een aantal specifieke werkgroepen. Het Bloso nam het secretariaat van elk van de werkgroepen waar, alsook de redactie van de deeltteksten per actiepunten. Het inhoudelijke werk binnen de verschillende werkgroepen werd op 13 augustus 2009 afgerond en de eindredactie gebeurde vervolgens binnen de Taskforce Topsport.

Aanwezigheid volgens werkgroep:

Werkgroep Trainers	Functie	07 juli 2009 14u15-17u00	05 augustus 2009 10u00-13u15
Carla Galle	Administrateur-generaal Bloso	verontschuldigd	verontschuldigd
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Annemie Skopinski	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Philippe Paquay	Afdelingshoofd Juridische dienst Bloso	vervanging door Evi Buzzi	vervanging door Evi Buzzi
Eddy De Smedt	Directeur Topsport BOIC	aanwezig	aanwezig
Cyriel Coomans	Ondervoorzitter BOIC	aanwezig	aanwezig
Lode Grossen	Coördinator Topsport VZF & vertegenwoordiger VSF	verontschuldigd	aanwezig
Jan Bourgois	Professor Faculteit Geneeskunde & Gezondheidswetenschappen (UG)	verontschuldigd	verontschuldigd
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Vorming kader en coaches	Functie	09 juli 2009 14u00-16u30	10 augustus 2009 14u00-16u15
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Eddy De Smedt	Directeur Topsport BOIC	aanwezig	aanwezig
Martin Demeester	Stuurgroep VTS & Raad van Bestuur Vlaamse Zwemfederatie	aanwezig	aanwezig
Sophie Cools	Beleidsmedewerkster VSF	verontschuldigd	aanwezig
Paul Eliaerts	Afdelingshoofd Vlaamse Trainerschool Bloso	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Topsportloopbaan	Functie	25 juni 2009 10u00-12u00	07 juli 2009 10u15-12u30	08 juli 2009 14u00-15u45	15 juli 2009 10u00-12u30
Carla Galle	Administrateur-generaal Bloso	veront- schuldigd	veront- schuldigd	veront- schuldigd	veront- schuldigd
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Annemie Skopinski	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	-	aanwezig	-
Kristel Taelman	Project Carrièrebegeleiding (VUB)	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Topsport en wetenschap	Functie	25 juni 2009 14u15-16u15	06 juli 2009 14u00-16u30	06 augustus 2009 14u00-16u30
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Karen Opdencamp	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Lode Grossen	Coördinator Topsport VZF & vertegenwoordiger VSF	verontschuldigd	verontschuldigd	aanwezig
Sophie Cools	Beleidsmedewerkster VSF	aanwezig	verontschuldigd	aanwezig
Peter Hespel	Professor Departement Biomedische kinesiologie (KUL)	verontschuldigd	aanwezig	aanwezig
Jan Bourgois	Professor Faculteit Geneeskunde & Gezondheidswetenschappen (UG)	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Paul Wylleman	Hoogleraar Sportpsychologie (VUB)	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Martine Mullie	Expert in letselpreventie en paramedische ondersteuning	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Olympische ploegsporten	Functie	08 juli 2009 10u15-12u10	12 augustus 2009 10u00-11u45
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Wim Meiresonne	Afdeling Topsport Bloso	verontschuldigd	aanwezig
Eddy De Smedt	Directeur Topsport BOIC	aanwezig	aanwezig
Marc Spaenjers	Coördinator Topsport VVB & vertegenwoordiger VSF	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Topsport voor gehandicapten	Functie	26 juni 2009 10u15-12u15	09 juli 2009 14u00-16u30	10 augustus 2009 10u00-12u30
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Karen Opdencamp	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Eddy De Smedt	Directeur Topsport BOIC	verontschuldigd	verontschuldigd	verontschuldigd
Steven Van Beylen	Coördinator Topsport VLG & vertegenwoordiger VSF	aanwezig	aanwezig	aanwezig
Toon Vroman	Teamsportcoördinator VLG	aanwezig	aanwezig	verontschuldigd
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Infrastructuur Topsport	Functie	29 juni 2009 15u45-17u00	04 augustus 2009 10u00-12u15
Carla Galle	Administrateur-generaal Bloso	verontschuldigd	verontschuldigd
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Michel van Espen	Afdelingshoofd Infrastructuur Bloso	verontschuldigd	aanwezig
Sophie Cools	Beleidsmedewerkster VSF	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig

Werkgroep Organisatie topsportevenementen	Functie	23 juni 2009 14u30-16u00	04 augustus 2009 14u00-16u15
Carla Galle	Administrateur-generaal Bloso	verontschuldigd	verontschuldigd
Pol Rowe	Afdelingshoofd Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig
Bob Verbeeck	CEO van sportmarketingbureau Golazo	verontschuldigd	aanwezig
Sophie Cools	Beleidsmedewerkster VSF	aanwezig	aanwezig
Filip Verherstraeten	Afdeling Topsport Bloso	aanwezig	aanwezig